

Åklagarmyndighetens årsredovisning 2014

ÅKLAGARMYNDIGHETEN

Innehåll

Riksåklagaren har ordet	5
Om Åklagarmyndigheten.....	6
Mål och måluppfyllelse	7
Från brottanmälan till domstolsförhandling	11
Intern styrning och kvalitetsarbete.....	12
Resultatredovisning.....	19
Brottsutredning och processföring.....	20
Rättsutveckling och rättslig styrning	45
Kompetensförsörjning	51
Fakta och finansiell redovisning	56
Fakta i korthet.....	57
Resultaträkning.....	63
Balansräkning.....	64
Anslagsredovisning.....	66
Tilläggsupplysningar	67
Noter.....	68
Årsredovisningens undertecknande	75

Bilder:

Thomas Carlberg (omslag, s. 2-3, 5, 6, 10, 12, 18, 20, 37, 47, 49, 51)

Karin Rosander/Åklagarmyndigheten (s. 16, 52)

Robin Simonsson/Åklagarmyndigheten (s. 17, 23, 34, 36, 45)

Thomas Fahlander (s. 38, 54)

Anneli Hanström/Åklagarmyndigheten (s. 55)

Eurojust (s. 14)

Kriminalvården (s. 39, 42)

Jens Lennartsson/TT Bildbyrå (s. 56)

Pixtal/TT Bildbyrå (s. 19)

Pixabay/Creative Commons (s. 32)

Pixabay/Public Domain (s. 49)

Grafisk form och produktion: Jupiter Reklam AB

Tryck: E-Print AB

Riksåklagaren har ordet

Åklagarmyndigheten redovisar även för år 2014 ett bra resultat och en god målluppfyllelse. Den genomsnittliga tiden för att hantera ärenden har kortats ytterligare och situationen för åklagarbalanser är god. Andelen lagförda

misstänkta personer är kvar på samma nivå som tidigare år. Antalet lagförda misstänkta personer har dock fortsatt att minska till följd av ett fortsatt minskat inflöde av ärenden från polisen, främst enklare sådana. Antalet inkomna brottsmisstankar har ökat något, vilket dock beror på några få stora ärenden.

Den 1 oktober 2014 trädde en ny organisation ikraft inom Åklagarmyndigheten. Organisationsförändringen innebär att den operativa verksamheten delas in i sju åklagarområden och en nationell åklagaravdelning. Syftet är bland annat ett bättre resursutnyttjande, en ökad flexibilitet och en bättre samverkan med polisen. Områdesindelningen följer därför den geografiska struktur som beslutats för den nya Polismyndigheten. Uppgifterna i årsredovisningen följer också denna indelning. Arbetet med förändringen av organisationen har varit intensivt under året med bland annat ändringar av system och regelverk samt tillsättningar av olika befattningar.

Utvecklingen av kompetens, synsätt och bemötande är viktiga faktorer för en framgångsrik verksamhet. Under år 2014 genomfördes under två dagar en åklagarstämma för all personal vid Åklagarmyndigheten. Vid stämman gavs möjlighet att inhämta nya kunskaper och till erfarenhetsutbyte. Åklagarmyndigheten har också under året fastslagit riktlinjer för det etiska förhållnings-sätt som gäller för åklagare och övrig personal.

De ska vara ett stöd för den enskilde befattningshavaren, både i beslutfattandet och allmänt, i och utanför tjänsten.

Under år 2014 avslutades flera omfattande ärenden som ställt stora krav på Åklagarmyndigheten. Exempel på dessa är det så kallade Södertäljeärendet och ett ärende om kokainsmuggling över Atlanten. De erfarenheter som gjorts vid hanteringen av stora ärenden samt resultatet av granskningen av rättsprocessen om Sture Bergwall/Thomas Quick ligger till grund för ett betydande utvecklingsarbete under år 2015 om hur omfattande ärenden kan hanteras mer effektivt och säkert. Under år 2014 avslutades också arbetet med resningsärenden om förfarandet med dubbla sanktioner i skattebrott. Sammanlagt har det behandlats 236 resningsärenden i Högsta domstolen under året, varav flertalet var sådana skatteärenden.

Kraven på åklagarverksamheten och åklagarrollen förändras ständigt. Åklagarmyndighetens nya organisation ger en större möjlighet att kunna möta förändringarna. Organisationen ger dock endast en struktur för verksamheten. Genom tillsyn och en bra omvärldsanalys samt genom den kunskap och erfarenhet som byggs upp kontinuerligt i den operativa verksamheten skapas underlag för olika satsningar och förbättringar. Några har nämnts ovan, andra är exempelvis arbetet med häktningar och restriktioner, satsningar på brott mot barn och ungdomar, brott i nära relationer och våld mot kvinnor. En ökad internationalisering sker också, både i operativ samverkan, i stöd till rättsligt bistånd och medverkan i internationella samverkansgrupper.

Den största utmaningen under de kommande åren kommer dock vara att tillsammans med den nya Polismyndigheten ytterligare utveckla arbetsformerna för en mer effektiv brottsbekämpning, lokalt och nationellt. Förutsättningarna för detta är goda.

Om Åklagarmyndigheten

▼ Uppdrag

Åklagarmyndighetens uppdrag beskrivs i förordningen (2007:971) med instruktion för Åklagarmyndigheten, i myndighetsförordningen (2007:515) samt i det årliga regleringsbrevet. Bestämmelser om åklagarverksamheten och behörighetsregler för åklagare finns i rättegångsbalken och åklagarförordningen (2004:1265).

Enligt regleringsbrevet för budgetåret 2014 ska Åklagarmyndigheten bidra till att brottsligheten minskar och människors trygghet ska öka. Åklagarmyndigheten ska bidra till en sådan utveckling genom att se till att de personer som har begått brott blir föremål för brottsutredning och lagföring. Som ett led i det arbetet ska myndigheten se till att utbyte av brottslig verksamhet

återförs. Myndighetens arbete ska bedrivas med högt ställda krav på kvalitet och effektivitet. Myndigheten ska styra och organisera sin verksamhet på ett sätt som ger bästa möjliga förutsättningar för goda verksamhetsresultat samt för en rättssäker och enhetlig rättstillämpning. Åklagarmyndigheten ska utveckla sin verksamhet och samverka med myndigheter och andra aktörer för att bidra till ett effektivare rättsväsende.

Åklagarmyndigheten ska tillsammans med polismyndigheterna kontinuerligt förbättra kvaliteten och effektiviteten i det brottsutredande arbetet. Det förutsätter en nära samverkan mellan myndigheterna på både lokal och central nivå.

Åklagarmyndighetens ledningsgrupp 2014

Övre raden från vänster: Områdeschef Solveig Wollstad, områdeschef Niklas Sannerholm, områdeschef Lisbeth Johansson, avdelningschef Mats Palm, personaldirektör Peter Brodd, informationsdirektör Karin Rosander, ekonomidirektör Ulf Ällebrand, områdeschef Katarina Johansson Welin, områdeschef Gunnar Brodin, överåklagare Lennart Guné. Nedre raden från vänster: IT-direktör Anders Thoursie, områdeschef Eva Lundström, vice riksåklagare Kerstin Skarp, riksåklagare Anders Perklev, områdeschef Katarina Eriksson och rättschef Lars Werkström.

▼ Mål och måluppfyllelse

Myndighetens verksamhet för år 2014 utgick från fem långsiktiga och övergripande mål:

Mål: Vår kvalitet i handläggningen av brottmål är hög och jämn över riket och vår verksamhet är kostnadseffektiv.

Åklagarmyndighetens samlade bedömning är att målet har uppnåtts.

Bedömningen grundar sig på att den mätbara kvaliteten i handläggningen av brottmålsärenden huvudsakligen har utvecklats positivt eller ligger kvar på goda nivåer. Myndigheten har också fortsatt att utveckla både arbetsformer och stöd till verksamheten för att säkerställa att resurserna utnyttjas ändamålsenligt. Den nationella trygghetsundersökningen som Brottsförebyggande rådet genomför visar att förtroendet för myndigheten är relativt högt.

Myndigheten gör bedömningen att lagföringsandelen på aggregerad nivå ligger på en god nivå. Andelen misstänkta personer som lagförts och andelen brottsmisstankar som lett till lagföring ligger kvar på samma nivå som år 2013, det vill säga 65 respektive 62 procent.

Den genomströmningstid som åklagarna själva till största delen förfogar över, från inkommet beslutsunderlag till beslut, har minskat från i genomsnitt 20 till 17 dagar sedan år 2013. Genomströmningstiden från inkommen anmälan till beslut, vilken inkluderar polisens utredningstid från åklagarinträde, har minskat från 106 till 95 dagar.

Inom mängdbrott och de prioriterade områdena brott mot barn samt sexualbrott och våld i nära relationer ligger lagföringsandelen på en relativt stabil nivå. Lagföringsandelen för ungdomsbrott har ökat med sex procentenheter från 62 till 68 procent sedan år 2012. År 2013 var lagföringsandelen 66 procent. Förändringen hör delvis ihop med att polisen numera är förundersökningsledare vid ungdomsbrott av enkel beskaffenhet.

Båda genomströmningstiderna för ungdomsbrott har minskat under år 2014. Även för brott

mot barn har genomströmningstiderna minskat medan den är relativt oförändrad för sexualbrott och våld i nära relationer. Genomströmningstiden från inkommet beslutsunderlag till beslut har för mängdbrotten, det vill säga polisledda förundersökningar, minskat från i genomsnitt 16 till 13 dagar sedan år 2012. År 2013 var genomströmningstiden 14 dagar.

Det totala antalet brottsmisstankar under handläggning, balansen, har ökat jämfört med år 2013 från 142 000 till 153 000. Den del av balansen där förundersökning redovisats och åklagaren ska fatta beslut i åtalsfrågan har dock minskat.

Åklagarmyndigheten har fortsatt arbetet med att förbättra kvaliteten och effektiviteten i verksamheten genom ett flertal åtgärder och aktiviteter, se redovisning i avsnitten *Intern styrning och kvalitetsarbete* samt *Prioriterade områden och övriga återrapporteringskrav*. Även i avsnittet *Rättsutveckling och rättslig styrning* redovisas åtgärder som påverkar inte bara den rena rättstillämpningen utan även handläggningskvaliteten och arbetet med att öka enhetligheten.

Mål: Vi bidrar till rättsutvecklingen och en enhetlig rättstillämpning.

Åklagarmyndighetens samlade bedömning är att målet har uppnåtts.

Bedömningen grundar sig på att myndigheten har fortsatt att vidta åtgärder för att utveckla rättstillämpningen och för att rättstillämpningen ska bli mer enhetlig. Strävan mot rättsutvecklingen och en enhetlig rättstillämpning görs inom ramen för överprövningsverksamheten, systematisk rättslig tillsyn, rättsutvecklingen i Högsta domstolen samt genom riktlinjer, handböcker och promemorior i olika rättsliga frågor. Genom att yttra oss över förslag i betänkanden och andra utredningar kan myndigheten på ett tidigt stadium vara med och påverka beredningen av förslag och beslut. Under år 2014 har exempelvis ett betydande arbete lagts ned i det utredningsarbete som pågått som en förlängning av Straffprocessutredningens betänkande. De viktigaste åtgärderna på området redovisas i kapitlet *Rättsutveckling och rättslig styrning*.

Mål: Vi är en attraktiv arbetsgivare.

Åklagarmyndighetens samlade bedömning är att målet har uppnåtts.

Åklagarmyndigheten ska vara en attraktiv arbetsgivare. Att både locka till sig och behålla medarbetare med hög kompetens är avgörande för myndighetens möjligheter att fullgöra sitt uppdrag. För att lyckas med detta och för att kontinuerligt ha den kompetens som krävs sker satsningar på bland annat utbildning, utveckling av rekryteringsarbetet samt en god och trygg arbetsmiljö.

Bedömningen grundar sig på att de senaste årens medarbetarundersökningar visar att Åklagarmyndigheten är en bra arbetsplats. Även i omvärlden uppfattas Åklagarmyndigheten som en attraktiv arbetsplats. Åklagarmyndigheten är även i år en av de mest attraktiva arbetsplatserna för nyutexaminerade jurister enligt företaget Universums årliga mätning.

Mål: Vi har högt förtroende i omvärlden.

Åklagarmyndighetens samlade bedömning är att målet har uppnåtts.

Nationella trygghetsundersökningen (NTU) är en årligen återkommande undersökning som genomförs av Brottsförebyggande rådet (Brå), där 20 000 svenskar bjuds in att svara på frågor som bland annat rör utsatthet för brott, trygghet och förtroende för rättsväsendet. Andelen personer som har stort förtroende för rättsväsendet som helhet har ökat sedan mätningarna inleddes 2006. Även förtroendet för de enskilda myndigheterna har ökat. I undersökningen som avser år 2014 uppgav 49 procent att de har stort förtroende för åklagare, vilket är samma nivå som år 2013.

År 2006 uppgav 43 procent att de hade stort förtroende för åklagare. Motsvarande siffror för rättsväsendet som helhet var 60 procent år 2014 och 54 procent år 2006.

TNS Sifo genomför årligen en undersökning om svenska myndigheters anseende hos allmänheten. Åklagarmyndigheten deltog för första gången år 2013. Myndighetens anseendeindex för år 2014 var 31, vilket är samma som föregående år och i paritet med Sveriges Domstolar. De 26 deltagande myndigheterna i undersökningen hade ett anseendeindex i ett spann mellan 49 och -32. Genomsnittet ligger på 25.

Mål: Vår kvalitet i styrningen av och stödet till verksamheten är hög.

Åklagarmyndighetens samlade bedömning är att målet har uppnåtts.

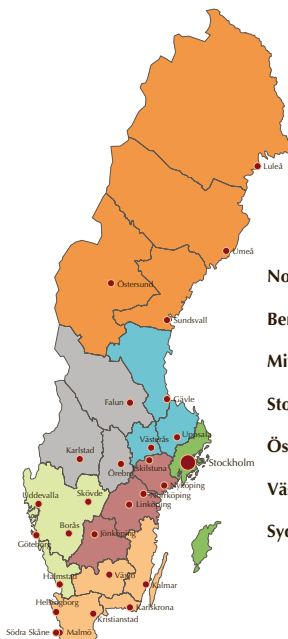
Den 1 oktober 2014 genomfördes en organisationsförändring som innebär att den operativa verksamheten delas in i sju geografiska åklagarområden och en nationell avdelning. Syftet med organisationsförändringen är bland annat att förbättra styrning och uppföljning. När det gäller IT-stöd har två nya versioner av myndighetens ärendehanteringssystem Cåbra driftsatts för att fortsätta utvecklingen mot ett digitaliserat arbets sätt. Cåbra har under hösten 2014 anpassats för Åklagarmyndighetens och polisens nya organisationer.

Vidare har myndigheten haft ett antal prioriterade områden. Dessa är unga lagöverträdare, brott mot barn där lagstadgad frist gäller, sexualbrott, våld i nära relationer, grov organiserad brottslighet och utbyte av brott.

▼ Organisation

Åklagarväsendet består av Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten. Riksåklagaren är landets högsta åklagare och har ansvaret för ledning och tillsyn av åklagarväsendet. Riksåklagaren är också chef för Åklagarmyndigheten.

Åklagarmyndigheten består av sju åklagarområden, en nationell avdelning och en särskild åklagarkammare som tillsammans svarar för den operativa åklagarverksamheten. Därutöver finns tre utvecklingscentrum samt verksamheten vid huvudkontoret.

Nord. Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland och Jämtland.

Bergslagen. Dalarna, Värmland och Örebro.

Mitt. Gävleborg, Uppsala och Västmanland.

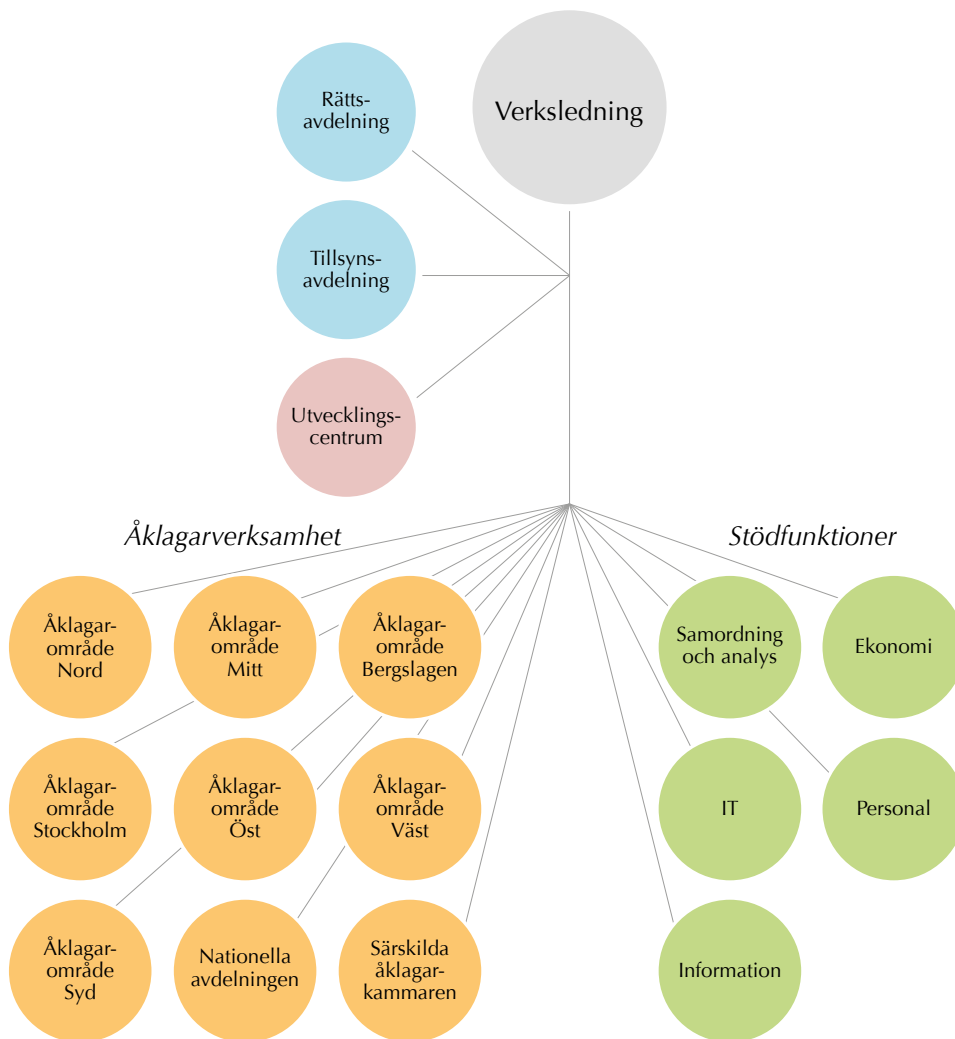
Stockholm. Stockholm och Gotland.

Öst. Södermanland, Östergötland och Jönköping.

Väst. Västra Götaland och Halland.

Syd. Kalmar, Kronoberg, Blekinge och Skåne.

Åklagarmyndighetens organisation

De sju åklagarområdena består av 32 allmänna kammare och två internationella åklagarkammare. Den nationella åklagaravdelningen består av tre riksenheter och en internationell åklagarkammare. De allra flesta brottstyper handläggs vid de allmänna kamrarna som har ett geografiskt ansvarsområde, oftast motsvarande ett län. Även de tre internationella åklagarkamrarna, i Stockholm, Göteborg och Malmö, har ett geografiskt ansvarsområde och handlägger bland annat ärenden om allvarlig, organiserad och/eller gränsöverskridande brottslighet.

På den nationella åklagaravdelningen handläggs ärenden för korruptionsmål, säkerhetsmål samt ärenden om miljö- och arbetsmiljöbrott. Här ingår även den operativa verksamheten vid Eurojust samt Internationella åklagarkammaren Stockholm, som förutom ansvar för internationell och grov organiserad brottslighet även har vissa nationella uppdrag. Särskilda åklagarkammaren är direkt underställd riksåklagaren och handlägger bland annat misstankar om brott av poliser.

De tre utvecklingscentrumen är lokaliserade till Stockholm, Malmö och Göteborg. Varje utvecklingscentrum leds av en överåklagare och

har ett nationellt och funktionellt ansvarsområde. Inom ansvarsområdet svarar utvecklingscentrumet för främst rättslig tillsyn och kontroll, rättslig utveckling, metodutveckling, kunskapsuppbyggnad, information samt samverkan med andra myndigheter.

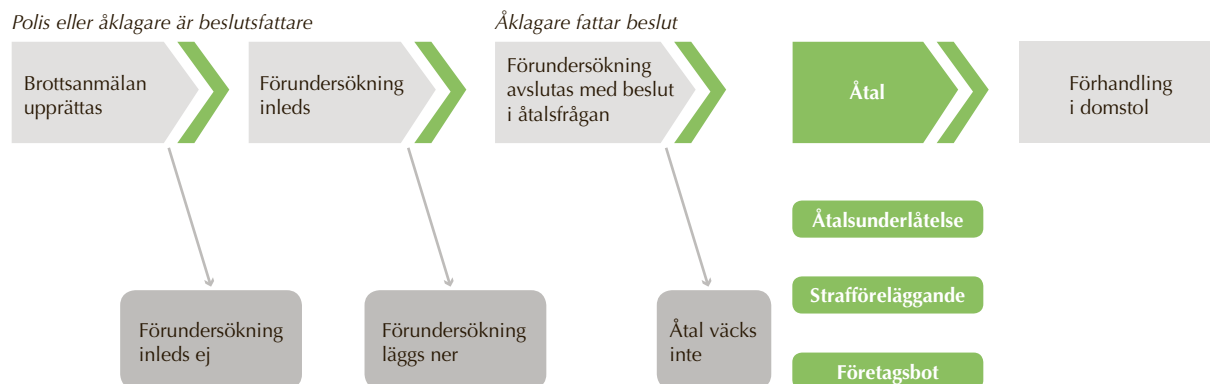
Vid huvudkontoret finns fem avdelningar med olika centrala funktioner samt internrevisionen. Dessutom finns en rättsavdelning med bland annat ansvar för verksamheten i Högsta domstolen och övergripande internationella frågor, en tillsynsavdelning för samordning av myndighetens rättsliga tillsynsverksamhet samt en funktion som direkt under riksåklagaren handlägger resningsärenden. Vid huvudkontoret finns också en överåklagare för samordning och analys.

Vid Åklagarmyndigheten finns ett insynsråd. Ledamöterna utses av regeringen. Insynsrådets uppgift är att utöva insyn och ge myndighetschefen råd. Rådet har inga beslutsbefogenheter. Ärenden om åklagaruppgiften eller tillsynsfrågor i enskilda fall behandlas inte i insynsrådet.

Från den 30 juni 2013 handläggs alla ekobrott i Sverige av Ekobrottsmyndigheten. Ekobrottsmyndigheten lämnar en egen årsredovisning.

Från brottsanmälan till domstolsförhandling

Ovanstående är en översiktlig beskrivning av processen från brottsanmälan fram till åklagarbeslut och förhandling i domstol. Åklagarmyndigheten är en länk i kedjan polis, åklagare, domstol och kriminalvård. Åklagarens huvuduppgifter är att leda brottsutredningar, besluta i åtalsfrågan och föra talan i domstol. I dessa funktioner är åklagaren självständig och fattar beslut på eget ansvar.

En brottsutredning äger rum inom ramen för en förundersökning. En förundersökning ska inledas så snart det finns anledning att anta ett brott som hör under allmänt åtal har begåtts. Mindre allvarlig brottslighet utreds av polisen som därefter överlämnar utredningen till åklagaren för beslut i åtalsfrågan. I vissa fall kan åklagaren fatta beslut om **förundersökningsbegränsning**, vilket innebär att man begränsar en brottsutredning till att omfatta de mest väsentliga delarna eller att vissa brott inte alls utreds. Från den 1 januari år 2013 har polisen behörighet att besluta om förundersökningsbegränsning i vissa fall.

I utredningar om mer allvarliga brott utförs det operativa utredningsarbetet av polisen med åklagaren som förundersökningsledare. När förundersökningen är klar, ska åklagaren ta ställning till om åtal ska väckas. Om åklagaren bedömer att det finns tillräckliga bevis för att den misstänkte har begått brottet är huvudregeln att åklagaren är skyldig att väcka åtal. Åklagaren väcker åtal genom att ge in en stämningsansökan till dom-

stolen. Genom den beskrivning av brottet med tid och plats som stämningsansökan ska innehålla bestämmer åklagaren ramarna för rättegången inför domstolen. Under rättegången är åklagaren den misstänktes motpart. Det ligger på åklagaren att fullt ut bevisa den misstänktes skuld.

Åklagaren kan under vissa omständigheter lagföra en person genom att meddela **åtalsunderlåtelse** vilket innebär att något straff inte utdöms för brottet. Däremot antecknas uppgift om att den misstänkte begått ett brott i belastningsregistret. En förutsättning för att ge åtalsunderlåtelse är att det står klart att ett brott har begåtts, oftast därför att den misstänkte har erkänt brottet.

Alla brott leder inte till rättegång vid en domstol. Är det ett mindre allvarligt brott som den misstänkte har erkänt, kan ärendet avgöras på ett förenklat sätt genom att åklagaren utfärdar ett **strafföreläggande**. Straffet kan då vara villkorlig dom med böter eller endast böter. För brott som begåtts i näringsverksamhet och där straffet kan bli strängare än penningböter kan frågan om **företagsbot** bli aktuell. Företagsbot ska bestämmas till ett belopp mellan 5 000 och 10 000 000 kronor.

Åklagaren har möjlighet att själv besluta om strafföreläggande med företagsbot på upp till 500 000 kronor. Om förutsättningar för strafföreläggande saknas kan åklagaren i stället välja att domstolen avgör frågan om företagsbot.

Intern styrning och kvalitetsarbete

Här redogörs för området intern styrning och kontroll och de åtgärder som Åklagarmyndigheten genomfört under året för att förbättra kvaliteten och effektiviteten i verksamheten samt för att öka enhetligheten. För ytterligare åtgärder se avsnittet *Prioriterade områden och övriga återrapporteringskrav* i kapitlet *Brottsutredning och processföring*.

▼ Intern styrning och kontroll

Åklagarmyndigheten omfattas av förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll samt internrevisionsförordningen (2006:1228). Det innebär särskilda krav när det gäller den interna styrningen och kontrollen.

Myndigheten har en ordning där verksamhet, ekonomi och personalläge följs upp månadsvis och en fördjupad uppföljning av hela verksamhetsplanen görs tertialvis. I den löpande uppföljningen ingår även uppföljning av riskhanteringen. Vid behov beslutar riksåklagaren efter tertialuppföljningarna om ändringar av och tillägg till verksamhetsplanen.

Den 1 oktober 2014 genomfördes en organisationsförändring som innebär att den operativa verksamheten delas in i sju geografiska åklagarområden och en nationell avdelning. Syftet med organisationsförändringen är:

Ökad flexibilitet och minskad sårbarhet.

Genom att flera åklagarkammare knyts närmare varandra kan exempelvis tillfälliga variationer i arbetsbelastningen utjämnas genom att kamrarna avlastar varandra.

Samverkan med polisen. Åklagarmyndighetens organisation motsvarar geografiskt den nya Polismyndighetens, vilket underlättar samverkan.

Förbättrad styrning och uppföljning. Verksledningen får nu åtta kontaktpunkter i den operativa verksamheten istället för 39. Områdescheferna ingår i myndighetens ledningsgrupp, vilket innebär att den operativa verksamheten knyts närmare ledningen.

De etiska riktlinjer som fastställdes under året syftar till att stärka både den formella och informella miljön inom myndigheten. Riktlinjerna har tagits fram i en process som omfattat alla medarbetare. Se vidare under rubriken *Etiska riktlinjer* i

avsnittet *Kvalitets- och effektivitetsarbete*.

Internrevisionen har fortsatt sitt arbete enligt den revisionsplan som riksåklagaren fastslagit och ett antal revisioner och uppföljningsrevisioner har genomförts. IT-verksamheten, myndighetens rutiner kring PKI, (det vill säga digitala certifikat för signering och kryptering), kompetensförsörjning- och utbildningsplaner samt lokalförsörjning är exempel på områden som har granskats under året.

Som ett led i arbetet att stärka den rättsliga styrningen finns sedan år 2012 en särskild tillsynsavdelning. Avdelningen ansvarar för att samordna den rättsliga tillsynen och fungerar som riksåklagarens stöd i dennes tillsynsfunktion. Rättslig tillsyn bedrivs även vid de tre utvecklingscentrumen, som under år 2014 har genomfört tre detaljerade genomlysningar. Det har gällt ärenden med långa handläggningstider, en granskning av ärenden om förmögenhetsbrott och åklagarnas tillämpning av reglerna om förundersökningsbegränsning och åtalsunderlåtelse samt egenmäktighet med barn och tillämpningen av den särskilda åtalsprövningsregeln. Den rättsliga tillsynen beskrivs mer utförligt under rubriken *Tillsynsarbete* i avsnittet *Rättsutveckling och rättslig styrning*.

▼ Kvalitets- och effektivitetsarbete

Åklagarmyndigheten har fortsatt att förbättra kvaliteten och effektiviteten i verksamheten samt att öka enhetligheten genom ett antal åtgärder och aktiviteter på både central och lokal nivå. Se också avsnittet *Prioriterade områden och övriga återrapporteringskrav* under *Brottsutredning och processföring* för ytterligare åtgärder.

Samverkan Nationell samverkan

Ökad samverkan mellan myndigheter väntas leda till ökad effektivitet för samtliga involverade. En regelbunden, strukturerad samverkan med polisen sker på både central och lokal nivå. På lokal nivå har även samverkan inom ett antal enskilda brottsområden ägt rum under året. Åklagare och polis har också fortsatt ett gemensamt uppdrag

att utveckla den lokala brottsbekämpningen efter lokala förutsättningar.

Ett löpande samarbete sker också i flera olika avseenden för att gemensamt följa brottsutvecklingen. Åklagarmyndighetens engagemang i olika utbildningsinsatser för polisen har fortsatt att utvecklas. Bland annat har åklagarkamrarna under året utbildat förundersökningsledare hos polisen. De polisiära förundersökningsledarna har även gjort obligatorisk praktik vid åklagarkamrarna för att ytterligare höja sin kompetens. För närvarande pågår ett gemensamt arbete mellan polisen och Åklagarmyndigheten för att utvärdera och vid behov revidera utbildningsinsatserna.

Samverkansåtgärder med andra myndigheter som Ekobrottsmyndigheten, Skatteverket, Tullverket, Kronofogden, Kriminalvården, Försäkringskassan och kommunernas socialtjänst har också genomförts under året för att förbättra kvaliteten i brottsutredningen och processföringen. Åklagarmyndigheten har även ingått i en myndighetsgemensam satsning mot grov organiserad brottslighet, i första hand genom de inter-

nationella åklagarkamrarna. Tillsammans med Ekobrottsmyndigheten har Åklagarmyndigheten redovisat ett gemensamt regeringsuppdrag om hur myndigheterna säkerställer en god och ändamålsenlig samverkan inom åklagarväsendet.

Åklagarmyndigheten har inom ramen för ett regeringsuppdrag tillsammans med Rikspolisstyrelsen rapporterat resultatet för verksamheten utredning och lagföring. Resultatet för hela året 2014 kommer att redovisas till regeringen senast den 31 mars år 2015.

Internationell samverkan

Åklagares operativa samarbete med kollegor i andra länder är ett frekvent inslag i arbetet, särskilt vid de internationella åklagarkamrarna. Samverkan sker genom direkta kontakter i framställningar om rättsligt samarbete men också med stöd av det *Europeiska rättsliga nätverket* (EJN) eller genom den svenska enheten vid det europeiska åklagarkontoret Eurojust i Haag. Arbetet vid Eurojust har de senaste åren inriktats på att stödja åklagare i mer komplexa ärenden

men också med metodutveckling i det gränsöverskridande brottsbekämpande arbetet. EJN har under år 2014 arrangerat möten i Haag, Aten och Rom. Mötena har bland annat tagit upp rättsliga och praktiska frågor vid tillämpningen av den europeiska arresteringsordern och samarbete med länder i västra Balkan och Latinamerika. Ärendetillströmningen till den svenska enheten på Eurojust ligger på en stabil nivå, men andelen komplicerade ärenden har ökat något. Utöver det har enheten deltagit i Eurojusts grupp för finansiella brott och i den grupp som arbetar med frågor om terrorism. Under år 2014 har, på svenskt initiativ, sammanlagt tolv samordningsmöten hållits på Eurojust, vilket är en ökning från förra året då sju möten anordnades. Den svenska enheten har deltagit i workshops om bland annat punktskattebrott, bekämpning av brott mot EU:s strukturfonder och i ett strategiskt möte om virtuell brottslighet. Sveriges representation har varit Eurojusts kontaktpunkt i *EMPACT*, (European Multidisciplinary Platform Against Criminal Threats) arbetet om seriebrottslighet och punktskattebrott. Sveriges nationella medlem valdes till ordförande för gruppen för finansiella brott. Under senare delen av året har detta i viss utsträckning inriktat det strategiska arbetet mot frågor som har direkt beröring med ekonomisk brottslighet samt förverkandefrågor.

Under år 2014 har myndigheten deltagit i europeiska samarbeten. Som exempel kan nämnas:

Under våren anordnades i Köpenhamn det 16:e mötet inom nätverket för *riksåklagare i Östersjöregionen*. Under mötet avhandlades bland annat återförande av brottsvinster och rättsliga förutsättningar för kontrollerade leveranser. *Nätverket för en nordisk arresteringsorder* har träffats i Köpenhamn. Där diskuterades bland annat praktiska problem med att verkställa nordiska arresteringsorder.

Under hösten ägde det sjunde mötet rum i EU-nätverket *NADAL* (Network of Public Prosecutors or equivalent institutions at the Supreme Judicial Courts of the Member States of the European Union). Nätverket är till för åklagare, riksåklagare och åklagare i högsta domstolen. Här

diskuterades de effekter som domar och beslut av EU-domstolen och den Europeiska domstolen för mänskliga rättigheter har fått i medlemsstaternas praxis. Sveriges riksåklagare valdes vid mötet till ny ordförande för nätverket och det åttonde mötet ska hållas i Stockholm år 2015.

Under år 2014 har ett särskilt expertseminarium om människohandel anordnats i Sverige. Deltog gjorde åklagare, poliser och domare från samtliga länder runt Östersjön.

Den 19:e världskonferensen för den *internationella åklagarföreningen (IAP)* genomfördes i Dubai. Temat för årets konferens var "Good prosecution practice, learning from each other". Programmet bestod av ett flertal seminarier om bland annat teknik inom åklagarverksamheten, IT-brott och ungdomsbrott samt hatbrott. Riksåklagaren deltog i mötet. Två svenska kammaråklagare deltog även i IAP:s regionala konferens i Zagreb med temat "Moderna instrument i det rättsliga samarbetet inom EU – sanningar och myter". Det nordiska riksåklagarmötet ägde i år rum på Åland. Frågor som diskuterades var bland annat stora mål om grov organiserad brottslighet och reformering av åklagarväsendena. Riksåklagaren har även varit representerad vid två möten i *Consultative Forum of Prosecutors General and Directors of Public Prosecution*, ett forum för EU:s riksåklagare. Vid sammankomsterna har frågor som en europeisk åklagarmyndighet och en vidareutveckling av Eurojust diskuterats. Även den fortsatta utvecklingen av det straffrättsliga samarbetet inom EU har diskuterats. Svenska åklagare har även deltagit i olika internationella seminarier, bland annat i det europeiska nätverket för rättslig utbildning. Syftet med mötet var att förbättra det rättsliga samarbetet inom EU. Deltagande vid seminarier av det här slaget bidrar till en ökad kunskap om andra länders tillvägagångssätt och ger även värdefulla kontakter för det operativa arbetet.

Riksåklagaren har också under december varit representerad i *OECD:s nätverk* för riksåklagare där bland annat ett gemensamt dokument togs fram för att fastslå riktlinjer för åklagare i Europa om bland annat etik, självständighet och organisation.

Utbildning och erfarenhetsutbyte

Grund- och vidareutbildningar har hållits under året inom områden som massmedia, förundersökning i grova brott, narkotikabrott, övergrepp mot barn, våld i nära relationer, inhämtande av bevis, ungdomar och brott, hemliga tvångsmedel, IT-brott, bedrägerier samt modern processföring. Den återkommande åklagarutbildningen del 1-4 har också genomförts.

Under hösten 2014 arrangerade Åklagarmyndigheten en åklagarstämma där huvuddelen av Åklagarmyndighetens personal samt åklagare från Ekobrottsmyndigheten träffades för två dagar av kompetensutveckling. Utformningen av programmet liknade tidigare åklagarstämmor och innehöll valbara seminarier, en gemensam storföreläsning och en avslutande paneldiskussion.

Etiska riktlinjer

Riksåklagaren gav år 2012 en arbetsgrupp i uppdrag att utarbeta ett förslag till etiska riktlinjer för anställda inom Åklagarmyndigheten. I arbetsgruppen ingick även företrädare från

Ekobrottsmyndigheten. Gruppen lämnade i mars 2013 ett förslag till riktlinjer som senare var föremål för diskussioner och remissbehandling vid både Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten. Riktlinjerna fastställdes genom beslut av riksåklagaren i juni 2014 (RåR 2014:1). Riktlinjerna gäller åklagare och all övrig personal vid båda myndigheterna och syftar till att utgöra ett stöd för den enskilda befattningshavaren, både i beslutfattandet och för ett allmänt förhållningssätt i och utanför tjänsten. Arbetet utmynnade i följande åtta grundläggande riktlinjer:

- Åklagaren ska, inom ramen för sin självständighet och sitt tjänsteansvar, verka för att beslut är korrekta och att rättsprocessen genomförs på ett rättssäkert sätt.
- Åklagarväsendets verksamhet ska i alla delar präglas av objektivitet och saklighet. Åklagarväsendets anställda får inte ta hänsyn till ovidkommande förhållande eller syften.

- I sin kontakt med parter, ombud, domstol och andra ska åklagarväsendets anställda agera korrekt och på ett sådant sätt att misstanke inte uppstår om att han eller hon tar ovidkommande hänsyn eller att det föreligger risk för jäv eller något motsvarande förhållande.
- Åklagarväsendets anställda bör, med respekt för inblandade parter integritet, värna om offentlighet och verka för att insyn ska råda när så är möjligt. Vid kontakter med media bör anställda i åklagarväsendet tänka på att inte uttrycka sig på ett sätt så att objektiviteten och opartiskheten kan ifrågasättas eller så att det kan medföra men för enskilda.
- Åklagarväsendets anställda ska hushålla väl med statens medel.
- Åklagarväsendets anställda ska vid erbjudandet av en gåva eller en förmån inte bara ta ställning till om den kan vara olaglig utan även till om den kan skada allmänhetens förtroende för den enskilde tjänstemannen eller myndigheten.
- Förhållningsättet på arbetsplatsen ska byggas på respekt. Alla anställda i åklagarväsendet bör uppträda på ett sådant sätt mot varandra att samtliga medarbetare känner att de ingår i arbetsgemenskapen.

- Åklagarväsendets anställda bör även utanför sin yrkesutövning, med bibehållande av sin yttrande- och åsiktsfrihet, uppträda på ett sådant sätt att han eller hon inte riskerar att förtroendet för den enskilda tjänstemannen eller åklagarväsendet skadas.

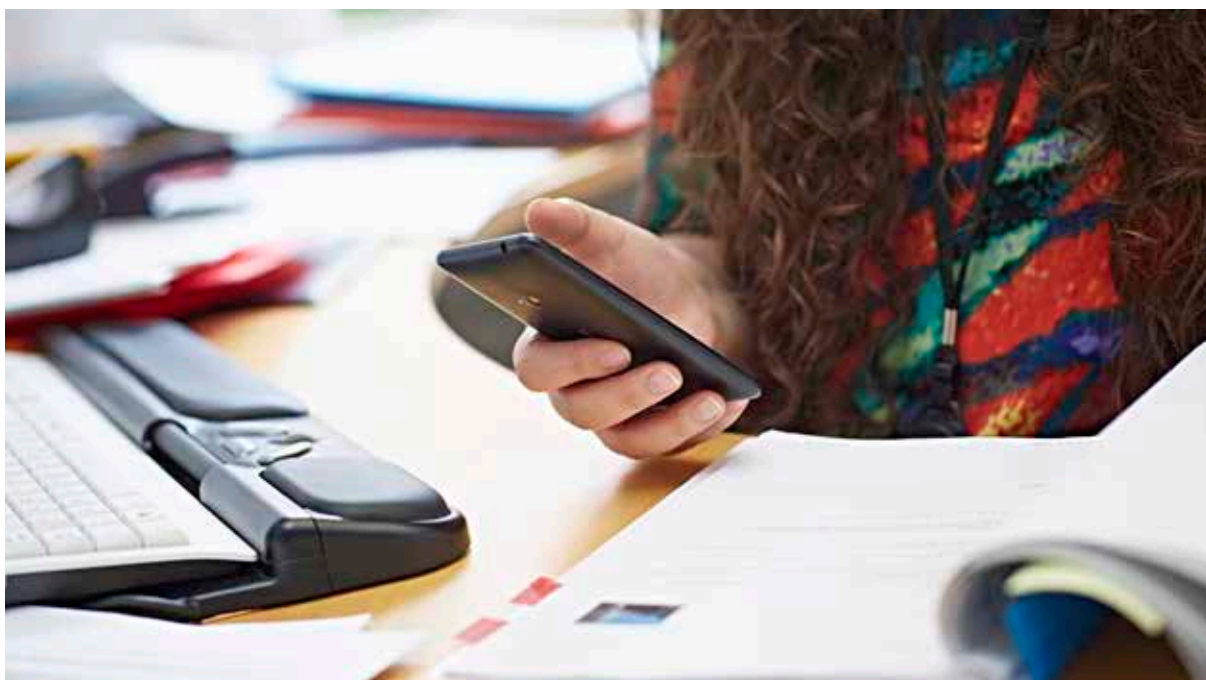
Riktlinjerna kompletteras med en omfattande sammanställning av vägledade beslut av Justitieombudsmannen och Justitiekanslern.

Leanprojekt

Ett projekt med att utveckla de operativa arbetsprocesserna enligt Lean-konceptet, har pågått sedan våren 2012. Målet har varit att hitta enhetliga och effektiva arbetsprocesser för att skapa mer utrymme för åklagarnas arbete med kärnuppgifterna, vilket förväntas bidra till ökad kvalitet i förundersökningar och åklagarbeslut. De områden som identifierades som möjliga att effektivisera var till exempel tvångsmedelshantering, hanteringen av polisleda förundersökningar, direktiv i relationsvåldsärenden samt rutiner vid anmälning av arbetsmiljöbrott. Projektet har genomförts vid fyra pilotkammare och en slutrapport har sammanställts.

Utveckling av systemstöd

I myndighetens ärendehanteringssystem Cåbra har två nya versioner driftsatts för att fortsätta utvecklingen mot ett digitaliserat arbetssätt. En

stor nyhet under året har varit att domstolarna börjat använda innehållet i den elektroniska stämningsansökan som ett beslutsunderlag. I Cåbra infördes därför en ny granskningsfunktion. Granskningsfunktionen är en hjälp för att säkerställa att uppgifter om åtalspunkter, brottsmiss-tankar, brottsrubricering samt den tid och plats som valts ut i Cåbra också överensstämmer med de uppgifter som finns i stämningsansökan innan uppgifterna överförs till domstolen.

Under året har även aktiviteter genomförts för att den operativa verksamheten ska få större möjlighet att påverka utformningen av framtida versioner av Cåbra. Erfarenhetsseminarier anordnades efter sommaren för att tillvarata erfarenheter från den version av Cåbra som släpptes under våren. Under november samlades en referensgrupp som erbjöds möjlighet att på ett tidigt stadium ge synpunkter på den version av Cåbra som är planerad att drifvas under våren 2015.

Cåbra har under hösten 2014 anpassats för Åklagarmyndighetens och polisens nya organisationer. Därutöver har drygt 270 ändringsförslag och felrapporter lösts under året.

Arbetet med mobil åtkomst till IT-system har fortsatt och nu har större delen av myndighetens personal denna möjlighet, vilket bland annat

innebär att res- och spiltid kan utnyttjas till arbete. RIF-samarbetet (Rättsväsendets informationsförsörjning) har under år 2014 gått in i etapp 2 och väntas pågå till mitten av år 2018. Under år 2014 har även en RIF-förstudie genomförts om möjligheterna att införa ett elektroniskt och strukturerat utbyte av tvångsmedelsinformation i rättskedjan. I RIF-samarbetet deltar Rikspolisstyrelsen, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Domstolsverket, Brottsförebyggande rådet, Kriminalvården, Tullverket, Kustbevakningen och Skatteverket.

Miljöarbete

Inom Åklagarmyndigheten ska miljöarbetet utgöra en integrerad del av verksamheten och utgå från en helhetssyn på miljön. Vi ska bidra till att främja en hållbar utveckling genom ett aktivt och långsiktigt miljöarbete, genom att bland annat ställa miljökrav i samtliga upphandlingar och att myndighetens medarbetare väljer det mest miljövänliga alternativet vid resor.

Under år 2014 har Åklagarmyndigheten fått 14 poäng i en rankingsskala med 15 möjliga poäng från Naturvårdsverket när det gäller miljöledning i staten. För år 2015 har myndigheten som mål att bibehålla samma ranking.

Resultatredovisning

▼ Brottutredning och processföring

Med brottutredning och processföring avses myndighetens operativa verksamhet. Verksamheten innefattar åklagarens tre huvuduppgifter: att utreda brott, att fatta beslut om åtal ska väckas eller inte samt att processa i domstolen.

Tillsammans med polisen utreder åklagaren brott. När brottutredningen (förundersökningen) är färdig bedömer åklagaren om det finns tillräckliga bevis för att väcka åtal i domstol eller utfärda strafföreläggande. Om åtal väcks avgörs målet av domstolen, normalt efter en rättegång.

▼ Resultatutveckling

Principer för resultatredovisningen

Åklagarmyndighetens statistik hämtas från vad som kan kallas för en rörlig databas eftersom de beslut som fattas av en åklagare kan komma att ändras. Exempel på detta är att det kan komma in nya bevis i en nedlagd förundersökning som leder till att den återupptas. En nedlagd brottsmisstanke kan därmed i ett senare skede bli föremål för åtal och därmed ett lagföringsbeslut.

Organisationsförändring

Från och med den 1 oktober 2014 har Åklagarmyndigheten en ny organisation. Den operativa verksamheten organiseras i sju geografiska områden och en nationell avdelning. Resultatet redovisas för samtliga år på de nya åklagarområdena, utom i de fall där redovisningen sker på nationell nivå.

Kostnad per brottsmisstanke

Från och med år 2014 redovisas endast kostnaden per brottsmisstanke totalt.

Förändring av definitionen övriga beslut

En definitionsförändring för övriga beslut infördes under år 2013 och siffrorna för år 2012 har uppdaterats. Detta påverkar bara måttet antalet beslutade brottsmisstankar och inte exempelvis genomströmningstider eller lagföringen.

Förändring av definition förundersökningsbegränsning

Från och med år 2014 har definitionen av förundersökningsbegränsning utökats med ytterligare beslutsgrunder. Förändringen innebär att antalet förundersökningsbegränsningar ökat med en brottsmisstanke för år 2012.

Ekonomiska brott

Den 1 juli år 2013 övertog Ekobrottsmyndigheten alla ekobrott. Statistiken för år 2013 omfattar därför bara ekonomiska brott för de första sex månaderna.

Definitioner

Brottsmisstanke: en brottsmisstanke är en koppling mellan en brottshändelse och en misstänkt

person. En brottshändelse kan ha flera misstänkta personer knutna till sig och en misstänkt person kan ha flera brottsmisstankar riktade mot sig, det vill säga att personen är misstänkt för flera brott. **Ärende:** ett ärende kan innehålla en eller flera brottsmisstankar.

Definitionerna för brottsgrupperna som finns i redovisningen är:

Bötesbrott: brott med endast böter i straffskalan.

Trafikbrott: rattfylleri, olovlig körning och övriga trafikbrott som inte är bötesbrott.

Tillgreppsbrott: rån, stöld, snatteri och övriga tillgreppsbrott.

Narkotikabrott: ringa narkotikabrott och övriga narkotikabrott.

Våldsbrott: mord och dråp, grov och övrig miss-handel, olaga hot, ofredande, fridskränkingsbrott samt övriga våldsbrott.

Sexualbrott: våldtäkt och övriga sexualbrott.

Miljöbrott: miljöbrott och arbetsmiljöbrott.

Förmögenhetsbrott: bidragsbrott, bedrägerier, ekobrott och övriga förmögenhetsbrott.

Skadegörelsebrott: skadegörelsebrott, det vill säga att någon medvetet förstör eller skadar annans egendom.

Övriga brott: vapenbrott, ärekränkning, förfalskningsbrott, brott mot allmän ordning och rikets säkerhet, smugglingsbrott samt övriga brott.

Samlad redovisning av verksamhetsstatistik

Verksamhetsstatistiken finns samlad i tabell

Fakta i korthet under avsnittet *Fakta och finansiell redovisning*.

Övrigt

I redovisningen används omväxlande uppgifter som gäller ärenden, misstänkta personer och brottsmisstankar. Ett ärende kan omfatta en eller flera misstänkta personer som var och en misstänks för ett eller flera brott. Vilket av begreppen ärende, misstänkt person eller brottsmisstanke som används beror på hur regeringen formulerat återrapporteringskraven samt på vilka uppgifter som enligt Åklagarmyndighetens bedömning beskriver verksamhetsresultaten på ett adekvat sätt.

I tabeller och diagram har standardregler för avrundning tillämpats, vilket innebär att summan av procentandelar inte alltid är 100 procent.

Resurs- och kostnadsfördelning

Fördelningen av resurser och kostnader baseras på tidmätningar som genomförts vid två tillfällen under år 2014. Sammanlagt har 95 procent (95 procent år 2013) av den totala tiden använts till området brottsutredning och processföring. Av myndighetens totala kostnader om 1 329 miljoner kronor (1 294 miljoner kronor år 2013) har 1 262 miljoner kronor, 95 procent av resursförbrukningen (1 229 miljoner kronor samt 95 procent år 2013) fördelats på brottsutredning och processföring. Den genomsnittliga kostnaden för att handlägga en brottsmisstank var 2 817 kronor under år 2014 (2 623 kronor år 2013). Kostnaden kan variera avsevärt mellan brottsmisstankar inom de olika brottsgrupperna.

Inkomna och avslutade ärenden

Åklagare kan inte i någon större utsträckning påverka inflödet av ärenden och brottsmisstankar, utan är beroende av vad polisen och andra myndigheter överlämnar. Åklagarmyndigheten ska hantera det som kommer in till myndigheten. Utvecklingen av inflödet och antalet beslut är direkt kopplat till detta och är alltså ingen indikator på Åklagarmyndighetens resultat utan snarare på samhällsutvecklingen och polisens arbete med att upptäcka och utreda brott. Detta påverkar även antalet inkomna och avslutade ärenden.

Av **tabell 1** framgår samtliga inkomna och avslutade ärenden de senaste tre åren. Även ärenden som avser annat än ansvar för brott ingår, till exempel begäran om kontaktförbud, yttrande om rättspsykiatrisk vård samt internationella ärenden. Dessa utgjorde under år 2014 fyra procent av alla inkomna ärenden. Antalet inkomna ärenden har minskat med 6 700 (fyra procent) mellan år 2013 och år 2014. Antalet avslutade ärenden har minskat med 13 500 (sju procent) under motsvarande period.

Tabell 1. Inkomna och avslutade ärenden 2012–2014

	2014	2013	2012
Inkomna ärenden	179 044	185 702	202 346
Avslutade ärenden	189 206	202 752	214 517

Inkomna och beslutade brottsmisstankar

Här redovisas resultatutvecklingen för brottsmisstankar. I statistiken för 2012 ingår några mycket omfattande ärenden med ett stort antal brottsmisstankar. Statistiken för år 2013 påverkas av överflyttningen av ekobrotten till Ekobrottsmyndigheten. Resultatutvecklingen för inkomna och beslutade brott utan brottsmisstankar för åren 2012–2014 redovisas i tabell *Fakta i korthet* under avsnittet *Fakta och finansiell redovisning*.

Tabell 2. Inkomna och beslutade brottsmisstankar 2012–2014

Totalt	Inkomna brottsmisstankar	Beslutade brottsmisstankar	Beslutade brottsmisstankar varav				
			FU inleds inte	FU läggs ned	Åtal väcks inte	Lagföringsbeslut ¹⁾	Övriga beslut ²⁾
	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal
2012	495 766	504 453	7 612	133 651	29 857	274 074	59 259
2013	460 748	468 528	8 403	117 645	25 444	251 414	65 622
2014	467 610	447 942	6 925	116 482	21 161	238 331	65 043
			Andel	Andel	Andel	Andel	Andel
2012			2%	26%	6%	54%	12%
2013			2%	25%	5%	54%	14%
2014			2%	26%	5%	53%	15%

1) Här ingår strafföreläggande, åtalsunderlåtelse, åtal och företagsbot

2) Här ingår förundersökningsledning överlämnas till utredande myndighet, brottsmisstanken avslutas samt övriga beslut

Av **tabell 2** framgår totalt antal inkomna och beslutade brottsmisstankar samt beslutsfördelning de tre senaste åren. Antalet inkomna brottsmisstankar har ökat med 6 900 under året. Vid fem av de sju åklagarområdena har antalet inkomna brottsmisstankar ökat.

Antalet beslutade brottsmisstankar har minskat med 20 600 (fyra procent) mellan år 2013 och år 2014, främst i kategorierna lagföringsbeslut (strafföreläggande, åtalsunderlåtelse, åtal och företagsbot) och brottsmisstanken avslutas. I kategorin lagföringsbeslut har den största minskningen skett i beslutskategori åtal. Vid åklagarområdena Mitt och Stockholm har antalet beslutade brottsmisstankar ökat. Minskningen har skett framförallt i åklagarområde Syd.

Andelen beslut i kategorin förundersökningen läggs ned av det totala antalet beslutade brottsmisstankar har ökat med en procentenhet

jämfört med år 2013. Fördelningen av beslut i åtalsfrågan redovisas i tabell under avsnittet *Fakta och finansiell redovisning*.

Antalet beslut att inte inleda förundersökning var 6 900 år 2014, varav 4 000 eller 58 procent var beslut om förundersökningsbegränsning. En annan vanlig anledning till att inte inleda förundersökning är att det inte finns anledning att anta att brott som hör under allmänt åtal har begåtts.

Beslut om att lägga ner förundersökningar sker oftast med motiveringen bevisproblem, det vill säga att brott inte kan styrkas. Andelen beslut om förundersökningsbegränsning av de nedlagda förundersökningarna var 19 procent år 2014. Andelen förundersökningsbegränsningar har därmed minskat, vilket till stor del beror på att polisen från och med januari år 2013 har befogenhet att i vissa fall besluta om förundersökningsbegränsning.

Tabell 3. Förundersökningsbegränsningar 2012–2014

	2014	2013	2012
Ej inledda förundersökningar	6 925	8 403	7 612
varav förundersökningsbegränsningar	4 045	4 631	4 102
Andel förundersökningsbegränsningar av beslutet att förundersökning inte inleds	58%	55%	54%
Nedlagda förundersökningar	116 482	117 645	133 651
varav förundersökningsbegränsningar	22 333	23 770	35 241
Andel förundersökningsbegränsningar av beslutet att förundersökning läggs ned	19%	20%	26%

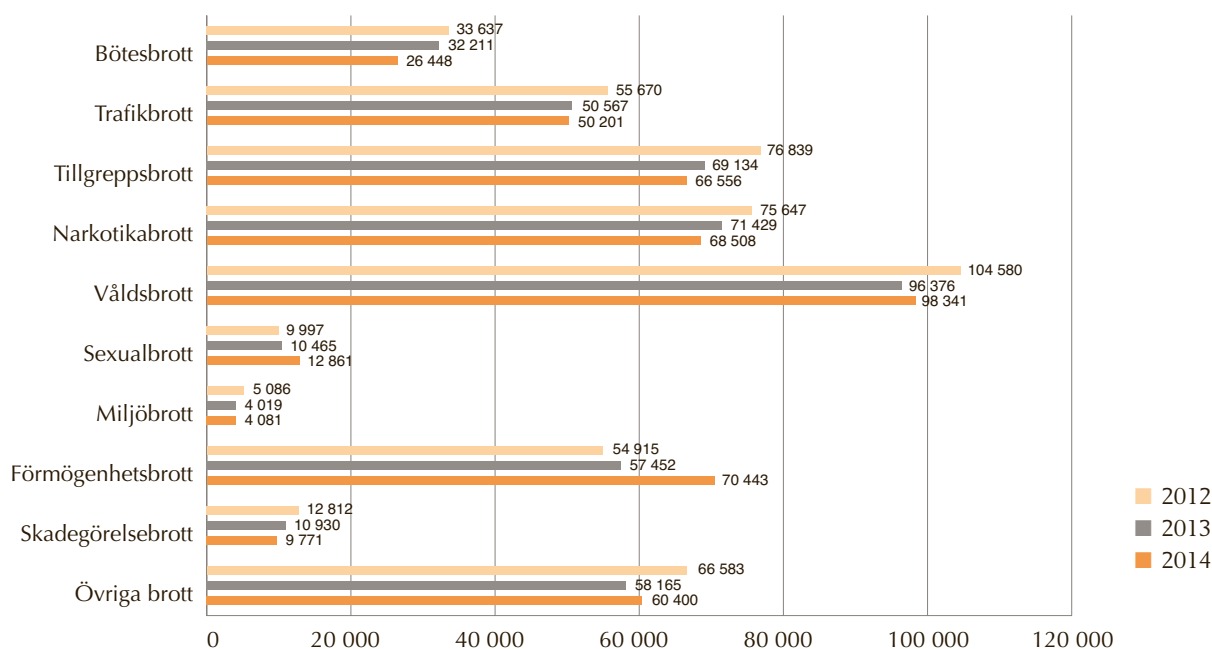
Per brottsgrupp

Av **diagram 1** framgår antalet inkomna brottsmisstankar uppdelat per brottsgrupp. En ökning har skett i brottsgrupperna våldsbrott, sexualbrott, miljöbrott, förmögenhetsbrott och övriga brott. Ökningen har skett framförallt i bedrägeribrott (som ingår i brottstypen förmögenhetsbrott) med 16 000 brottsmisstankar (43 procent), särskilt i åklagarområdena Öst och Syd. Den kraftiga ökningen av inkomna brottsmisstankar för

förmögenhetsbrott beror på några ärenden med många brottsmisstankar. Sett över de tre senaste åren har antalet ärenden om förmögenhetsbrott minskat.

De största minskningarna har skett för de enklare brottstyperna såsom bötesbrott, narkotikabrott och tillgreppsbrott. Det minskade inflödet av brottsmisstankar för bötesbrott är ett uttryck för ett faktiskt minskat ärendeinflöde inom den brottskategorin.

Diagram 1. Antalet inkomna brottsmisstankar 2012–2014 per brottsgrupp

Tabell 4. Antalet inkomna brottsmisstankar 2012–2014 per brottsgrupp och förundersökningsledarskap

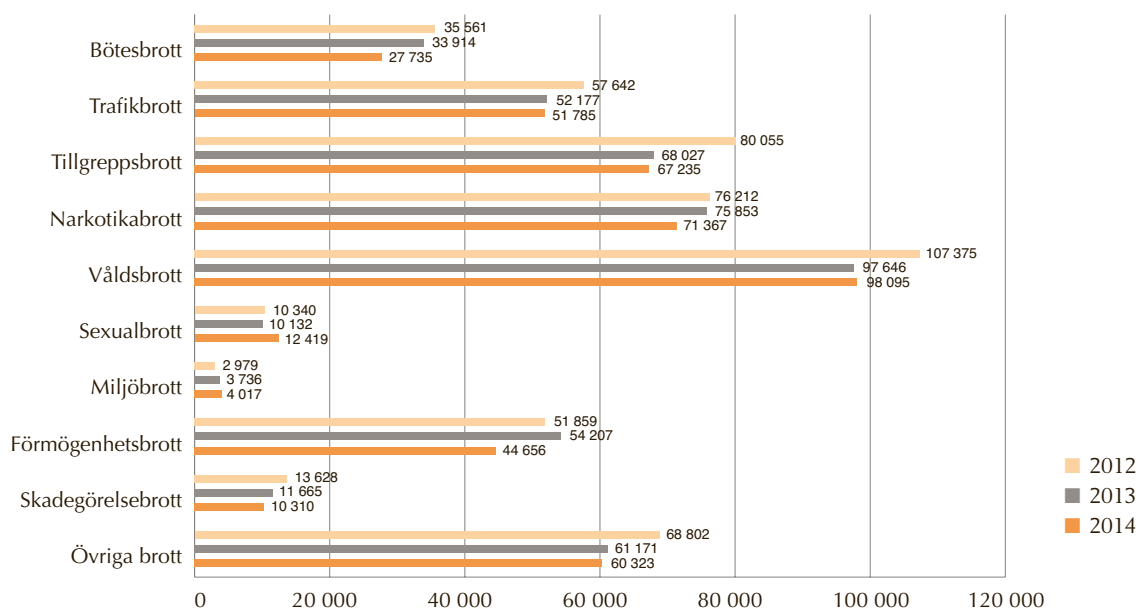
Brottsgrupp	2014		2013		2012	
	Polisledd förundersökning	Åklagarledd förundersökning	Polisledd förundersökning	Åklagarledd förundersökning	Polisledd förundersökning	Åklagarledd förundersökning
Bötesbrott	24 724	1 724	30 957	1 254	31 967	1 670
Trafikbrott	45 931	4 270	46 092	4 475	50 598	5 072
Tillgreppsbrott	37 161	29 395	37 394	31 740	41 032	35 807
Narkotikabrott	52 595	15 913	49 377	22 052	52 351	23 296
Våldsbrott	17 282	81 059	18 417	77 959	19 354	85 226
Sexualbrott	1 173	11 688	1 221	9 244	949	9 048
Miljöbrott	155	3 926	202	3 817	209	4 877
Förmögenhetsbrott	15 415	55 028	16 110	41 342	15 649	39 266
Skadegörelsebrott	5 758	4 013	6 090	4 840	6 715	6 097
Övriga brott	22 662	37 738	21 370	36 795	23 703	42 880
Total	222 856	244 754	227 230	233 518	242 527	253 239

Av **tabell 4** framgår antalet inkomna brottsmisstankar uppdelat per brottsgrupp och förundersökningsledarskap. Andelen åklagarledda förundersökningar av de inkomna brottsmisstankarna är 52 procent, vilket är samma nivå som år 2013. Antalet inkomna brottsmisstankar med åklagarledd förundersökning har ökat med fem procent jämfört med år 2013.

Av **diagram 2** framgår antalet beslutade brottsmisstankar uppdelat per brottsgrupp. En minskning har skett i nästan samtliga brottsgrupper

med undantag för våldsbrott, sexualbrott och miljöbrott. Minskningen har skett i framförallt kategorin förmögenhetsbrott med 9 600 brottsmisstankar (18 procent) och är mest markant i åklagarområdena Bergslagen och Öst. Minskningen av beslutade brottsmisstankar för förmögenhetsbrott är ett resultat av att volymen förmögenhetsbrott under utredning har ökat under året. Förändringen av balansen framgår av **diagram 7**.

Diagram 2. Antalet beslutade brottsmisstankar 2012–2014 per brottsgrupp

Lagföring

I begreppet lagföring ingår åklagarens beslut om åtal, strafföreläggande och åtalsunderlåtelse – det vill säga att brottsutredningen avslutas utan någon påföljd men med en notering i belastningsregistret – samt beslut om företagsbot. Myndigheten har flera mått för att följa resultatutvecklingen för lagföring; antal och andel misstänkta personer som lagförts samt antal och andel brottsmisstankar som avslutats med lagföring. Andelen lagförda misstänkta personer beräknas genom att dividera antalet personer för vilka lagföringsbeslut fattats med

det totala antalet misstänkta personer där beslut om lagföring eller avskrivning fattats. Andelen lagförda brottsmisstankar beräknas genom att dividera antalet brottsmisstankar för vilka lagföringsbeslut fattats med det totala antalet brottsmisstankar där beslut om lagföring eller avskrivning fattats. Vid beräkningen av lagföringsandelar exkluderas de brottsmisstankar/personer som endast omfattas av beslut av administrativ karaktär, till exempel överflyttning mellan åklagarkammare eller att återföra ledningen av förundersökningen till polisen.

Tabell 5. Antal och andel misstänkta personer som lagförts 2012–2014

	2014	2013	2012
Antal lagförda misstänkta personer	113 598	121 471	134 441
Andel lagförda misstänkta personer	65%	65%	65%

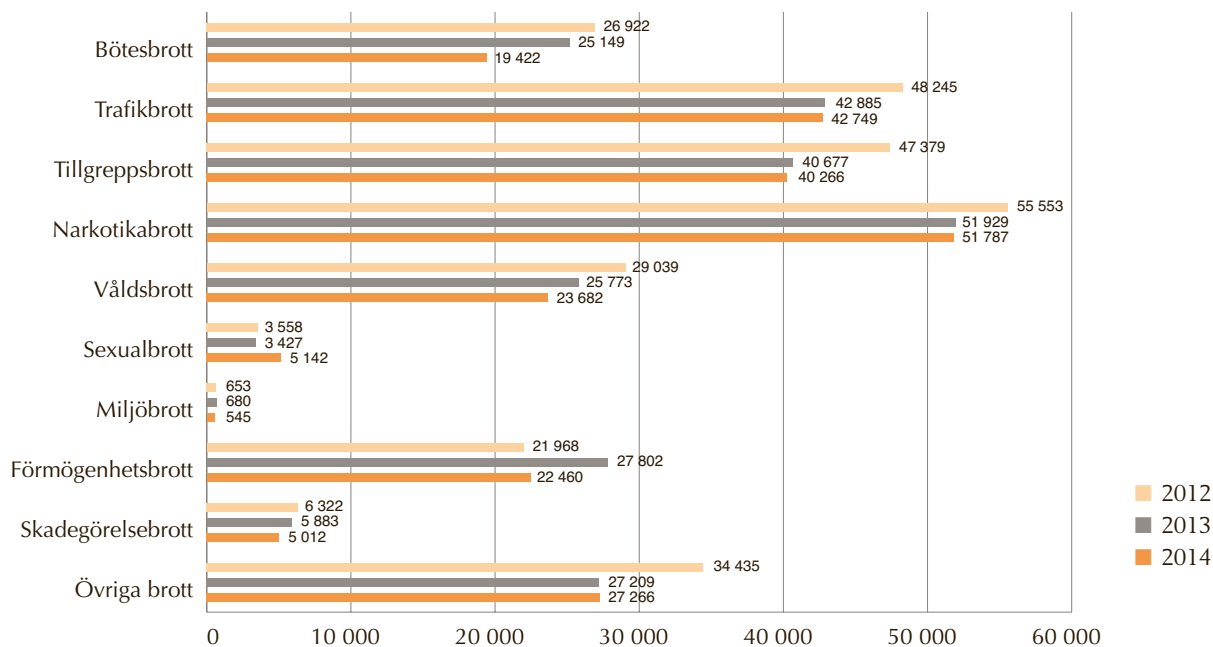
Antal och andel lagförda misstänkta personer

Under år 2014 minskade det totala antalet lagförda misstänkta personer med 7 900 personer (sex procent), vilket framgår av **tabell 5**. Andelen misstänkta personer som lagförts är kvar på samma nivå, 65 procent, som år 2013.

Antalet lagförda misstänkta personer har minskat vid samtliga åklagarområden förutom område Mitt jämfört med år 2013. Variationen i lagföringsandelar mellan åklagarområdena var 62 till 72 procent vilket är på samma nivå som under år 2013.

Antal och andel lagförda brottsmisstankar

Av **diagram 3** framgår antalet brottsmisstankar som lett till lagföring (åtal, strafföreläggande, åtalsunderlåtelse och företagsbot) uppdelat per brottsgrupp. En minskning har skett i samtliga brottsgrupper med undantag för sexualbrott och övriga brott. Det finns indikationer på att den gradvisa nedgången i lagföring av våldsbrott hör samman med ett minskat inflöde av anmälningar om misshandel där lagföringsnivån normalt är hög. Det avser i första hand misshandel utomhus, som exempel kroglagsmål.

Diagram 3. Antalet brottsmisstankar som lett till lagföring 2012–2014 per brottsgrupp

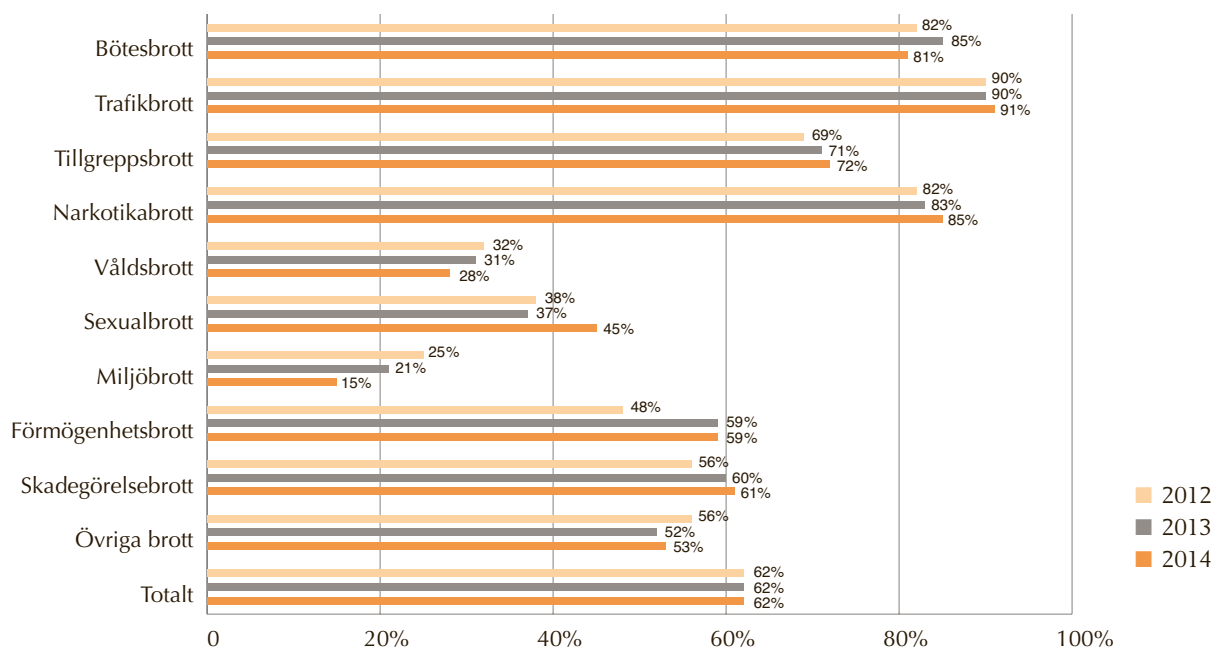
Av **diagram 4** framgår andelen brottsmisstankar som lett till lagföring uppdelat per brottsgrupp. Andelen brottsmisstankar som avslutats och lett till lagföring är oförändrad jämfört med år 2013. Brottsgrupperna sexualbrott, trafikbrott, tillgreppsbrott, narkotikabrott, skadegörelsebrott, förmögenhetsbrott och övriga brott ökar medan övriga kategorier minskar eller ligger kvar på samma nivå. Lagföringsandelen för sexualbrott ökade mest procentuellt med åtta procentenheter. Ökningen kommer av några stora ärenden med många brottsmisstankar som lagfördes under år 2014.

Vid fem av de sju åklagarområdena var lagföringsandelen högre jämfört med år 2013. Variationen i lagföringsandelar mellan åklagarområdena var 61 till 68 procent. Under år 2013 var variationen 58 till 66 procent. Se även tabell över

lagföringsandelar per åklagarområde under *Fakta i korthet*.

En anledning är att samtliga bötesbrott på trafikområdet i landet handläggs vid en åklagarkammare i vardera områdena Nord och Syd. Brottsmisstankarnas karaktär skiljer sig åt mellan åklagarområdena. Vissa brottsgrupper, däribland de brott som polisen upptäckt genom egeninitierade åtgärder som till exempel enklare narkotikabrott och trafikbrott, leder till högre lagföring. Här har också polisens prioriteringar betydelse. Andra brottskategorier, till exempel relationsvåld, är normalt svårare att utreda och bevisa och leder därför till lägre lagföring. Ärenden som av något skäl inte blivit bearbetade under en tid kan bli mer svårbevisade, då bevisning ofta är en färskvara. När balanser av sådana ärenden arbetas av påverkas därför ofta lagföringen negativt.

Diagram 4. Andelen brottsmisstankar som lett till lagföring 2012–2014 per brottsgrupp

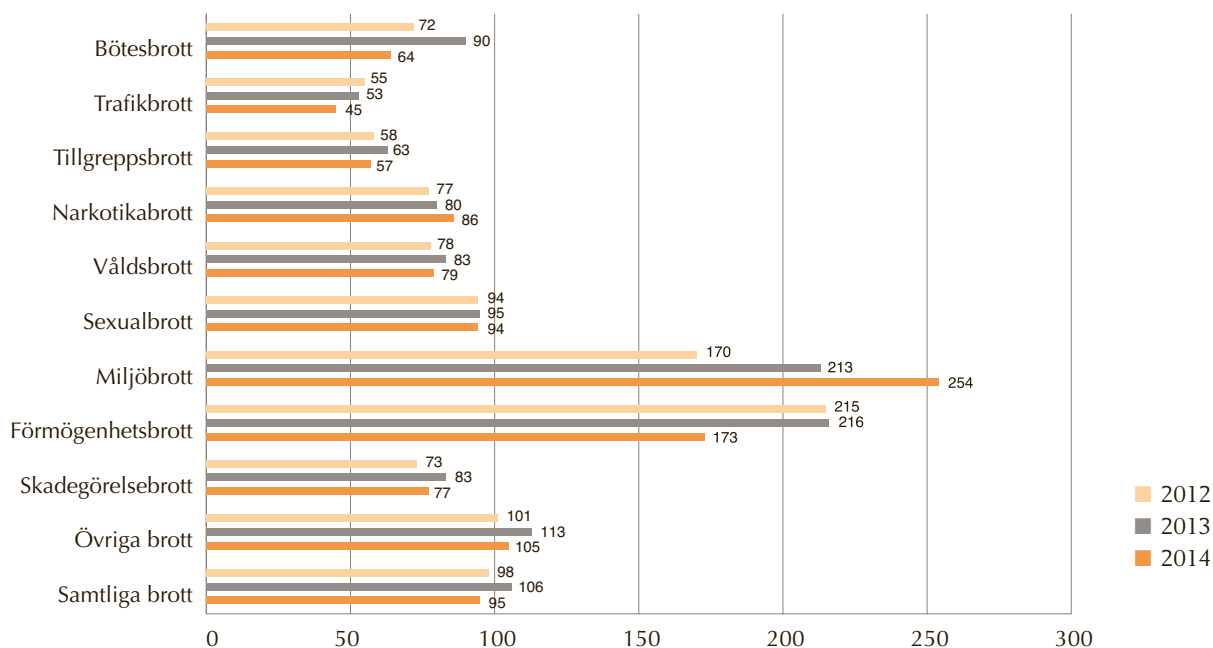
Genomströmningstider

Åklagarmyndigheten har två sätt att mäta genomströmningstiderna; tiden från det att en anmälan inkommer till en åklagarkammare till beslut samt tiden från inkommet beslutsunderlag från polis till beslut. Genomströmningstiden från det att en anmälan kommer in till en åklagarkammare till dess att en åklagare fattar beslut avser endast åklagarledda förundersökningar. Genomströmningstiden från inkommet beslutsunderlag till dess att en åklagare beslutar avser däremot samtliga förundersökningar oavsett om polis eller åklagare varit förundersökningsledare.

Från inkommen anmälan till beslut

Den genomsnittliga tiden från att anmälan inkommit till dess att beslut fattats minskade under år 2014 med elva dagar till 95 dagar, vilket framgår av **diagram 5**. Minskningen omfattar alla brottsgrupper utom narkotikabrott och miljöbrott. Genomströmningstiden minskar mest i kategorin förmögenhetsbrott. Vid fem av de sju åklagarområdena var genomströmningstiden kortare jämfört med år 2013. Genomströmningstiderna från inkommen anmälan till beslut varierar mellan 75 och 115 dagar mellan åklagarområdena. Under år 2013 var variationen 81 till 139 dagar. De i jämförelse med de föregående åren nu kortare genomströmningstiderna för förmögenhetsbrott hör samman med att

Diagram 5. Genomströmningstid i dagar (medelvärde) från inkommen anmälan till beslut, 2012–2014 per brottsgrupp

Åklagarmyndigheten sedan halvårsskiftet 2013 inte längre handlägger ärenden om ekonomisk brottslighet. Den kortade genomströmningstiden för bötesbrott är en följd av ett minskat ärendeflöde och av den numera koncentrerade handläggningen av alla ärenden om bötesmål på trafikområdet. Den ökade genomströmningstiden för miljöbrott beror på ett flertal komplicerade ärenden som tagit lång tid att handlägga. Se även tabell över genomströmningstider per åklagarområde under *Fakta i korthet*.

Från inkommet beslutsunderlag till beslut

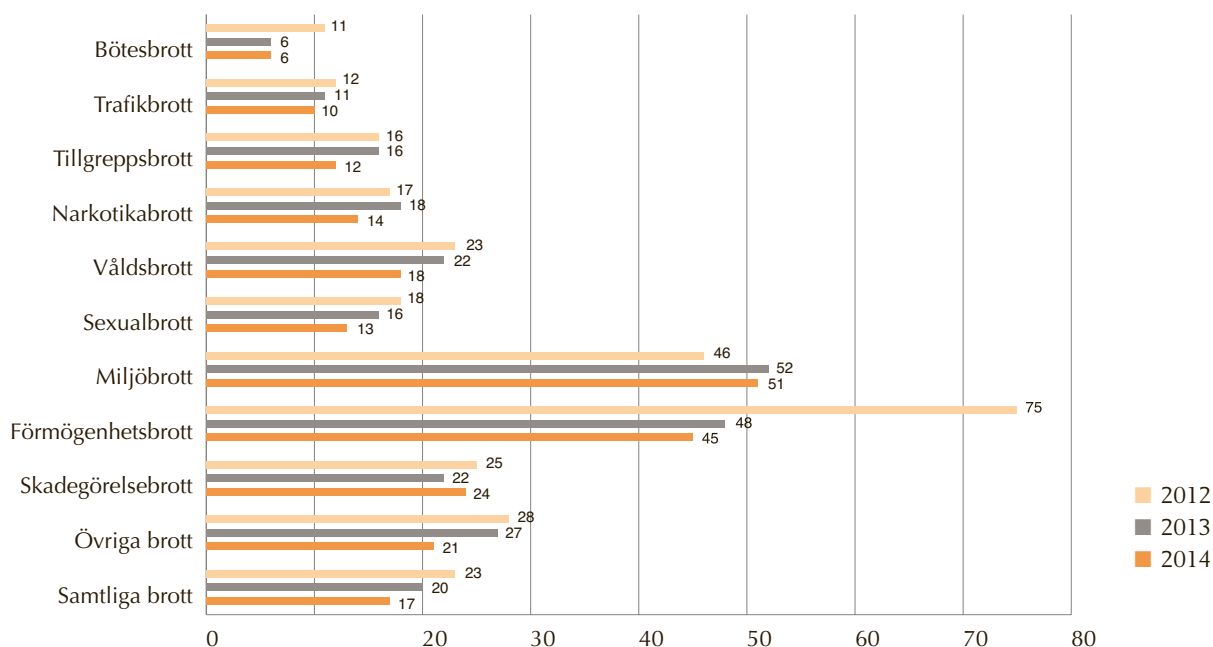
Genomströmningstiden från inkommet beslutsunderlag till beslut minskade under år 2014 med tre dagar till 17 dagar, vilket framgår av **diagram 6**. Minskningen omfattar alla brottsgrupper utom

skadegörelsebrott och bötesbrott.

Vid sex av de sju åklagarområdena var genomströmningstiden kortare jämfört med år 2013. Genomströmningstiderna från inkommet beslutsunderlag till beslut skiljer sig mellan områdena och varierar mellan elva och 29 dagar. Under år 2013 var variationen 15 till 25 dagar. Se även tabell över genomströmningstider per område under *Fakta i korthet*.

Variationen mellan områdenas genomströmningstider hör delvis samman med olikheter i ärendesammansättningen och skillnader i hur väl samverkan med andra myndigheter fungerar. Ytterligare förklaringar till skillnaderna är att områdena under perioder behövt prioritera andra åklagaruppgifter än att besluta i mängdärenden.

Diagram 6. Genomströmningstid i dagar (medelvärde) från inkommet beslutsunderlag till beslut 2012–2014 per brottsgrupp

Balanser

Balanser innebär brottsmisstankar som på något sätt är under handläggning vid Åklagarmyndigheten. När brottsmisstankar registreras hos åklagare läggs de till balansen och när de avslutas räknas de bort. Tidigare avslutade brottsmisstankar kan öppnas igen för kompletterande handläggning och återförs då till balansen. Brottsmisstankar blir i dessa fall avslutade vid mer än ett tillfälle, men räknas som inkomna endast en gång. Detta innebär att förändringen av balanserna inte är densamma som skillnaden mellan inkomna och beslutade brottsmisstankar.

De balanserade brottsmisstankarna delas in efter vilken status de befinner sig i vid mättillfället. Indelningen sker i fyra grupper; förundersökning ej inledd, förundersökning pågår, förundersökning redovisad samt åtal väckt.

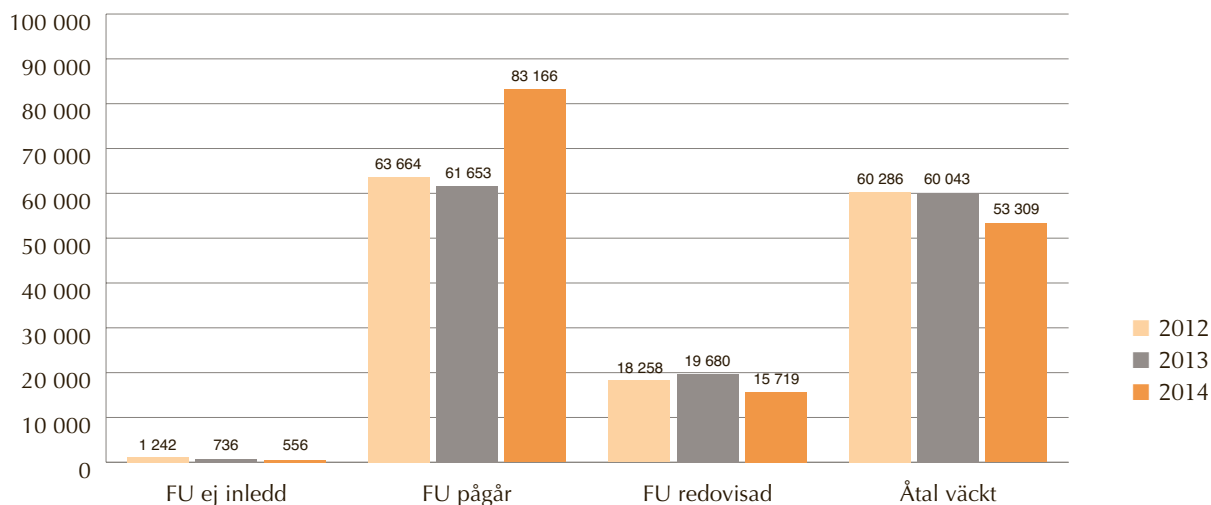
Av **diagram 7** framgår antalet brottsmisstankar uppdelade på balanstyperna förundersökning ej inledd, förundersökning pågår, förundersökning redovisad samt åtal väckt. Den totala balansen uppgick vid utgången av år 2014 till 153 000

brottsmisstankar (142 000 brottsmisstankar år 2013). Den stora ökningen av balansen i kategorin förundersökning pågår beror på ett stort antal brottsmisstankar om bedrägerier i balans.

Vid fem av de sju åklagarområdena var balanskvoten oförändrad eller högre jämfört med år 2013. Balanskvoten beräknas som en division mellan antalet brottsmisstankar i gruppen förundersökning redovisad och antalet inkomna brottsmisstankar under den senaste tolv månaderperioden. Variationen mellan områdena låg vid utgången av år 2014 mellan två och sex procent. Vid motsvarande tidpunkt år 2013 var variationen två till sju procent. Myndighetens balanskvot har minskat med 1,2 procentenheter till 3,1 procent år 2014.

Åklagarmyndigheten följer också upp hur länge brottsmisstankar har varit i balans. 52 procent av antalet brottsmisstankar där åklagaren ännu inte fattat beslut (här ingår förundersökning ej inledd, förundersökning pågår samt förundersökning redovisad) hade vid utgången av år 2014 legat kortare tid än 100 dagar i balans och 69 procent kortare tid än 200 dagar. Tolv procent av brottsmisstankarna hade varit 350 dagar eller mer i balans. Motsvarande siffror vid utgången av år 2013 var 56, 76 respektive tio procent.

Diagram 7. Antalet brottsmisstankar i balans vid utgången av åren 2012–2014

▼ Prioriterade områden och övriga återrapporteringskrav

■ Ungdomsbrott

Begreppet ungdomsbrott avser brott som begåtts av ungdomar som har fyllt 15 men inte 18 år, vilket utgör sex procent av alla brottsmisstankar som hanteras inom Åklagarmyndigheten.

Under år 2014 inkom 27 100 brottsmisstankar som avsåg ungdomsbrott, vilket är sju procent färre än under år 2013. I nästan alla brottsgrupper har brottsmisstankarna minskat, förutom för trafikbrott som ligger på samma nivå som år 2013. Hälften av de inkomna brottsmisstankarna avsåg narkotikabrott, misshandel, snatteri eller stöld. Övriga brottsmisstankar avsåg bland annat skadegörelse, trafikbrott och olaga hot. En förklaring till att antalet inkomna brottsmisstankar minskar kan vara att ungdomskullarna minskar.

Av de beslutade brottsmisstankarna har 68 procent lett till lagförelse, vilket är en ökning med två procentenheter jämfört med år 2013. Genomströmningstiden från inkommen anmälan till beslut har minskat med fyra dagar och tiden från inkommet beslutsunderlag till beslut har minskat med två dagar jämfört med år 2013. Balanserna har minskat med tolv procent.

Vid fem av de sju åklagarområdena var lagföringsandelen oförändrad eller högre jämfört med år 2013. Lagföringsandelen varierade mellan 64 och 73 procent. Vid fem åklagarområden var

genomströmningstiden från inkommen anmälan till beslut kortare jämfört med år 2013. Genomströmningstiden varierade mellan 59 och 88 dagar. Lagföringen år 2013 varierade mellan 63 och 69 procent medan genomströmningstiden varierade mellan 54 till 107 dagar.

En förutsättning för en hög lagföring, för korta genomströmningstider och att fristerna därmed kan hållas i ungdomsärenden är att kamrarna har tillräckliga resurser och tillämpar utvecklade metoder för att handlägga ungdomsärenden. En annan förutsättning är att polisen har tillfört tillräckliga utredningsresurser för att bekämpa ungdomsbrott samt att samverka med polis och socialtjänst fungerar effektivt.

I en förundersökning mot en person som inte fyllt 18 år, och som gäller brott som kan ge fängelse, ska beslut i åtalsfrågan fattas senast inom sex veckor från dagen då personen delgavs misstanke om brott. Tidsfristen får dock överskridas i vissa fall, exempelvis vid en omfattande utredning med många personer att förhöra eller vid ärenden där tekniska undersökningar behöver genomföras.

Den lagstadgade fristen har år 2014 hållits i 60 procent av de registrerade ungdomsbrotten. Under år 2013 hölls den lagstadgade fristen i 61 procent av de registrerade ungdomsbrotten.

Vidtagna åtgärder

Vid de flesta åklagarområden finns särskilda åklagare utsedda för att hantera ungdomsärenden.

Tabell 6. Ungdomsbrott. Sammanfattande tabell 2012–2014

	2014	2013	2012	Förändring	
				2014-2013	2014-2012
Inkomna brottsmisstankar	27 084	29 177	32 190	-2 093	-5 106
Beslutade brottsmisstankar	27 924	30 004	35 612	-2 080	-7 688
Brottsmisstankar som lett till lagförelse	16 694	17 687	20 262	-993	-3 568
Andel brottsmisstankar som lett till lagförelse*	68%	66%	62%	2%	6%
Genomströmningstid (dagar) från anmälan till beslut	67	71	77	-4	-10
Genomströmningstid (dagar) från fup till beslut	12	14	17	-2	-5
Balanserade brottsmisstankar	3 978	4 540	5 065	-562	-1 087
Andel lagstadgade beslutsfrister som hållits	60%	61%	62%	-1%	-2%

* I beslutade brottsmisstankar ingår även sådana beslut som brottsmisstanken skickas åter till utredande myndighet, brottsmisstanken avslutas samt övriga beslut. Vid beräkning av lagföringsandelen har dessa beslut exkluderats.

En rad åtgärder har vidtagits för att öka kvaliteten i brottsutredning och processföring när det gäller ungdomsbrott. Det omfattar bland annat utveckling av arbetsmetoder, bevakning av frister samt återkoppling till polisen. Under året har myndigheten genomfört utbildningar för både åklagare och administrativ personal med syfte att förbättra kvaliteten och skapa större enhetlighet i hanteringen av ärenden om unga lagöverträdare.

Samverkan och samordning med polisen

Kamrarna har under året utbildat polisens förundersökningsledare, då en lagändring innebär att polisen från och med den 1 mars 2012 är förundersökningsledare i fler ungdomsärenden än tidigare. Därutöver genomförs regelbundna samverkansmöten med polisen där frågor om genomströmningstider och utredningarnas kvalitet diskuteras.

■ Brott mot barn

Begreppet brott mot barn avser här våld, sexualbrott, rån, olaga hot eller ofredande mot personer under 18 år. Brott mot barn utgör cirka sex procent av alla brottsmisstankar som hanteras inom Åklagarmyndigheten.

Under år 2014 inkom 27 800 brottsmisstankar som avsåg brott mot barn, vilket är 14 procent fler än under år 2013. Av de inkomna brottsmisstankarna avsåg 68 procent våldsbrott.

Av de beslutade brottsmisstankarna har 32 procent lett till lagföring, vilket är en ökning med fyra procentenheter jämfört med år 2013. Genomströmningstiden från inkommen anmälan till beslut har minskat med fem dagar till 79 dagar, och tiden från inkommet beslutsunderlag till beslut har minskat med sju dagar till tolv dagar. Balanserna har ökat med 19 procent. Ökningen av balanser beror på några stora ärenden, huvudsakligen om sexualbrott mot unga målsäganden, som inte är avslutade.

Vid fem av de sju åklagarområdena var lagföringsandelen högre eller oförändrad jämfört med år 2013. Lagföringsandelen varierade mellan 27 och 34 procent. Vid fem av de sju åklagarområdena var genomströmningstiden från inkommen anmälan till beslut kortare jämfört med år 2013.

Tabell 7. Brott mot barn. Sammanfattande tabell 2012–2014

	2014	2013	2012	Förändring	
				2014-2013	2014-2012
Inkomna brottsmisstankar	27 816	24 307	24 444	3 509	3 372
Beslutade brottsmisstankar	27 499	24 480	25 464	3 019	2 035
Brottsmisstankar som lett till lagföring	7 821	6 210	7 080	1 611	741
Andel brottsmisstankar som lett till lagföring *	32%	28%	31%	4%	1%
Genomströmningstid (dagar) från anmälan till beslut	79	84	83	-5	-4
Genomströmningstid (dagar) från fup till beslut	12	19	19	-7	-7
Balanserade brottsmisstankar	7 300	6 155	6 441	1 145	859
Andel lagstaddade beslutsfrister som hållits	67%	62%	64%	5%	3%

* I beslutade brottsmisstankar ingår även sådana beslut som brottsmisstanken skickas åter till utredande myndighet, brottsmisstanken avslutas samt övriga beslut. Vid beräkning av lagföringsandelen har dessa beslut exkluderats.

Genomströmningstiden varierade mellan 71 och 89 dagar. Motsvarande siffror för år 2013 var 25 till 37 procent respektive 67 till 94 dagar.

Vårds- och sexualbrott mot barn är brott som ofta är svåra att utreda, vilket kan leda till längre utredningstider. De bevisvårigheter som ofta finns medför att en stor del av brottsmisstankarna läggs ned.

Under år 2014 har 67 procent av de bevakningsfrister som har registrerats för brott mot barn hållits. Detta kan jämföras med år 2013 då de registrerade fristerna hölls i 62 procent. Bevakningsfristerna registreras manuellt och det kan konstateras att samtliga frister inte har registrerats. Det finns stöd för att anta att myndigheten skulle redovisa en större andel hållna frister om samtliga frister registrerades. Under år 2015 kommer fortsatt fokus att läggas på att åklagarkammarna följer de anvisningar och rutiner som finns för att registrera frister.

Vidtagna åtgärder

De flesta åklagarkammare arbetar tillsammans med övriga myndigheter i samverkansgrupper, oftast i form av barnahus, för att förbättra kvalitet och rutiner samt för att öka kompetensen i utredningar om brott mot barn. Inom samtliga områden finns särskilda åklagare och administratörer tillsatta för att hantera ärenden och frister om brott mot barn. Under år 2014 har ett flertal utbildningar genomförts om barn som utsatts för brott.

Även åklagarens närvaro vid barnförhör prioriteras och under år 2014 har Åklagarmynd-

igheten fortsatt arbetet med att skapa tekniska förutsättningar för åklagare att vid förhör i barnahus kunna delta via videolänk. Åklagaren ska därmed direkt från sin ordinarie arbetsplats kunna följa förhöret i barnhuset. Det innebär bland annat minskad restid, vilket skapar tidsvinster men framför allt förutsättningar att kunna delta vid fler förhör. Kvaliteten på förhöret blir i stort sett densamma eftersom förhöret följs på samma sätt som om åklagaren befunnit sig fysiskt på plats. Ambitionen är att de tekniska förutsättningarna att närvara via videolänk ska finnas för alla kammare i landet. Åklagarnärvaro vid förhör innebär en avsevärd kvalitetshöjning.

Samverkan och samordning med polisen

Under året har arbetet med samverkan med polisen stärkts ytterligare. De samverkansprojekt som genomfördes år 2012 med en implementeringsfas under år 2013 har inneburit fokus på ärenden om brott mot barn. Barnahus har på många orter varit en samlingspunkt för samråd mellan åklagare, poliser och socialsekreterare.

■ Mängdbrott

Begreppet mängdbrott avser brott där polisen är förundersökningsledare. De vanligaste mängdbrotten är trafikbrott, narkotikabrott och snatter, men kan också avse misshandel, våld mot tjänsteman, skadegörelse eller enklare bedrägerier.

Mängdbrotten utgör ungefär hälften av alla brottsmisstankar som hanteras inom Åklagarmyndigheten.

Tabell 8. Mängdbrott. Sammanfattande tabell 2012–2014

	2014	2013	2012	Förändring	
				2014-2013	2014-2012
Inkomna brottsmisstankar	222 856	227 230	242 527	-4 374	-19 671
Beslutade brottsmisstankar	233 799	237 447	254 593	-3 648	-20 794
Brottsmisstankar som lett till lagföring	160 340	162 455	179 063	-2 115	-18 723
Andel brottsmisstankar som lett till lagföring*	87%	86%	84%	1%	2%
Genomströmningstid (dagar) från fup till beslut	13	14	16	-1	-3
Balanserade brottsmisstankar	43 007	44 883	46 712	-1 876	-3 705

* I beslutade brottsmisstankar ingår även sådana beslut som brottsmisstanken skickas åter till utredande myndighet, brottsmisstanken avslutas samt övriga beslut. Vid beräkning av lagföringsandelen har dessa beslut exkluderats.

Under år 2014 inkom 222 900 brottsmisstankar som avsåg mängdbrott, vilket innebär en minskning med två procent jämfört med år 2013. Av de inkomna brottsmisstankarna avsåg 44 procent trafik- eller narkotikabrott.

Av de beslutade brottsmisstankarna har 87 procent lett till lagföring, vilket är en procentenhet högre än år 2013. Genomströmningstiden från inkommet beslutsunderlag till beslut har minskat med en dag och balanserna har minskat med fyra procent jämfört med år 2013.

Vid alla åklagarområden var lagföringsandelen oförändrad eller högre jämfört med år 2013. Lagföringsandelen varierade mellan 83 och 90 procent. Vid fyra av de sju åklagarområdena var genomströmningstiden från inkommet beslutsunderlag till beslut kortare jämfört med år 2013. Genomströmningstiden varierade mellan nio och 21 dagar. Motsvarande siffror för år 2013 var 82 till 88 procent respektive tolv till 18 dagar.

Vidtagna åtgärder

Myndigheten fortsatte i inledningen av året försöksverksamheten med att koncentrera handläggningen av landets samtliga bötesbrott på trafikområdet till två åklagarkammare. Under hösten togs beslut om att permanent bedriva verksam-

heten i denna form. Ambitionen med koncentrationen har varit snabbare handläggning, ökad enhetlighet, högre kompetensnivå som underlag för rätts- och verksamhetsutveckling för att bättre tillgodose polisens önskemål om en varaktig kontaktyta för utveckling och erfarenhetsutbyte. Förväntningarna har infriats.

Försöket med att samla handläggningen av vissa mängdbrott i Stockholm till en åklagarkammare i området har fortsatt. Försöksverksamheten ska fortsätta och en ny utvärdering ska ske i slutet av år 2015.

Samverkan och samordning med polisen

Merparten av åklagarkamrarna har en särskild beredningsorganisation för hantering av mängdbrottsärenden. Kamrarna har också medverkat i utbildningar, där särskild prioritet har givits till att utbilda polisiära förundersökningsledare. De polisiära förundersökningsledarna erbjuds även praktik på åklagarkamrarna för att höja sin kompetens. Återkoppling från åklagare till polis sker till exempel genom regelbundna möten. Flera kammare har samverkansavtal med lokal polis för att tydliggöra samarbetet mellan polismyndigheten och åklagarkammaren.

Ett löpande samarbete med polisen sker vid arbetet med en gemensam modell för att följa upp och utvärdera mängdbrott. Modellen skapar en grund inför samverkansarbetet om mängdbrottsfrågor.

■ Sexualbrott och våld i nära relationer

Begreppet sexualbrott avser här samtliga brott i brottsbalkens sjätte kapitel samt barnpornografibrott. Ungefär 40 procent av brottsmisstankarna avser fullbordad våldtäkt eller försök till våldtäkt. Resten avser sexuellt tvång, utnyttjande, övergrepp och ofredande samt koppleri, köp av sexuell tjänst (person över 18 år), köp av sexuell handling (barn under 18 år), utnyttjande av barn för sexuell posering samt kontakt med barn i sexuell syfte.

Begreppet våld i nära relationer avser här misshandel mot personer över 18 år i nära relationer, grov kvinnofridskränkning samt grov fridskränkning mot barn och vuxna.

Sexualbrotten och våld i nära relationer utgör sju procent av alla brottsmisstankar som hanteras inom Åklagarmyndigheten.

Under år 2014 inkom 33 300 brottsmisstankar som avsåg sexualbrott och våld i nära relationer, vilket är en ökning med tolv procent jämfört med år 2013. Drygt 58 procent av de inkomna brottsmisstankarna avsåg våld i nära relation.

Av de beslutade brottsmisstankarna har 30 procent lett till lagföring, vilket är tre procenten-

heter högre än år 2013. Genomströmningstiden från inkommen anmälan till beslut är oförändrad och tiden från inkommet beslutsunderlag till beslut har minskat med fyra dagar jämfört med år 2013. Balanserna har ökat med 15 procent. Ökningen av balanserna beror på några stora ärenden, huvudsakligen om sexualbrott mot unga personer, som inte är avslutade.

Vid fyra av de sju åklagarområdena var lagföringsandelen högre eller oförändrad jämfört med år 2013. Lagföringsandelen varierade mellan 25 och 33 procent. Vid tre av de sju åklagarområdena var genomströmningstiden från inkommen anmälan till beslut kortare jämfört med år 2013. Genomströmningstiden varierade mellan 84 och 110 dagar. Motsvarande siffror för år 2013 var 24 till 31 procent respektive 79 till 93 dagar.

Sexualbrott och våld i nära relationer är brott som ofta är svåra att utreda, vilket kan leda till längre utredningstider. Enstaka ärenden kan skapa skillnader mellan olika år. De bevisvärigheter som ofta finns medför att en stor del av brottsmisstankarna läggs ned. En genomgång av domar i sexualbrottsmål som myndigheten genomfört visar också att de åtal som väcks relativt ofta ogillas. Enligt preliminära siffror frias omkring var fjärde misstänkt i dessa mål. Den sammanställning av domar i sexualbrottsmål som myndigheten inledde år 2013 fortgick under hela år 2014.

En analys av utfallet kommer att ske i början av år 2015.

Tabell 9. Sexualbrott och våld i nära relationer. Sammanfattande tabell 2012–2014

	2014	2013	2012	Förändring	
				2014-2013	2014-2012
Inkomna brottsmisstankar	33 257	29 650	29 579	3 607	3 678
Beslutade brottsmisstankar	32 760	29 209	29 627	3 551	3 133
Brottsmisstankar som lett till lagföring	9 192	7 187	7 636	2 005	1 556
Andel brottsmisstankar som lett till lagföring*	30%	27%	28%	3%	2%
Genomströmningstid (dagar) från anmälan till beslut	88	88	83	0	5
Genomströmningstid (dagar) från fup till beslut	13	17	19	-4	-5
Balanserade brottsmisstankar	9 863	8 587	8 094	1 276	1 769

* I beslutade brottsmisstankar ingår även sådana beslut som brottsmisstanken skickas åter till utredande myndighet, brottsmisstanken avslutas samt övriga beslut. Vid beräkning av lagföringsandelen har dessa beslut exkluderats.

Vidtagna åtgärder

En utbildning om handläggning av relationsärenden har genomförts under året.

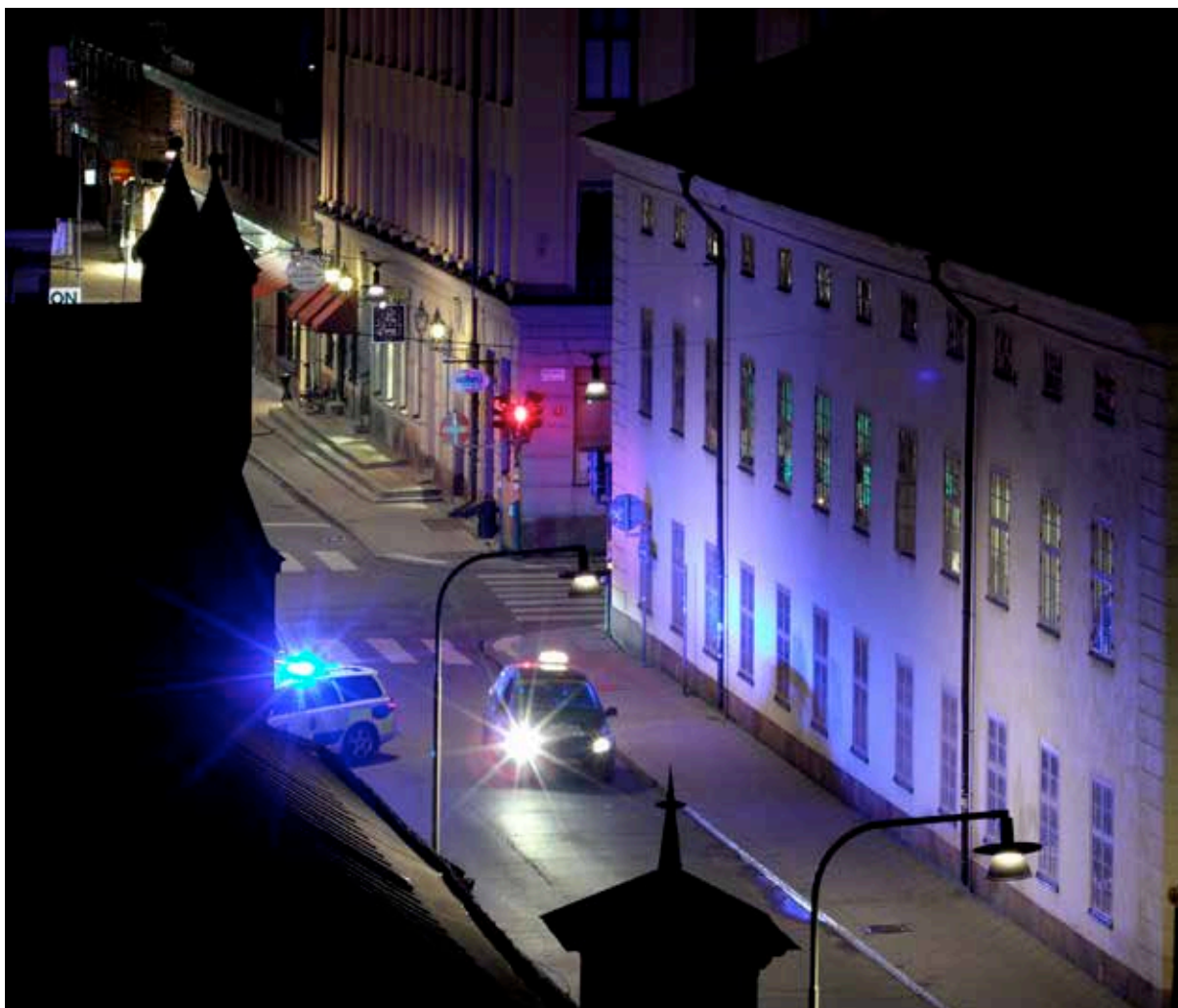
De flesta åklagarkammare arbetar tillsammans med polisen i olika typer av projekt eller samverkansgrupper för att öka kompetensen och förbättra kvaliteten i utredningarna. De flesta åklagarkammare har även särskilda team för att hantera sexualbrott och våld i nära relationer. Flera kammare har under året utbildat polisens utredare i dessa frågor.

■ Grov organiserad brottslighet

Arbetet mot grov organiserad brottslighet är en central del av verksamheten vid framförallt de internationella åklagarkammarna men bedrivs

inom alla delar av myndigheten. Det europeiska åklagarsamarbetet Eurojust utgör ett värdefullt stöd till svenska åklagare vid ärenden med internationell anknytning. Av myndighetens totala resurser uppskattas tio procent av årsarbetskraften ha använts för grov organiserad brottslighet under år 2014.

Myndigheten deltar i det myndighetsgemensamma Operativa rådet, som har i uppgift att prioritera den nationella operativa inriktningen i enskilda insatser mot grov organiserad brottslighet. De förundersökningar som åklagare har hanterat efter beslut av Operativa rådet omfattar bland annat grova våldsbrott, grova vapenbrott och grova narkotikabrott. Det är brott som ofta begås av personer i gängmiljö. Arbetet mot

brottsligheten samt arbetet med att återföra vinsterna från brott kräver inte sällan en omfattande internationell samverkan. Antalet timmar som registrerats för arbete med ärenden kopplade till Operativa rådet har uppgått till 27 800 timmar för år 2014 vilket är en ökning från 22 340 timmar år 2013.

Det myndighetsgemensamma arbetet har fortsatt att utvecklas och ett stort antal mycket komplexa ärenden hanteras idag efter beslut av Operativa rådet. Åklagarmyndigheten har under perioden 2011–2014 registrerat den tid som har lagts ned i huvudärendena från Operativa rådet. Det finns en tydlig tendens att tiden har ökat år från år.

Under år 2014 har utredningarnas komplexitet och hotbilderna mot åklagare inneburit att fler åklagare i ökad omfattning engagerats i samma ärende. Som mest har detta inneburit att upp till sju åklagare varit involverade i samma ärende. Därigenom har mer resurser än normalt avsatts. I vissa omfattande mål har också arbetet i domstolen påverkats av stora kompletteringar, i första hand på begäran av den misstänkte eller dennes försvarare. En särskild "back office-funktion" bestående av ytterligare åklagare har då behövts som förstärkning i ärendena. Bedömningen är att denna utveckling kommer att fortsätta.

■ Penninghäleri

Åklagarmyndigheten har ett återrapporteringskrav om penninghäleri. I **tabell 10** återfinns detta samt statistik över den nya lagen om penningtvåtsbrott. Den 1 juli 2014 trädde lagen (2014:307) om straff för penningtvåtsbrott i kraft. I samband med införandet upphörde reglerna i brottsbalken om penninghäleribrott att gälla. Samtidigt infördes förändringar i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism som bland annat ger möjlighet att ta beslut om ett temporärt förbud för att disponera tillgångar som kan misstänkas utgöra penningtvätt eller finansiering av terrorism. Straffbestämmelserna har, i jämförelse med

Tabell 10. Penningtvätt m.m. och penninghäleri m.m. Sammanfattande tabell 2012–2014

	Penningtvätt m.m. och penninghäleri m.m. totalt	Varav penninghäleri m.m.		
		2014	2013	2012
Antalet misstänkta personer som har lagförts	161	120	221	122
Antalet beslut i åtalsfrågan	795	594	1 147	954
▼ Varav				
åtal väckts	680	486	1 080	891
åtalsunderlåtelse meddelats	17	17	27	7
strafföreläggande utfärdats	24	24	0	1
åtal inte väckts på grund av att brott inte kan bevisas	62	59	37	51
åtal inte väckts av andra skäl	12	8	3	4
Antalet beslut att inte inleda en förundersökning	15	1	2	1
Antalet beslut att lägga ned en förundersökning	250	169	217	348
Övriga beslut	223	144	224	157
Totalt	1 283	908	1 590	1 460

reglerna om penninghäleri, fått en annan utformning för att de ska bli enklare att tillämpa.

Statistiken över penninghäleri och penninghäleriförseelse gäller utredning och lagföring av misstänkta brott som begåtts fram till halvårsskiftet år 2014. Den omfattar även beslut som fattats efter halvårsskiftet där gärningen begåtts före halvårsskiftet. Av **tabell 10** framgår att både antalet lagförda personer och lagförda misstankar minskat från år 2013 till år 2014, en utveckling som gäller även om lagföring av penningtvätt läggs till.

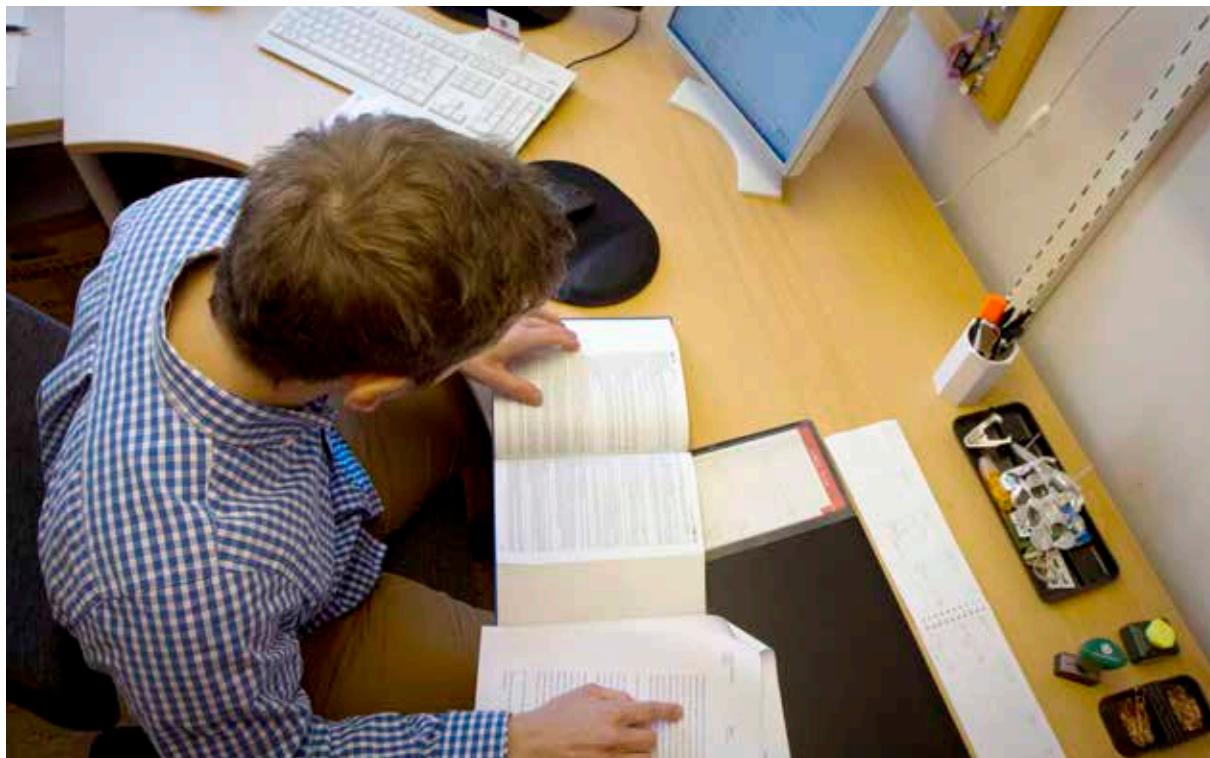
Under år 2014 har tio (sju år 2013) inkommande framställningar om internationellt straffrättsligt samarbete och 21 (en år 2013) utgående framställning om internationell straffrättsligt samarbete hanterats, 167 (96 år 2013) beslut om beslag och 27 (sju år 2013) beslut om förvar har fattats. Därutöver har 19 (elva år 2013) yrkande om kvarstad gjorts och tio (15 år 2013) yrkanden alternativt beslut om förverkade tagits gällande ärenden avseende penninghäleri. För motsvarande siffror gällande penningtvätt se tabellen *Fakta i korthet*.

Vidtagna åtgärder

För att säkerställa att den nya lagen tillämpas effektivt redan från ikraftträdandet, togs ett myndighetsgemensamt initiativ där Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Polisen, Skatteverket, Tullverket och Kronofogden samverkade för att förbereda införandet av den nya lagstiftningen. Bland annat togs en gemensam modell fram för att genomföra utbildningsinsatser om den nya lagstiftningen, liksom ett underlag till en ny rättspromemoria och mallar för metodstöd.

■ Brottutbytesfrågor

I syfte att komma åt drivkrafterna bakom viss brottslighet har Åklagarmyndigheten de senaste åren bedrivit ett omfattande arbete för att kriminellas ekonomiska vinster av brottslig verksamhet ska återföras. Det sker enligt den tidigare beslutade arbetsplanen för effektivare återta brottutbyte och avser både strategiska och operativa åtgärder. Uppföljningen sker månadsvis. Operativt sker detta bland annat genom att egendom säkras mer systematiskt och reglerna om förverkande tillämpas. Ett förverkande innebär att den

dömde förlorar sin rätt till viss egendom eller får en betalningsförpliktelse som helt eller delvis motsvarar den vinst som brottet medfört.

Myndigheten har under året genomfört totalt 342 tillgångsutredningar varav 209 förenklade och 133 fördjupade tillgångsutredningar (totalt 436 år 2013). Tillgångsutredning görs på den misstänkte och dennes närstående och består av att leta efter tillgångar och utreda ekonomiska förhållanden. Om tillgångar hittas så kan de i vissa fall säkras. Under året har 1 161 yrkanden om förverkanden (1 076 år 2013) registrerats med belopp på 66 miljoner kronor (251 miljoner kronor år 2013) och 107 (111 år 2013) framställda kvarstadsyrkanden registrerats. I vissa ärenden finns ett stort antal förverkanden registrerade. År 2013 yrkade myndigheten om stora belopp i ett fåtal ärenden vid två specialkammare. Motsvarande yrkanden om stora belopp har inte gjorts för år 2014.

Åklagarna har under året framställt 296 yrkanden om företagsbot för miljö- och arbetsmiljöbrott (335 år 2013). För det dömdes 29 miljoner kronor ut i företagsbot år 2014, vilket är något mindre än föregående år (31 miljoner kronor år 2013).

Vidtagna åtgärder

Det sker en månatlig uppföljning vid riksenheterna och de internationella åklagarkammarna av bland annat antalet framställningar om kvarstad, internationell samverkan i brottsutbytesfrågor, internationella framställningar om spårning av tillgångar samt beslutade företagsböter vid allvarigare miljöbrott.

I myndighetens grundutbildning för åklagare avsätts en heldag till information om förverkande av brottsutbyte och hur det kan säkras under en förundersökning. Även Kronofogden är då representerad. Förverkandefrågor ingår även i andra utbildningar, till exempel om narkotikabrott samt bedrägerier och närliggande brott. Lokala utbildningsinsatser har även genomförts på åklagarkammarna. De flesta kammare har utsett åklagare som fått ett särskilt ansvar för just dessa frågor.

Åklagarkammarna bedriver ett kontinuerligt samarbete med Tullverket, Kronofogden och Polisen för att ta fram förbättrade arbetsmetoder

och gemensamma rutiner. I samarbete med Kronofogden har också särskilda åtgärder vidtagits för att förbättra och effektivisera myndigheternas samverkan och uppföljningen av effekterna av det gemensamma arbetet. Under året har även nätverksträffar för revisorerna fortsatt med syfte att diskutera metoder och utbyta kunskaper kring brottsutbytesfrågor.

Medarbetare från myndigheten har under året deltagit i en referensgrupp till Brottsförebyggande rådet i deras uppdrag med att utveckla en modell för en sammanhållen resultatredovisning av myndigheternas arbete med att återföra vinster av brott.

■ Häktningar och restriktioner

En misstänkt person kan under vissa förutsättningar häktas under en brottsutredning. Att frihetsberöva en person och begränsa möjligheterna till att ha kontakt med andra utgör inskränkningar i grundlagsskyddade mänskliga rättigheter. Stor vikt läggs därför vid att dessa tvångsmedel endast används när det verkligen är motiverat. Beslut om häktning fattas av en domstol på begäran av en åklagare om det finns risk för att den misstänkte avviker, fortsätter brottslig verksamhet eller försvårar brottsutredningen. Domstolen kan

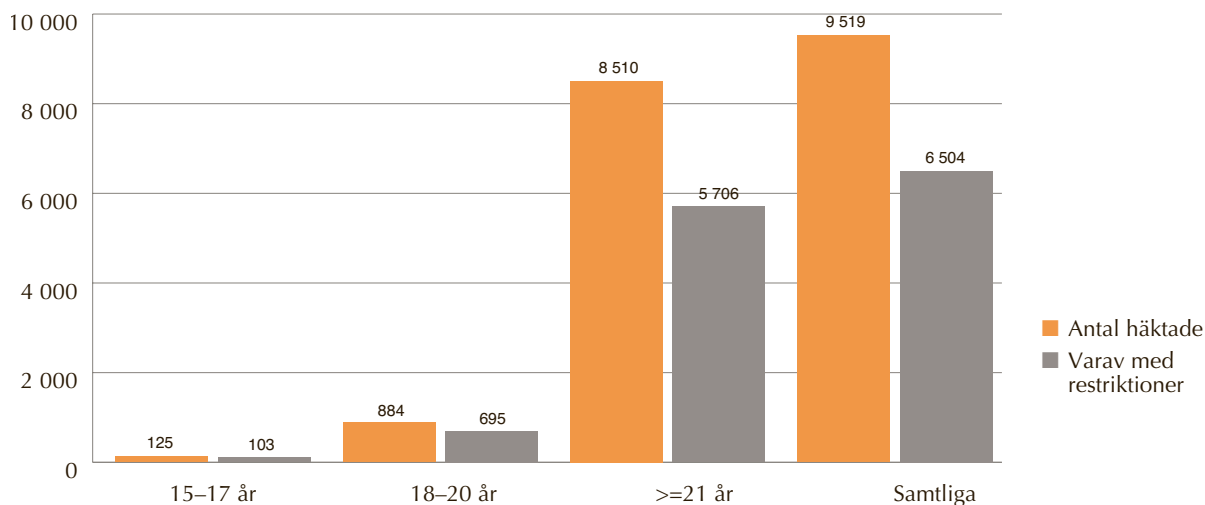
också ge åklagaren rätt att begränsa den misstänktes kontakter med omvärlden om det behövs för att hindra honom eller henne från att påverka vittnen eller andra personer som ska förhöras eller från att försvåra utredningen på annat sätt. Åklagaren är skyldig att under hela häktningstiden pröva om det fortfarande är nödvändigt att den misstänkte är häktad och har restriktioner. Om häktningen eller restriktionerna inte längre behövs ska de genast upphävas. Den misstänkte har rätt att begära att domstolen prövar om häktningen ska fortsätta och om åklagaren ska ha fortsatt tillstånd att besluta om restriktioner.

Av **diagram 8** framgår att 9 519 personer var häktade under år 2014. Av dem hade 6 504 personer (68 procent) någon form av restriktioner under i vart fall en del av häktningstiden. Detta är ett något högre antal häktade än förra året. Antalet häktade var 9 985 stycken år 2012 och 9 415 stycken år 2013. Av dessa hade 6 853 stycken (69 procent) restriktioner år 2012 och 6 558 stycken (70 procent) hade restriktioner år 2013. Under år 2014 var 125 (1,3 procent) av de häktade under 18 år. Uppgifterna om häktningar och restriktioner hämtas sedan år 2012 från det elektroniska ärendehanteringssystemet Cåbra. Tidigare gjordes en manuell uppföljning och siffrorna för tidigare år är därför inte direkt jämförbara med uppgifterna från Cåbra. Vissa uppgifter registreras

automatiskt i Cåbra i samband med att åklagaren fattar beslut, men vissa uppgifter som bygger på beslut av domstolar eller kriminalvården förs fortfarande in i Cåbra manuellt när besluten kommer till åklagarens kännedom. Här finns en risk att alla beslut om att häktningar ska upphöra eller restriktioner ska hävas inte förs in i Cåbra, vilket innebär att uppgifterna är något osäkra. I den mån fel förekommer gör de att längre tider för häktningar och restriktioner redovisas än de verkliga.

Av **diagram 9** framgår fördelningen av häktningstidens längd i olika åldersgrupper. För 30 procent av de häktade var häktningstiden längre än 60 dagar. I denna tid ingår ofta tid efter domstolsförhandlingen i väntan på att domen ska vinna laga kraft och att fängelsestraffet kan börja verkställas. Det är ingen påtaglig skillnad mellan andelen långa häktningstider i storstäderna eller i landet i övrigt. De internationella åklagarkammarna har markant högre andel häktningstider som är längre än 60 dagar, mellan 51 procent och 69 procent. Det beror på att ärenden om organiserad och internationell brottslighet handläggs på dessa kammare. Utredningarna är ofta omfattande och tidskrävande, bland annat på grund av behovet av rättslig hjälp med utredningsåtgärder i andra länder. Även någon åklagarkammare som handlagt flera omfattande stöldhävror med ett

Diagram 8. Totalt antal häktade varav med restriktioner 2014, per åldersgrupp

stort antal häktade personer har haft många långa häktningstider. I åklagarområde Stockholm har andelen långa häktningstider legat under genomsnittet.

Av **diagram 10** framgår antalet dagar per åldersgrupp som de häktade har haft restriktioner. De restriktioner som åklagaren kan besluta om kan vara av olika slag. Kontakter med omvärlden kan begränsas genom att den häktade inte tillåts brevkontakter eller besök. Det finns även möjlig-

het att förbjuda kontakter mellan den misstänkte och andra häktade personer. Om ärendet är uppmärksammat av media finns möjlighet att begränsa den häktades rätt att ta del av tidningar och TV. Restriktioner i att få tillgång till media kan i de flesta fall upphävas efter några dagar när ärendet inte längre har ett nyhetsintresse. Om häktningen kvarstår efter huvudförhandlingen kan oftast restriktionerna upphävas efter förhandlingen.

Diagram 9. Antal personer som varit häktade år 2014. Respektive åldersgrupp är uppdelad på häktningstidens längd

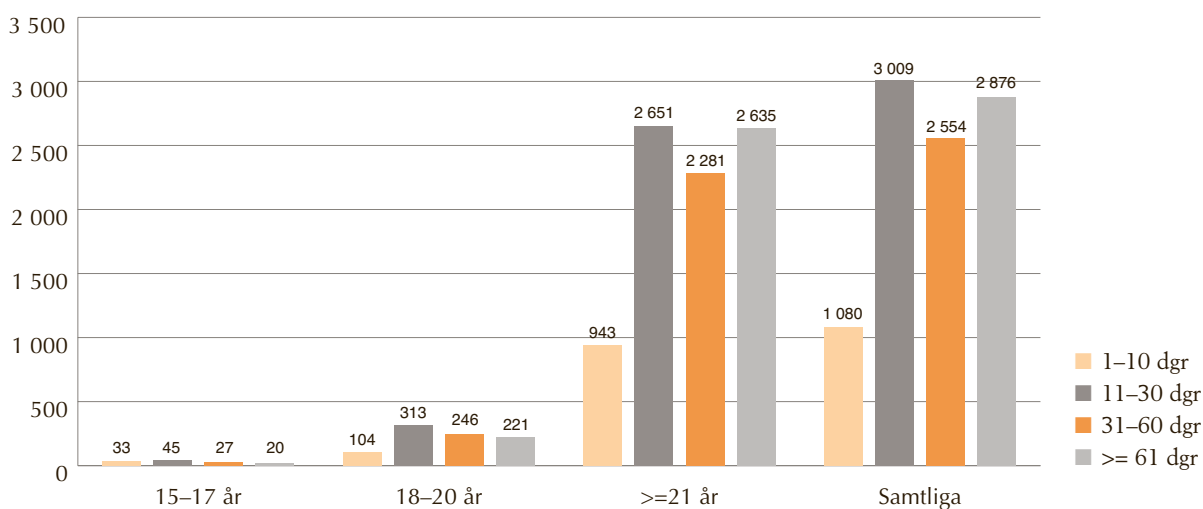
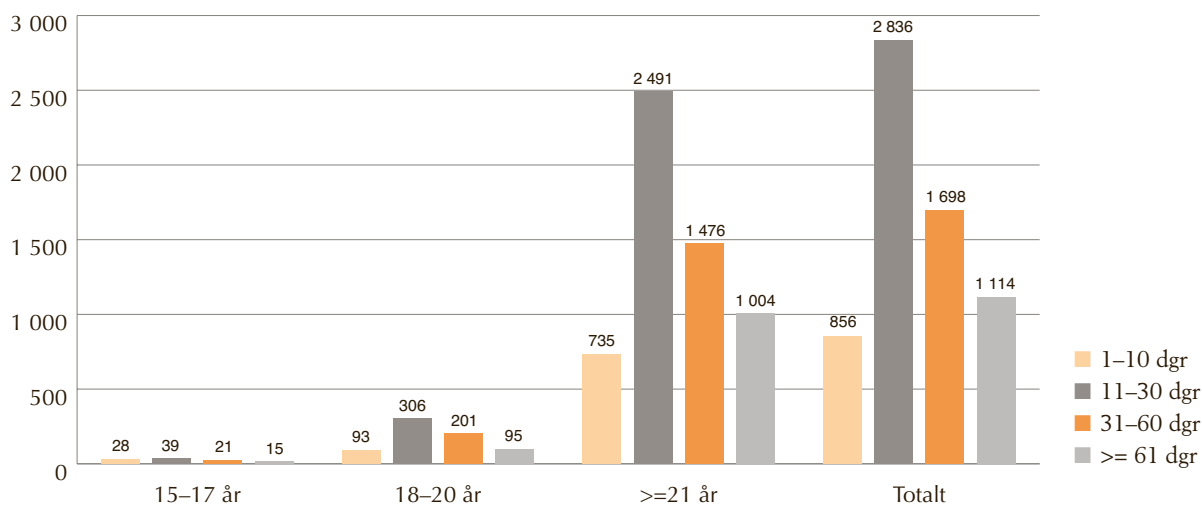

Diagram 10. Antal personer som varit häktade med restriktioner 2014. Respektive åldersgrupp är uppdelad på restriktionstidens längd

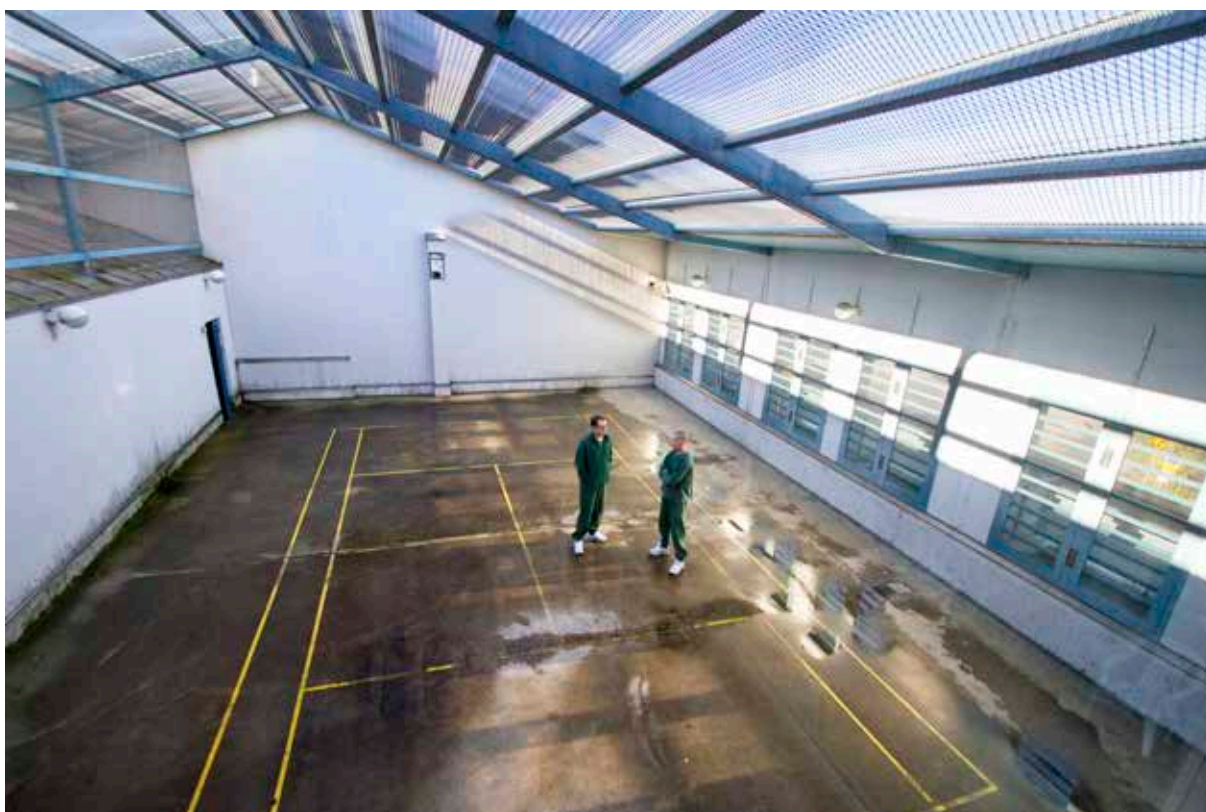
Andelen av de häktade som ålagts restriktioner varierar mellan kamrarna. För de flesta kammare ligger andelen mellan 60 procent och 85 procent. På City åklagarkammare i Stockholm har endast 42 procent av de häktade haft restriktioner. Detta förklaras delvis av att man där har många ärenden om tillgreppsbrott som begås av personer utan hemvist i Sverige, och som häktas med endast flyktfara som grund. Det finns då inte behov av eller någon rättslig möjlighet till restriktioner.

Av hänsyn till att det är särskilt betungande för mycket unga personer att vara häktade får en person som inte fyllt 18 år endast häktas om det finns synnerliga skäl för det. En relativt stor andel av de unga som häktas får restriktioner (82 procent och 103 personer). Det hänger samman med att ungdomar ofta inte blir häktade i andra fall än när det finns påtaglig risk för att de försvårar utredningen. Under året har 47 personer som inte fyllt 18 år varit häktade i mer än 30 dagar.

En stor del av de ungdomar som häktats kommer från någon av landets tre största städer.

83 av de 125 ungdomar under 18 år som häktats har handlagts vid någon av storstadskamrarna. Det utgör 66 procent av de häktade ungdomarna, medan storstadskamrarnas andel av det totala antalet häktade uppgår till 47 procent. Det större antalet häktade ungdomar i storstäderna kan ha samband med att brottsligheten där är grövre och att det avspeglar sig även bland ungdomarna. Ingen av de övriga åklagarkamrarna har haft fler än sju häktade som inte hunnit fylla 18 år och många av kamrarna har inte haft någon alls.

Åklagaren har möjlighet att medge undantag från beslutade restriktioner. Det kan till exempel innebära tillstånd att ta emot telefonsamtal och besök eller tillstånd att vistas tillsammans med andra häktade personer. Särskilt om den häktade är ung brukar undantag medges, bland annat i form av övervakade telefonsamtal eller besök för att möjliggöra kontakter med anhöriga. Även för äldre misstänkta medges vanligtvis undantag från restriktionerna om häktningstiden blir lång. Utöver möjligheterna att få tillstånd till besök eller

telefonsamtal finns också möjlighet att skicka eller ta emot brev som vidarebefordras efter granskning.

Av de 103 personer under 18 år som var häktade med restriktioner hade 24 stycken inte beviljats något undantag från restriktionerna. Övriga häktade ungdomar med restriktioner har haft något undantag som gett möjlighet till kontakter med anhöriga eller andra. Ser man till de 32 ungdomar som varit häktade med restriktioner i mer än 30 dagar är det åtta stycken som inte beviljats något undantag. Besluten om undantag är ofta formulerade som generella beslut med tillstånd att framöver ta emot besök eller telefonsamtal från vissa personer. Detta gäller för 26 stycken av besluten om undantag. Det är i dessa fall inte möjligt att ur åklagarnas beslut utläsa hur många kontakter som faktiskt har förekommit, utan enbart att åklagarens restriktionsbeslut inte hindrat kontakter. Övriga undantagsbeslut omfattar mellan en och sex kontakter med andra personer. Beslut om att en häktad ungdom som har restriktioner ändå ska få tillstånd att vistas tillsammans med någon annan häktad person, så kallad samsittning, har fattats för 37 personer. Av de 32 unga personer som varit häktade med restriktioner mer än 30 dagar har elva fått tillstånd till samsittning. Beslut om undantag från restriktioner är inte formlunda och kan meddelas muntligen, per fax eller på annat sätt. Registrering i Cåbra görs manuellt och det finns en risk att alla beslut inte blir dokumenterade.

En arbetsgrupp tillsatt av riksåklagaren redovisade i januari 2014 en rapport om hur långa häktningstider kan undvikas och hur användningen av restriktioner kan minskas. Som ett resultat av arbetsgruppens förslag pågår ett arbete med att utforma riktlinjer för åklagarna om i vilka situationer restriktioner är nödvändiga och om hur skälen för att restriktioner används ska dokumenteras.

■ Kontakten med brottsoffer

Bemötandefrågor utgör ett naturligt inslag i det löpande arbetet inom Åklagarmyndigheten. Bemötande av brottsoffer handlar om att identifiera och förstå brottsoffrets individuella

behov. Brottsoffret ska bemötas korrekt, vänligt och professionellt. Genom sådant bemötande skapas goda förutsättningar för att ge brottsoffret den rättstrygghet han eller hon är berättigad till. För att ge de anställda vid Åklagarmyndigheten ledning i vad som är ett gott bemötande finns en handbok om bemötande av brottsoffer. Det finns även en interaktiv utbildning om bemötande av sexualbrottsoffer.

Brottsoffermyndigheten har fortsatt sin utbildningssatsning om bemötande av unga sexualbrottsoffer i samband med polisanmälan, förundersökning och rättegång. Åklagare har deltagit i sådana utbildningar regelbundet från hösten 2012 till och med våren år 2014. Därefter har ett avslutande seminarium hållits för rättsväsendets chefer.

Myndigheten tog år 2013 fram en RättsPM om skadestånd och åklagarens skyldighet att föra målsägandens skadeståndstalan. Som ett avslutande led i implementeringen av promemorian har nya mallar för underrättelse till målsägande tagits fram. Samverkansmöten om skadestandsfrågor har genomförts med företrädare för Rikspolisstyrelsen.

■ Internationell civil krishantering

Åklagarmyndigheten ska enligt regeringsbeslut kunna bidra till internationell civil krishantering under ledning av bland annat FN, EU och OSSE samt till utvecklingssamarbete. Åklagarmyndigheten har tillsammans med Rikspolisstyrelsen, Domstolsverket och Kriminalvården fortsatt arbetet med att utveckla modeller för deltagande i internationella uppdrag. I detta arbete sker bland annat en gemensam analys inför kommande uppdrag.

Myndigheten deltar i *Rådet för samverkan om internationell fredsfrämjande verksamhet* samt i ett antal arbetsgrupper under rådet. Genom arbetet i rådet stärks den samlade svenska deltagandet i olika insatser. Rådets roll och en ny samverkansstruktur möjliggör resultat en god samverkan också i rättskedjan.

Myndigheten har beslutat att inrätta en särskild funktion vid huvudkontoret för att hantera bland annat dessa frågor och har också antagit en strategi för sådana insatser. I strategin

anges att målet är att tillhandahålla personal för fredsfrämjande insatser och att Åklagarmyndigheten ska bidra till ökad säkerhet för människor, genom åklagarinsatser i krissituationer där fungerande rättssystem saknas och genom rättsstatsuppbyggnad för ett långsiktigt hållbart rättsväsende.

Åklagarmyndighetens fredsfrämjande arbete och internationella utvecklingssamarbete ska leda till långsiktigt hållbara lösningar och till att bygga upp fungerande och självständigt rättsväsende. Insatserna ska ske i ett rättskedjeperspektiv.

Åklagarmyndigheten beslutade under våren år 2014 att skapa kapacitet för insatser i krissituationer. Insatserna ska bidra till att bygga upp rättsväsendet i länder som omfattas av bistånd bland annat inom områdena rekrytering, säkerhet, utbildning och budgethantering.

Åklagarmyndigheten har under de senaste åren haft åklagare i EU-missionen EUPOL COPPS i Palestina (EU Co-ordinating Office for Palestinian Police Support). Arbetet inriktas på metodstöd och att bygga upp åklagarverksamheten i den Palestinska myndigheten genom att verka som rådgivare för Attorney General's Office till gagn för lokala åklagare i Palestina. Åklagarmyndighetens medverkan har bidragit till att under år 2014 utveckla bekämpningen av korruption, ekobrott och IT-brottslighet, bland annat genom ett studiebesök i Sverige där flera myndigheter deltog.

I missionen har sammantaget två kvinnor och en man deltagit. Arbetet har delvis inriktats på att stödja den kvinnliga chefsåklagare i Palestina som ansvarar för ekonomisk brottslighet och immaterialrättsbrott samt att utveckla samverkan mellan polisenheter och åklagarverksamheten, bland annat när det gäller hanteringen av misstankar om sexualbrott.

För att möta de krav som ställs i den nationella handlingsplanen för FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet år 2009-2015 kommer myndigheten från år 2015 att delta i den särskilda myndighetsgemensamma arbetsgrupp som bildats för ändamålet. De krav som ställs beaktas också vid rekrytering av utsända och

i den utbildning som kommer deltagare till del.

De totala kostnaderna för de internationella krisinsatserna har uppgått till 1,9 miljoner. Kostnaderna avser främst lön till utsända samt förberedelsekostnader.

■ IT-relaterad brottslighet

Åklagarmyndigheten har ökat utbildningssatsningen för att möta det ökade inflödet av IT-relaterade brott. Under år 2014 fanns utbildningsspår i både grund- och vidareutbildningarna om handläggning av IT-relaterad brottslighet. Två gånger per år genomförs kursen *IT-brott och bevissäkring i IT-miljö*. Inriktningen i kurserna *Ungdomar och brott* samt *Bedrägerier och näralliggande brott* har fått ett ökat fokus på IT-relaterad brottslighet.

Under år 2014 har en inventering gjorts i syfte att fånga upp rättsliga utvecklingsfrågor och metodutvecklingsfrågor vid brott som begås med Internet som brottsplats eller som brottsverktyg. En rapport över inventeringen färdigställs under första kvartalet år 2015. I rapporten kommer det att finnas förslag på åtgärder för kommande år.

Rättspromemorian om förtal och förolämpning uppdaterades i samband med ändring av den särskilda åtalsprövningsregeln som trädde i kraft den 1 juli 2014.

I början av år 2015 kommer ett erfarenhetsseminarium om handläggning av IT-relaterade bedrägerier att anordnas i syfte att identifiera förbättrings- och utvecklingsområden.

Ett gemensamt fördelningscirkulär reglerar när polis respektive åklagare ska vara förundersökningsledare. I det fall då det finns flera brottsmisstankar mot samma person har en gemensam överenskommelse gjorts om hur ärendet ska samordnas.

En analys över hur processen har fungerat i praktiken har gjorts av Åklagarmyndigheten och polisen. Analysen visar att hanteringen varierat i olika delar av landet. Därför har ett myndighetsgemensamt arbete påbörjats med mål att säkerställa en bättre samordning, för att på så sätt höja kvaliteten, öka enhetligheten och effektivisera utredningsverksamheten.

▼ Rättsutveckling och rättslig styrning

Inom rättsutveckling och rättslig styrning bedrivs verksamhet genom överprövningar, tillsyn, föreskrifter och rekommendationer samt ärenden i Högsta domstolen. Myndighetens föreskrifter och rekommendationer är till för att skapa en enhetlighet i rättstillämpningen. Ärenden i Högsta domstolen syftar i första hand till att oklara rättsliga frågor av betydelse för åklagarverksamheten (prejudikatfrågor) ska klargöras genom en prövning av domstolen. Inom myndigheten arbetar tre utvecklingscentrum, tillsynsavdelningen och rättsavdelningen med frågor om rättsutveckling och rättslig styrning.

Resurs- och kostnadsfördelning

Fördelningen nedan av resurser och kostnader baseras på tidmätningar som genomförts vid två tillfällen under år 2014.

Sammanlagt har fem procent (fem procent år 2013) av den totala tiden använts till området rättsutveckling och rättslig styrning under år 2014.

Av myndighetens totala kostnader om 1 329 miljoner kronor (1 294 miljoner kronor år 2013) har 67 miljoner kronor, fem procent av resursförbrukningen (65 miljoner kronor samt fem procent år 2013) fördelats på rättsutveckling och rättslig styrning.

▼ Enhetlig rättstillämpning och rättsutveckling

Enligt åklagarförordningen (2004:1265) ska riksåklagaren som högsta åklagare under regeringen verka för lagenlighet, följdriktighet och enhetlighet vid åklagarnas rättstillämpning. Riksåklagaren svarar för att myndigheten meddelar de föreskrifter, allmänna råd och övriga riktlinjer och anvisningar som behövs för att uppnå enhetlighet och följdriktighet.

Föreskrifter och allmänna råd m.m.

Resultatet från utvecklingsverksamheten redovisas i olika styrande dokument för att underlätta informationsdelning och kunskapsutveckling. Under år 2014 har 17 föreskrifter och allmänna råd (ÅFS), fem riktlinjer, tre rättspromemorior samt en handbok publicerats.

Tillsynsarbete

Vid tillsynsavdelningen bedrivs riksåklagarens rättsliga tillsyn av fel och brister i enskilda fall. På Åklagarmyndigheten finns också en rättslig tillsyn bestående av en löpande del, överprövningsverksamheten och en mer systematisk och planerad del. Myndighetens utvecklingscentrum svarar för denna form av tillsyn.

Av den tematiska tillsyn som genomförts vid utvecklingscentrum kan kortfattat följande iakttagelser redovisas:

- Åtal för egenmäktighet med barn får inte väckas om det inte är påkallat från allmän synpunkt (särskild åtalsprövning). En granskning av tillämpningen av den särskilda åtalsprövningsregeln har genomförts. Granskningen visar följande. Generellt sett finns det inte skäl att ifrågasätta bedömningarna att väcka åtal respektive att skriva av ärendena. Motiveringen till avskrivningsbesluten har dock i över hälften av fallen inte varit korrekt eftersom den egentliga grunden istället borde ha varit att det inte funnits anledning att anta att brott förekommit. Förslag till åtgärder presenteras i tillsynsrapport 2014:3.
- En aktgranskning av åklagarnas tillämpning av reglerna om förundersökningsbegränsning och åtalsunderlåtelse vid förmögenhetsbrott har genomförts. Granskningen visar att tillämpningen generellt sett sker på ett korrekt och enhetligt sätt. I ett fåtal fall ansågs beslutet ha gått utanför vad som kan anses godtagbart. I dessa fall har beslutet ändrats genom överprövning. Flera av de granskade ärendena har rört förhållandevis stora skadebelopp. I dessa fall har andra faktorer än skadebeloppet haft avgörande betydelse vid bedömningen. I flera fall har målsäganden uppenbarligen haft svårt

att förstå åklagarens beslut. Det föreslås därför att mallarnas utformning ska ses över. Mer finns att läsa i tillsynsrapport 2014:2.

- Under år 2014 har ett arbete bedrivits för att kartlägga ärenden med långa handläggningstider. Drygt 100 ärenden har identifierats. En tillsyn av ärendena har inletts för att pröva om handläggningen ska påskyndas. Tillsynen syftar till att motverka risken för att Europakonventionens krav åsidosätts och att lagstadgade frister överskrids. Redovisningen av tillsynen kommer att ske under början av år 2015.

Arbetet med dubbelbestraffningsärenden har fortsatt under år 2014. Bakgrunden till det arbetet var att Högsta domstolen fann att den svenska regleringen för skattebrott och skattetillägg i två olika förfaranden mot en och samma person inte är förenligt med europarätten och inte borde ha tillämpats sedan den 10 februari 2009. Med anledning av Högsta domstolens ställningstagande beslutade riksåklagaren under hösten år 2013 att låta åklagare inventera samtliga ärenden inom åklagarväsendet där personer lagförts eller straffats för brott enligt skattebrottslagen (1971:69) efter den 10 februari 2009.

Under ledning av Åklagarmyndigheten drevs projektet tillsammans med Ekobrottsmyndigheten och Skatteverket. På personnivå identifierades cirka 2 600 fall av möjlig dubbelbestraffning som inte tidigare granskats. Efter genomgång av dessa ärenden bedömdes cirka 870 personer vara dubbelbesträffade enligt europarätten. Av dessa ansökte åklagare om resning till förmån för knappt 600 personer. Arbetet avslutades i juni 2014.

Överprövningar

Överprövningsverksamheten har en viktig funktion i att främja rättssäkerheten och en enhetlig rättstillämpning. Verksamheten sker huvudsakligen vid utvecklingscentrumen.

Under året har 2 269 åklagarbeslut (2 346 år 2013) begärts överprövade och 2 307 har avgjorts (2 298 år 2013). Det innebär att antalet inkomna beslut har minskat något och att avgjorda beslut har ökat något jämfört med föregående år.

År 2012 var motsvarande siffror 2 312 respektive 2 307. Ändring av åklagarbeslut har skett i 173 fall, vilket motsvarar sju procent av antalet avgjorda överprövningar och mindre än en halv promille av samtliga åklagarbeslut under året. Under år 2013 var antalet ändringar 196 (nio procent) och för år 2012 var ändringarna 203 (nio procent).

Ändringsfrekvensen varierar mellan olika typer av brott. Till exempel överprövades 135 beslut om förtal och förolämpning, varav endast fyra innebar ändring av åklagarens beslut. Motsvarande siffror för år 2013 var 162 beslut varav fyra beslut ändrades. År 2012 var det 140 beslut varav fyra beslut ändrades. I fall om bedrägeri och förskingring fattades 203 beslut varav 14 (sju procent) ledde till ändring. Motsvarande siffror för år 2013 var 191 beslut varav 24 (13 procent) ledde till ändring. År 2012 var det 191 beslut varav 19 (åtta procent) som ledde till ändring.

Det finns en ytterligare möjlighet till överprövning hos riksåklagaren, men som huvudregel tar riksåklagaren inte upp ärenden till prövning när ett beslut har prövats vid ett utvecklingscentrum eller vid Ekobrottsmyndigheten. Under år 2014 inkom 275 ärenden (351 ärenden år 2013) till riksåklagaren med begäran om sådan överprövning. Av dessa har ett ärenden tagits upp till prövning (år 2013 togs två ärenden upp till prövning). Det ärendet är inte avgjort ännu. Under år 2012 inkom 320 ärenden och av dessa togs två ärenden upp till prövning.

Utvecklingsarbete

Ett flertal rättsliga utvecklingsprojekt har genomförts under året vars huvudsakliga syfte varit att genom vägledning och rekommendationer öka kvaliteten och enhetligheten i handläggningen. Av projekten kan följande nämnas:

- RättsPM 2014:3 behandlar konflikter mellan vårdnadshavarens bestämmanderätt och utredningsintresset när barn ska höras som vittnen i brottmål. I promemorian lämnas rekommendationer och praktiska råd för åklagares handläggning av frågan.
- RättsPM 2014:2 om förtal och förolämpning ger styrning och vägledning till åklagaren främst i frågan om när ett åtal för ärekränkingsbrott bör anses påkallat från allmän synpunkt. Promemorian, som ersätter en tidigare promemoria, behandlar även bland annat gränsdragningen mot Justitiekanslerns kompetensområde, konkurrensfrågor och skadestånd i ärekränkingsmål.
- RättsPM 2014:1 behandlar misstänkta rätt till insyn vid frihetsberövanden. I promemorian, som föranletts av ny lagstiftning, redovisas de nya bestämmelserna och vilka krav som ställs på åklagare för att tillgodose en frihetsberövad persons rätt till insyn.

Rättsutvecklingen i Högsta domstolen

Högsta domstolen är sista domstolsinstans bland de allmänna domstolarna och är i princip en ren prejudikatinstans. Som ensam allmän åklagare i Högsta domstolen har riksåklagaren en viktig uppgift för rättsutvecklingen och rättsbildningen inom de straffrättsliga och straffprocessuella områdena. Genom att föra lämpliga mål till Högsta domstolen kan riksåklagaren få fram klargörande besked i frågor som rör den praktiska rättstillämpningen. Utgångspunkten är att verksamheten ska koncentreras till frågor som har betydelse för det operativa åklagararbetet och

som är viktiga för att utveckla straffrätten och för att förverkliga de kriminalpolitiska mål och prioriteringar som riksdag och regering lagt fast.

Antalet mål som har förts till Högsta domstolen

Riksåklagaren har under år 2014 överklagat tio mål till Högsta domstolen. Det är fler än år 2013 då nio mål överklagades, men färre än år 2012 då 13 mål fullföljdes. Antalet överklaganden varierar mellan åren, vilket framför allt beror på begränsningar i vilka mål som är lämpliga att överklaga till Högsta domstolen.

Högsta domstolen har meddelat prövningstillstånd i tre av de mål som riksåklagaren överklagat under året. I två fall har Högsta domstolen avslagit riksåklagarens begäran om prövningstillstånd. I övriga fem fall har Högsta domstolen ännu inte fattat beslut i tillståndsfrågan.

Antalet överklaganden ger dock inte en fullständig bild av riksåklagarens verksamhet i Högsta domstolen. Den största delen av arbetet läggs ned på mål där den dömde har överklagat en hovrättsdom och där Högsta domstolen begärt att riksåklagaren ska komma in med en svarsskrivelse. I de fall där riksåklagaren i svarsskrivelsen har ansett att det inte funnits skäl för prövningstillstånd har Högsta domstolen oftast inte heller tagit upp målet till prövning. Under år 2014 har riksåklagaren gett in 46 svarsskrivelser till Högsta domstolen. Det är färre än år 2013 och år 2012 då 67 respektive 70 svarsskrivelser gavs in. Antalet mål där Högsta domstolen begärt att riksåklagaren ska komma in med svarsskrivelse har minskat i motsvarande mån.

Ibland händer det att den tilltalade efter att ha överklagat hovrättens dom till Högsta domstolen begär att riksåklagaren ska återuppta förundersökningen i målet och komplettera utredningen i något avseende. Det kan till exempel vara fråga om att hålla förhör med något vittne som inte tidigare hörts. Riksåklagaren har handlagt sex sådana ärenden under året.

En del av riksåklagarens verksamhet i Högsta domstolen avser ärenden om resning i brottmål. Resningsinstitutet är ett extraordinärt rättsmedel och ska aktualiseras endast i undantagsfall. Den rättsliga regleringen ska tillgodose dels intresset av att de inblandade parterna i ett brottmål ska

känna trygghet och slippa leva under hotet av att en sak som har prövats av domstol ska kunna tas upp igen, dels intresset av att felaktiga domar ska kunna korrigeras. Generellt sett är ärendena komplicerade. Under året har 236 resningsärenden handlagts, vilket är betydligt fler än år 2013, då antalet resningsärenden var 150. Även år 2013 var ökningen av antalet resningsärenden betydande i förhållande till föregående år. Antalet ärenden var 45 år 2012. Ökningen kan huvudsakligen förklaras av Högsta domstolens beslut om resning den 16 juli år 2013 i ett mål om skattebrott, där domstolen fann att den svenska regleringen med skattebrott och skattetillägg i två olika förfaranden mot en och samma person är oförenlig med rätten att inte bli lagförd eller straffad två gånger för samma brott enligt artikel 4 i Europakonventionens sjunde tilläggsprotokoll och artikel 50 i EU:s rättighetsstadga. Den som fått ett skattetillägg därför att han eller hon har lämnat en oriktig uppgift i skatteförandet får enligt Högsta domstolen därefter inte åtalas för skattebrott på grund av samma oriktiga uppgift.

Med anledning av Högsta domstolens beslut har åklagare kontrollerat samtliga lagföringar där resning varit aktuell. Arbetet har genomförts för att under vissa förutsättningar ansöka om resning till förmån för den dömde. Detta arbete, som bedrivits i samverkan med Ekobrottsmyndigheten och Skatteverket, avslutades i juni 2014.

Några mål i Högsta domstolen under 2014

Grov misshandel: En man dömdes i tingsrätt och hovrätt för att ha skakat sitt barn så att huvudskador uppstod. Domarna byggde delvis på en etablerad skakvåldsdiagnos, enligt vilken förekomsten av vissa skador kan leda till slutsatsen att barnet skakats. Mannen frikändes dock i Högsta domstolen sedan målet tagit en ny vändning där. Domstolen konstaterar att det vetenskapliga stödet för diagnosen numera är osäkert. Det framhålls att den enbart förekomsten av vissa skador i och för sig kan utgöra tillräcklig bevisning för att skadorna har orsakats på ett visst sätt, men det måste då finnas en vetenskaplig ståndpunkt som har mycket starkt stöd. Samtidigt måste andra tänkbara förklaringar till skadorna i praktiken vara uteslutna.

Dataintrång: En polisman hade gjort sökningar på sig själv i polisens IT-system genom att ställa så kallade multifrågor, utan att sökningarna varit nödvändiga för någon arbetsuppgift. Genom multifrågorna fick polismannen besked om huruvida han förekom i ett antal olika register. Han kontrollerade därefter genom ytterligare sökningar uppgifter i folkbokföringsregistret, fastighetsregistret och misstankeregistret. Enligt Högsta domstolen har polismannen redan genom multifrågorna och svaren på dessa berett sig tillgång till uppgifter som varit avsedda för automatiserad behandling. Högsta domstolen finner att polismannens slagningar skett olovligt och uppsåtligt. Högsta domstolen dömde polismannen för tre fall av dataintrång till 50 dagsböter.

Narkotikabrott: Riksåklagaren överklagade en friande hovrättsdom om narkotikabrott till Högsta domstolen. Frågan var om innehav av nermald rotbark från växten *Mimosa hostilis*, som innehåller det narkotikaklassade ämnet DMT, är

att bedöma som narkotikabrott enligt svensk lag. Hovrätten hade funnit att så inte var fallet. Enligt riksåklagarens uppfattning var den nermalda rotbarken inte längre att betrakta som en växt eller en del av en växt. Genom att växten bearbetats så att blad har avlägsnats och barken avskilts och malts ner har man fått ett pulver som innehåller narkotika, vilket borde vara att betrakta som ett narkotiskt pulver. Högsta domstolen slår i domen fast att enbart sådana åtgärder som att avlägsna blad, avskilja bark och mala ned växtmaterial, som inte är klassificerat som narkotika men som innehåller ett ämne som är narkotikaklassat, inte kan anses medföra att materialet blivit narkotika.

Brott mot varumärkeslagen: En person dömdes i hovrätten för brott mot varumärkeslagen för att ha använt ett annat företags varukännetecken genom att ha salufört cirka 6 600 piratkopierade rull- och kullager. Hovrätten fann att straffvärdet motsvarade fängelse i fyra månader och bestämde påföljden till villkorlig dom och 70 dagsböter. Hovrätten beslutade också att den tilltalade skulle åläggas näringsförbud i tre år. Riksåklagaren överklagade hovrättens dom till Högsta domstolen och yrkade att påföljden skulle bestämmas till fängelse. Av särskild betydelse angavs vilket genomslag det ska ha vid straffvärdebedömningen att tredje man utsatts för risk för allvarlig sak- eller personskada som denne inte kunnat känna till. Den tilltalade yrkade att Högsta domstolen skulle ogilla yrkandet om näringsförbud.

Enligt Högsta domstolen motsvarar straffvärdet fängelse i åtta månader. Högsta domstolen ansåg att det var försvarande att det funnits en risk för att de aktuella produkterna skulle orsaka skada hos tredje man. Högsta domstolen slår också fast att varumärkesintrång inte är en sådan brottstyp där man ska göra undantag från huvudregeln om fängelse vid ett straffmättningsvärde som motsvarar fängelse i ett år. Högsta domstolen bestämde påföljden till villkorlig dom och 140 dagsböter. Vidare meddelades näringsförbud. Här beaktades bland annat att förfarandet varit systematiskt, syftat till egen vinning och inneburit ett illojalt utnyttjande av ett annat företags goda renommé till skada för detta företag och med påtagliga risker för skada för tredje man.

Påföljdsfråga – ungdomsreduktion: Den normala påföljden för en vuxen person som döms för ringa narkotikabrott vid bruk av cannabis är lägsta möjliga antalet dagsböter, det vill säga 30. Hovrätten dömde en 17-åring som brukat cannabis till 30 dagsböter. Den tilltalade överklagade och yrkade att Högsta domstolen med tillämpning av regeln om ungdomsreduktion skulle bestämma påföljden till penningböter.

Högsta domstolen konstaterar att i praxis görs ingen ungdomsreduktion av de lägsta bötesstraffena. En ändring av praxis skulle kräva starka skäl. Några sådana finns inte. Högsta domstolen fastställde hovrättens dom.

Utvisning av EES-medborgare: I hovrätten dömdes en polsk medborgare för stöld till fängelse i en månad samt utvisning ur riket. Den dömde saknade anknytning till Sverige. Han saknade också arbete och bostad samt var tidigare dömd för stöld i butik två gånger i Sverige.

Enligt Högsta domstolen kan tillgreppsbrott ligga till grund för beslut om utvisning även av EES-medborgare. De brott som den dömde gjort sig skyldig till var stöld i butik av varor till ett inte särskilt högt värde. Det kunde emellertid enligt Högsta domstolen inte ses som ett verkligt och tillräckligt allvarligt hot som påverkar ett av samhällets grundläggande intressen. Det skulle enligt Högsta domstolen heller inte vara en proportionerlig åtgärd att utvisa honom, i förhållande till brottsligheten och hans personliga beteende. Med hänsyn till den restriktivitet som gäller för att utvisa EES-medborgare fann Högsta domstolen att den dömde inte skulle utvisas.

Företagsbot: Högsta domstolen avgjorde samtidigt fyra mål om storleken på företagsbot. I tre av målen hade näringsidkaren ålagts företagsbot på grund av arbetsmiljöbrott, medan boten i det fjärde fallet berodde på brott mot livsmedelslagen. Åklagarmyndigheten har tidigare tagit fram riktlinjer om storleken på företagsbot när det gäller miljö- och arbetsmiljöbrott. Riktlinjerna tillämpades i stor utsträckning av underrätterna. I Högsta domstolen hävdade näringsidkarna att respektive företagsbot skulle sättas ned och ifrågasatte om Åklagarmyndighetens riktlinjer skulle användas.

Högsta domstolen uttalar att Åklagarmyndighetens riktlinjer bör kunna vara en utgångspunkt för att bedöma företagsbotens storlek i mål om arbetsmiljöbrott. Högsta domstolen konstaterar att brott mot livsmedelslagen inte behandlas i riktlinjerna. Enligt Högsta domstolen är riktlinjerna i dessa fall ändå av intresse. Detta eftersom överträdelser som bedöms som lika allvarliga i princip bör medföra lika hög företagsbot, oavsett vilken lagstiftning man bryter mot i näringsverksamheten.

Resning – hastighetsöverträdelse: Hovrätten beviljade resning och undanröjde ett föreläggande av ordningsbot som polisen utfärdat för en motorcyklist som kört 21 km/tim för fort på en 120-motorväg. Bashastigheten på motorväg är 110 km/tim, men Trafikverket får föreskriva att högsta tillåtna hastighet ska vara 120 km/tim. Enligt hovrätten stred föreläggandet av ordningsbot mot lagen. Överträdelse av den föreskrift som var aktuell i målet ansågs inte omfatta de fall där ordningsbot får utfärdas enligt riksåklagarens föreskrifter.

Riksåklagaren överklagade till Högsta domstolen och yrkade att resningen skulle undanröjas och att föreläggandet av ordningsbot skulle stå fast. I överklagandet konstaterades att polisen under åren 2008-2011 utfärdade fler än 15 000 förelägganden av ordningsbot för hastighetsöverträdelser på 120-motorvägar. Om hovrättens beslut var riktigt skulle det bli nödvändigt att ta ställning till vilka konsekvenser detta skulle få för alla de fall där ordningsbot redan utfärdats.

Högsta domstolen ändrade hovrättens beslut och avslog resningsansökningen. Enligt Högsta domstolen är det visserligen oklart om det funnits författningsstöd för att utfärda ordningsbot, men det fanns utrymme för att uppfatta föreskrifterna på så sätt att ordningsbot kunde föreläggas. Högsta domstolen konstaterar att för att resning ska kunna beviljas krävs att den rättstillämpning som ligger till grund för avgörandet uppenbart strider mot lagen. Rättstillämpningen ska framstå som klart och oemotsägligt oriktig. Enligt Högsta domstolen kan den rättstillämpning som legat till grund för föreläggandet av ordningsbot inte anses ha uppenbart stridit mot lagen, varför det inte fanns förutsättningar för resning.

Kompetensförsörjning

▼ Medarbetare

I december år 2014 var 1 341 personer anställda (1 334 år 2013) inom Åklagarmyndigheten, varav 904 åklagare (895 år 2013) och 437 administrativ personal (439 år 2013). Andelen åklagare var 67 procent och andelen administrativ personal 33 procent. Av alla anställda inom myndigheten var 67 procent kvinnor och 33 procent män. Genomsnittligt antal anställda var 1 335 (1 338 år 2013) och antalet årsarbetskrafter var 1 166 (1 151 år 2013). Antalet anställda på Åklagarmyndigheten är något högre än föregående år. Förändringen i fördelningen mellan åklagare och administrativ personal kommer i huvudsak av rekryteringar inom

IT-området. Under året har 26 åklagaraspiranter antagits. Utöver detta hade myndigheten elva stycken extra åklagare anställda i december år 2014. Andelen kvinnliga åklagare har ökat med en procentenhet vilket innebär att fördelningen mellan kvinnliga och manliga åklagare är 59 respektive 41 procent.

Kvinnor och män på ledande poster

Andelen kvinnliga chefer inom Åklagarmyndigheten var vid årsskiftet 62 procent (55 procent år 2013) och manliga chefer 38 procent (45 procent år 2013). Fördelningen bland kammarchefer och vice kammarchefer var 42 procent kvinnliga chefer och 58 procent manliga chefer vilket är detsamma som för år 2013.

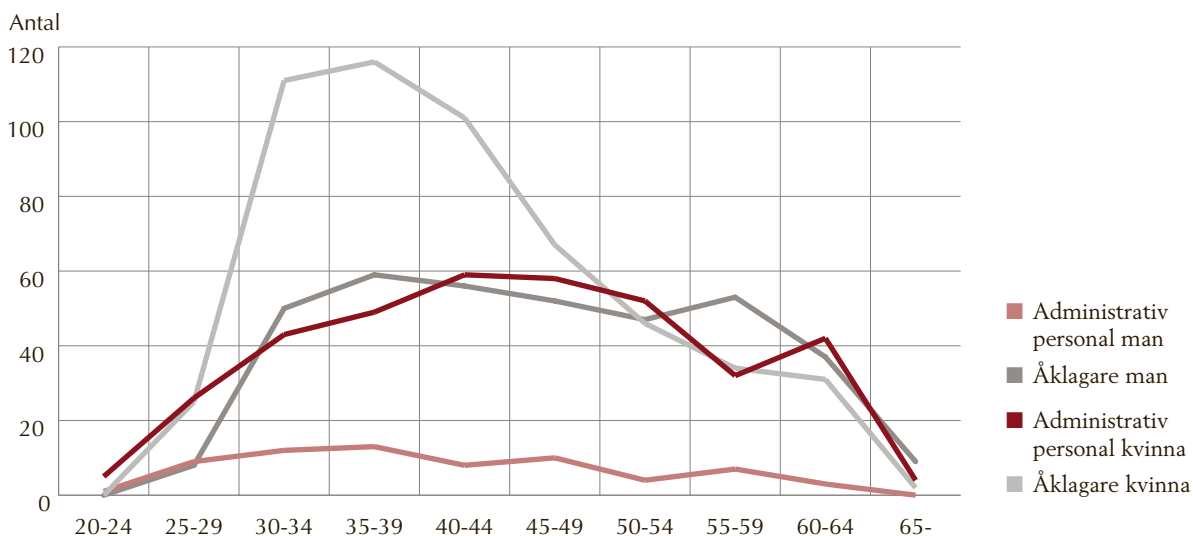
Åldersstruktur

Av **diagram 11** framgår ålders- och könsfördelning för åklagare och administrativ personal år 2014. Medelåldern ligger kvar på samma nivå som föregående år.

Sjukfrånvaro

Åklagarmyndighetens sjukfrånvaro var fortsatt låg under år 2014. Sjukfrånvaron för alla anställda var 2,5 procent, vilket är något lägre än föregående år (3,1 procent). Av den totala sjukfrånvaron är 45 procent frånvaro under en sammanhängande tid

Diagram 11. Ålders- och könsfördelning för åklagare och administrativ personal år 2014

om 60 dagar eller mer, vilket är en minskning med 12 procentenheter jämfört med år 2013 (57 procent). Sjukfrånvaron är därmed tillbaka på jämförbara värden med år 2012.

Total sjukfrånvaro per kön och åldersgrupp redovisas i tabell i *Fakta i korthet* under avsnittet *Fakta och finansiell redovisning*.

▼ Rekrytering

Årets rekryteringsarbete har inriktats på att möta de pensionsavgångar och den naturliga rörlighet som finns inom myndigheten. Därutöver har myndigheten rekryterat cirka 25 åklagaraspiranter som påbörjar sina anställningar år 2015. Den organisationsförändring som har genomförts under år 2014 har också medfört ett ökat antal rekryteringar, när medarbetare har fått nya befattningar internt.

Notarier kan förlägga sex månader av sin notarietjänstgöring vid en åklagarkammare. Det ger en bra möjlighet att visa upp åklagarbetet för unga jurister. Under året har åtta åklagarnotarier tjänstgjort vid myndigheten.

I en undersökning bland studenter vid juristutbildningen som företaget Universum genomför kom myndigheten under år 2014 på tredje plats bland de arbetsgivare där studenterna helst vill arbeta efter sin examen.

Samtliga universitet som håller en juristutbildning erbjuder möjligheter till kontakt med studenter. Myndigheten har deltagit med personal och utställningsmonter på sex arbetsmarknadsdagar för att skapa intresse för åklagaryrket.

▼ Utbildning

Åklagarmyndigheten bedriver en omfattande utbildningsverksamhet. Ett stort antal kvalificerade utbildningar som riktar sig till såväl åklagare som administrativ personal har genomförts under år 2014.

I stort sett all planerad utbildning har genomförts under året. Antalet utbildningsdagar per åklagare var 7,8 dagar under år 2014 jämfört med sju dagar år 2013. För administrativ personal genomfördes 4,5 utbildningsdagar per anställd jämfört med 2,5 dagar år 2013.

Vidareutbildningar har genomförts inom flera prioriterade områden. Bland dessa kan nämnas en ny utbildning om hantering av hemliga tvångsmedel som har tagits fram under året. Vidare har en pedagogisk utbildning för föreläsare och kursledare tagits fram med syfte att höja den generella kvaliteten på utbildningarna.

Under år 2014 genomfördes också en åklagarstämma för Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten. Åklagarstämman är en två dagar lång utbildning med gemensamma föreläsningar, en paneldiskussion samt valbara seminarier inom aktuella ämnesområden såsom europarättens påverkan på den svenska straffprocessen, politiskt motiverad brottslighet, sexualbrott mot barn på nätet samt personlig effektivitet. Sammanlagt deltog omkring 1 230 personer på åklagarstämman.

▼ Chefsutveckling och chefsförsörjning

Under år 2014 har Åklagarmyndigheten genomgått en organisationsförändring som innebär att den operativa verksamheten är indelad i sju geografiska områden och en nationell avdelning. I och med denna förändring har en ny chefsnivå, områdeschef, inrättats. Den nationella avdelningen leds av en avdelningschef. Områdescheferna och avdelningschefen har tidsbegränsade förordnande om sex år med möjlighet till förlängning i ytterligare tre år. Områdescheferna och avdelningscheferna ingår i Åklagarmyndighetens ledningsgrupp och under sista kvartalet 2014 har en ledningsgruppsutbildning påbörjats för de åtta nyinrättade ledningsgrupperna.

Åklagarmyndigheten har ett chefsprogram för samtliga chefer inom kammarledningarna, det vill säga för chefsåklagare, vice chefsåklagare och chefsadministratörer. Programmet innehåller bland annat kurser i ledarskap, ledning och styrning samt personaladministration. Även frågor om likabehandling, arbetsrättsliga förutsättningar och fallstudier ingår. Flera block av chefsutbildningen har genomförts under året.

Under år 2014 har vid två tillfällen en ny chefsintroduktion för nytillträdde chefer genomförts. Deltagarna får under två dagar

stifta bekantskap med verksamheten på huvudkontoret på temat "Vad förväntas av mig som chef". Introduktionen föll väl ut och kommer att vara ett bestående inslag i myndighetens chefsutveckling.

Myndigheten erbjuder även individuellt anpassad utbildning, nätverkande, och mentorsprogram. Alla nytillträdna, men även befintliga chefer erbjuds en mentor från Skatteverkets mentorsprogram samt en handledare. Handledaren är en erfaren chef inom Åklagarmyndigheten i det geografiska närområdet.

Under år 2014 har Åklagarmyndigheten påbörjat ett samarbete med polisen om chefs- och ledarskapsutbildningar. Under året har myndigheten haft två deltagare i polisens ledarprogram, varav en deltagare på kursen *det strategiska ledarskapet* och en på kursen *det direkta ledarskapet*. Båda utbildningarna slutfördes i december 2014 och ska utvärderas.

Åklagarmyndigheten har under år 2014 genomfört två omgångar av utbildningen *framtida ledare*. Utbildningen riktar sig till erfarna åklagare och administratörer som idag inte har en chefsbefattning men är intresserade av ett chefskap i framtiden. Syftet med kursen är att få kunskap om vad ett ledarskap innebär samt vilka krav som ställs på en god ledare i staten. Vidare syftar kursen till att ge en ökad självkänedom samt förbättrad insikt om den egna ledarförmågan. Kursen ska skapa intresse och förbereda deltagaren för att kunna söka chefsbefattningar. Den är också ett viktigt verktyg i chefsförsörjningen.

De aktiviteter som Åklagarmyndigheten genomför syftar till att säkerställa chefsförsörjning på lång sikt. Genom att på ett strukturerat sätt erbjuda utbildning och utveckling är målet att skapa ett ökat intresse för att söka sig till en chefskarriär. Åklagarmyndigheten vill också på detta sätt tydligt visa den utveckling och det stöd man erbjuds som chef i myndigheten.

▼ Arbetsmiljö

Under året har en partsgemensam arbetsmiljöutbildning genomförts. Utbildningen har riktat sig till samtliga arbetsmiljöombud och huvudskyddsombud för fackförbunden ST och Jusek.

Totalt har cirka 40 arbetsmiljöombud genomfört utbildningen.

Resultatet av en medarbetarenkät presenterades i februari. Ett nytt mått har antagits, MMI (motiverad medarbetarindex), för att få en samlad bedömning av arbetsmiljön på en arbetsplats. I MMI ingår fyra övergripande frågor som tillsammans bildar det sammanfattande indexet. För att kunna jämföra resultatet med föregående år har det tidigare måttet, NMI, använts parallellt. Syftet är att i kommande medarbetarenkät helt övergå till MMI.

De arbetsplatser som i medarbetarenkäten hade ett lågt MMI/NMI har följts upp om vilka åtgärder man vidtagit för att förbättra arbetsmiljön.

Vidare har det systematiska arbetsmiljöarbetet följts upp. Av uppföljningen framgår att 97 procent av åklagarkamrarna har en handlingsplan för arbetsmiljöarbetet och att 97 procent diskuterar arbetsbelastningsfrågor på arbetsplatsträffar. I uppföljningen framgår även att 73 procent har haft en genomgång av säkerhetsplanen och säkerhetsregler under året. 97 procent av kamrarna har beredskap och rutiner för första hjälpen och en uppdaterad anhöriglista finns vid alla kammare.

En viktig aspekt av arbetsmiljön är medarbetarnas möjligheter att skapa balans mellan arbete och fritid. Arbetet med detta har fortsatt under året. Arbetsbelastningen har varit en återkommande fråga på arbetsplatsträffarna. Vid enheter där arbetsbelastningen har varit för hög har bland annat omfördelning av ärenden mellan åklagarkammare skett, liksom omfördelning av personal

mellan kamrarna, allt i syfte att ha en jämn arbetsbelastning mellan myndighetens olika enheter.

Inför förändringen av Åklagarmyndighetens organisation har en partsgemensam arbetsgrupp haft i uppdrag att göra en bedömning av eventuella arbetsmiljörisker med anledning av den nya organisationen. Arbetsgruppen har sammanställt en rapport. Myndighetsledningen har hanterat de risker som arbetsgruppen har identifierat och bevakar de risker som ännu inte varit möjliga att åtgärda.

Myndigheten har sedan tidigare en beredskap för att kunna erbjuda krisstöd dygnet runt vid akuta händelser. Vid några incidenter under året har krisstöd använts.

Likabehandlingsfrågor

Under år 2014 har arbetet med likabehandlingsfrågor fortsatt. Mer än 81 procent av Åklagarmyndighetens samtliga arbetsplatser har under året haft aktiviteter med likabehandlingsfrågor som tema. 43 procent av åklagarkamrarna har informerat om åklagar- eller åklagaradministratörsyrket på en gymnasieskola i ett område med hög andel elever med utländsk bakgrund eller med låg andel akademiker och/eller studievana i sin närmiljö. Under året har Åklagarmyndigheten utökat sitt deltagande under Stockholm Pride. Förutom att medarbetare har gått i Prideparaden ordnade myndigheten också ett panelsamtal i Pride House med rubriken *Väld i nära relation – har de brottsutredande myndigheterna rätt verktyg?* Åklagare och inbjudna sakkunniga ingick i panelen. Åklagarmyndigheten hade även ett samar-

bete med polisen där åklagare deltog i polisens utställningstält under prideveckan och svarade på frågor från besökare.

Under våren samlades Åklagarmyndighetens mångfaldsinspiratörer för en dag med kompetensutveckling, erfarenhetsutbyte och nätverkande. Externa föreläsare var inbjudna för att inspirera och utbilda deltagarna.

Friskvård

Friskvård är en viktig del i arbetet med att skapa en bra arbetsmiljö och förebygga ohälsa. Därför erbjuds samtliga medarbetare ett friskvårdsbidrag och möjligheten att ta ut en friskvårdstimme per vecka under arbetstid. Friskvårdsarbetet kommer att fortsätta under år 2015.

Säkerhet

Målet att alla medarbetare ska garanteras en trygg arbetsplats har uppnåtts. Arbetet har inriktats på att minska riskerna och otryggheten i verksamheten, identifiera möjliga framtida risker, förbättra den administrativa säkerhetsstrukturen samt skapa ökat förtroende hos de anställda för myndighetens säkerhetsarbete och krishantering.

Myndigheten har ett eget incidentrapporteringssystem och totalt har cirka 175 rapporter inkommit under året. Antalet incidenter är i nivå med föregående år. I huvudsak rör det sig om hot och trakasserier som framförts direkt och indirekt. Över hälften av incidenterna inträffar på eller i anslutning till den ordinarie arbetsplatsen och nästan en tredjedel i anslutning till domstolen. Ett par högriskärenden har krävt omfattande åtgärder från både Åklagarmyndigheten och polisens personsäkerhetsgrupper för de enskilda medarbetarna, och i vissa fall även för deras familjer.

Under året har ett informationssäkerhetsråd inrättats vid myndigheten. Rådet bereder och samordnar arbetet med de riskbedömningar och åtgärdsplaner för informationssäkerheten som ska utgöra underlag i den centrala planeringsprocessen. Rådet föreslår också utbildningsinsatser om informationssäkerhet.

Myndighetens centrala krisledningsorganisation har övats med fokus på att förbättra stabs- och ledningsmetoder i händelse av kris.

Fakta och finansiell redovisning

Fakta i korthet

▼ Resultatutveckling	2014	2013	2012
Antal inkomna och avslutade ärenden			
Inkomna ärenden	179 044	185 702	202 346
Avslutade ärenden	189 206	202 752	214 517
Antal inkomna och beslutade brottsmisstankar			
Inkomna brottsmisstankar	467 610	460 748	495 766
Beslutade brottsmisstankar	447 942	468 528	504 453
<i>Förundersökning inleds inte</i>	6 925	8 403	7 612
<i>Förundersökning läggs ned</i>	116 482	117 645	133 651
<i>Förundersökningsledning överlämnas till utredande myndighet</i>	46 919	45 623	40 132
<i>Brottsmisstanken avslutas</i>	15 986	17 783	16 587
<i>Åtal väcks inte</i>	21 161	25 444	29 857
<i>Strafföreläggande</i>	42 181	45 244	48 446
<i>Åtalsunderlåtelse</i>	24 104	24 816	29 997
<i>varav Åtalsunderlåtelse unga lagöverträdare</i>	4 056	4 454	4 871
<i>Åtal</i>	171 597	180 996	195 212
<i>Företagsbot</i>	449	358	419
<i>Övriga beslut</i>	2 138	2 216	2 540
Andel beslut att inte inleda resp lägga ned en förundersökning			
Beslut att inte inleda en förundersökning	2%	2%	2%
Beslut att lägga ned en förundersökning	26%	25%	26%
Förundersökningsbegränsningar			
Förundersökning inleds inte	6 925	8 403	7 612
<i>Antal förundersökningsbegränsningar</i>	4 045	4 631	4 102
<i>Andel förundersökningsbegränsningar av beslutet att förundersökning inte inleds</i>	58%	55%	54%
Förundersökning läggs ned	116 482	117 645	133 651
<i>Antal förundersökningsbegränsningar*</i>	22 333	23 770	35 241
<i>Andel förundersökningsbegränsningar av beslutet att förundersökning läggs ned</i>	19%	20%	26%
Beslut i åtalsfrågan			
Antal beslut i åtalsfrågan	259 043	276 500	303 512
Andel beslut i åtalsfrågan där åtal väckts	66%	65%	64%
Andel beslut i åtalsfrågan där åtalsunderlåtelse meddelats	9%	9%	10%
Andel beslut i åtalsfrågan där strafföreläggande utfärdats	16%	16%	16%
Andel beslut där åtal inte väckts på grund av att brott inte kan styrkas	6%	7%	8%
Andel beslut där åtal inte väckts på grund av andra skäl	2%	2%	2%
Lagföring			
Antal brottsmisstankar som har lett till lagföring	238 331	251 414	274 074
Andel brottsmisstankar som har lett till lagföring	62%	62%	62%
Antal misstänkta personer som har lagförts	113 598	121 471	134 441
Andel misstänkta personer som har lagförts	65%	65%	65%
Kostnad per brottsmisstanke			
Kostnad per beslutad brottsmisstanke	2 817	2 623	2 338

* Uppgifter är korrigerade 2012 på grund av en definitionsförändring

Fakta i korthet

▼ Resultatutveckling	2014	2013	2012
Genomströmningstider			
Genomströmningstid (dagar) från inkommen anmälan till beslut	95	106	98
Genomströmningstid (dagar) från inkommet beslutsunderlag till beslut	17	20	23
Antal brottsmisstankar i balans			
Brottsmisstankar i balans	152 750	142 112	143 450
<i>Förundersökning ej inledd</i>	556	736	1 242
<i>Förundersökning pågår</i>	83 166	61 653	63 664
<i>Förundersökning redovisad</i>	15 719	19 680	18 258
<i>Åtal väckt</i>	53 309	60 043	60 286
Balanskvot	3,4%	4,3%	3,7%
Antal inkomna och beslutade brott utan brottsmisstankar			
Inkomna brott utan brottsmisstankar	24 576	27 692	33 290
Beslutade brott utan brottsmisstankar	28 503	28 785	30 607
Beslutsfrister			
Lagstadgade beslutsfrister avseende unga lagöverträdare	60%	61%	62%
Lagstadgade beslutsfrister avseende brott mot barn	67%	62%	64%
Brottsutbytesfrågor			
Antal yrkanden om förverkanden	1 161	1 076	341
Belopp i yrkanden om förverkanden (mnkr)*	66	251	201
Antal tillgångsutredningar	342	436	386
Antal framställda kvarstadsyrkanden**	107	111	133
* I beräkningen av yrkanden om förverkanden från och med 2012 ingår förutom antal förverkande kronor från ärendehanteringssystemet även manuellt insamlade uppgifter.			
** Uppgifterna är korrigerade jämfört med tidigare uppgifter i årsredovisningar på grund av dubbelräkning.			
▼ Kompetensförsörjning	2014	2013	2012
Medarbetare***			
Totalt antal anställda per 31 december	1 341	1 334	1 337
<i>varav åklagare</i>	904	895	912
<i>varav administrativ personal</i>	437	439	425
Andel kvinnor	67%	67%	66%
Andel män	33%	33%	34%
Genomsnittligt antal anställda	1 335	1 338	1 324
Genomsnittligt årsarbetskrafter	1 166	1 151	1 153
Åldersstruktur***			
Total medelålder	44	45	47
Åklagare	44	45	46
<i>Kvinnor</i>	42	43	44
<i>Män</i>	46	47	48
Administrativ personal	44	45	47
<i>Kvinnor</i>	45	46	48
<i>Män</i>	40	41	41

*** Uppgifterna är korrigerade jämfört med tidigare uppgifter i årsredovisningar

Fakta i korthet

▼ Kompetensförsörjning	2014	2013	2012
Sjukfrånvaro			
Totalt anställda	2,5%	3,1%	2,4%
Yngre än 30 år	3,0%	3,1%	3,2%
Mellan 30 och 49 år	2,6%	2,7%	2,3%
50 år och äldre	2,3%	3,7%	3,0%
Män	1,5%	2,0%	1,7%
Män yngre än 30 år	1,4%	1,4%	1,5%
Män mellan 30 och 49 år	1,6%	1,9%	1,7%
Män 50 år och äldre	1,4%	2,3%	2,0%
Kvinnor	3,0%	3,5%	2,5%
Kvinnor yngre än 30 år	3,4%	3,8%	3,8%
Kvinnor mellan 30 och 49 år	3,1%	3,0%	2,6%
Kvinnor 50 år och äldre	2,8%	4,6%	3,7%
▼ Resurs- och kostnadsfördelning 2014-2012	2014	2013	2012
Brottsutredning och processföring			
Andel tid i procent	95%	95%	95%
Intäkter, mnkr	1 262	1 229	1 180
Kostnader, mnkr	1 262	1 229	1 180
Rättsutveckling och rättslig styrning	2014	2013	2012
Andel tid i procent	5%	5%	5%
Intäkter, mnkr	67	65	63
Kostnader, mnkr	67	65	63
▼ Finansiell redovisning (tusental kronor)	2014	2013	2012
Anslag 1:3 Åklagarmyndigheten	1 305 963	1 264 682	1 238 070
Totalt anslagsutfall	1 309 726	1 278 020	1 233 173
Åklagarområden, Nationella åklagaravdelningen samt Särskilda åklagarkammaren	898 213	885 462	864 341
Utvecklingscentrum	34 719	33 734	34 765
Huvudkontoret och myndighetsgemensamma kostnader	376 794	358 824	334 067
▼ Penningvätt 2012–2014*	2014	2013	2012
Inkommande framställningar om internationellt straffrättsligt samarbete	6	–	–
Utgående framställningar om internationellt straffrättsligt samarbete	0	–	–
Beslut om beslag	29	–	–
Beslut om förvar	0	–	–
Yrkande om kvarstad	1	–	–
Yrkande/beslut om förverkande	0	–	–

* Jämförbara siffror finns inte då insamlingen gjorts utifrån ny lagstiftning 1 juli 2014.

Fakta i korthet

▼ Häktningstider 2012–2014	2014	2013	2012
Häktade 1–10 dgr	1 080	1 068	1 109
15–17 år	33	31	30
18–20 år	104	144	153
>=21 år	943	893	926
Häktade 11–30 dgr	3 009	3 024	3 434
15–17 år	45	45	61
18–20 år	313	339	360
>=21 år	2 651	2 640	3 013
Häktade 31–60 dgr	2 554	2 474	2 685
15–17 år	27	18	17
18–20 år	246	227	240
>=21 år	2 281	2 229	2 428
Häktade 61+ dgr	2 876	2 849	2 757
15–17 år	20	25	15
18–20 år	221	228	252
>=21 år	2 635	2 596	2 490
Totalt	9 519	9 415	9 985
15–17 år	125	119	123
18–20 år	884	938	1 005
>=21 år	8 510	8 358	8 857
▼ Restriktionstider 2012–2014	2014	2013	2012
Restriktioner 1–10 dgr	856	882	881
15–17 år	28	20	21
18–20 år	93	141	136
>=21 år	735	721	724
Restriktioner 11–30 dgr	2 836	2 892	3 154
15–17 år	39	40	57
18–20 år	306	317	329
>=21 år	2 491	2 535	2 768
Restriktioner 31–60 dgr	1 698	1 628	1 649
15–17 år	21	17	14
18–20 år	201	181	218
>=21 år	1 476	1 430	1 417
Restriktioner 61+ dgr	1 114	1 156	1 169
15–17 år	15	20	6
18–20 år	95	101	116
>=21 år	1 004	1 035	1 047
Totalt	6 504	6 558	6 853
15–17 år	103	97	98
18–20 år	695	740	799
>=21 år	5 706	5 721	5 956

Fakta i korthet

▼ Genomströmningstider per område, 2012–2014

Åklagarområde	2014		2013		2012	
	Anm-Beslut	FUP-beslut	Anm-Beslut	FUP-beslut	Anm-Beslut	FUP-beslut
Nord	86	11	107	20	101	19
<i>Nord exkl trafikbrott</i>	86	15	107	28	101	21
Bergslagen	83	22	139	24	126	43
Mitt	90	29	89	15	88	14
Stockholm	75	16	81	18	79	21
Öst	96	18	114	25	113	30
Väst	84	11	106	20	85	17
<i>Väst exkl IÅK Göteborg</i>	81	11	104	20	84	17
Syd	115	17	96	18	99	24
<i>Syd exkl IÅK Malmö & trafikbrott</i>	115	18	96	20	99	25
Nationella åklagaravdelningen	291	93	259	98	265	72
Särskilda åklagarkammaren	108	19	95	26	101	45
Övriga	103	28	112	16	406	–
Åklagarmyndigheten totalt	95	17	106	20	98	23

▼ Lagföringsandelar per område, 2012–2014

Åklagarområde	2014	2013	2012
Nord	68%	66%	59%
<i>Nord exkl trafikbrott</i>	63%	60%	57%
Bergslagen	63%	66%	61%
Mitt	61%	60%	60%
Stockholm	62%	58%	60%
Öst	61%	58%	59%
Väst	66%	65%	65%
<i>Väst exkl IÅK Göteborg</i>	66%	65%	65%
Syd	61%	65%	65%
<i>Syd exkl IÅK Malmö & trafikbrott</i>	58%	62%	64%
Nationella åklagaravdelningen	26%	59%	30%
Särskilda åklagarkammaren	31%	22%	38%
Övriga	25%	67%	100%
Åklagarmyndigheten totalt	62%	62%	62%

Fakta i korthet

▼ Inkomna brottsmisstankar per område, 2012–2014

Åklagarområde	2014	2013	2012
Nord	39 044	41 189	40 483
<i>Nord exkl trafikbrott</i>	<i>31 286</i>	<i>32 151</i>	<i>37 707</i>
Bergslagen	35 159	34 629	43 097
Mitt	44 047	38 303	43 493
Stockholm	111 516	111 506	122 778
Öst	52 171	44 395	51 728
Väst	75 533	72 960	85 493
<i>Väst exkl IÅK Göteborg</i>	<i>74 773</i>	<i>71 991</i>	<i>84 891</i>
Syd	104 123	105 958	101 159
<i>Syd exkl IÅK Malmö & trafikbrott</i>	<i>91 926</i>	<i>88 432</i>	<i>96 770</i>
Nationella åklagaravdelningen	5 400	11 092	6 851
Särskilda åklagarkammaren	614	712	683
Övriga	3	4	1
Åklagarmyndigheten totalt	467 610	460 748	495 766

▼ Beslutade brottsmisstankar per område, 2012–2014

Åklagarområde	2014	2013	2012
Nord	39 812	44 177	41 075
<i>Nord exkl trafikbrott</i>	<i>31 760</i>	<i>34 706</i>	<i>38 321</i>
Bergslagen	34 926	39 446	41 874
Mitt	41 175	39 506	42 647
Stockholm	115 115	113 594	128 760
Öst	44 813	46 321	54 600
Väst	76 118	77 517	87 027
<i>Väst exkl IÅK Göteborg</i>	<i>75 385</i>	<i>76 338</i>	<i>86 513</i>
Syd	89 631	97 152	103 309
<i>Syd exkl IÅK Malmö & trafikbrott</i>	<i>82 461</i>	<i>85 872</i>	<i>98 963</i>
Nationella åklagaravdelningen	5 728	10 042	4 519
Särskilda åklagarkammaren	620	769	640
Övriga	4	4	2
Åklagarmyndigheten totalt	447 942	468 528	504 453

Resultaträkning

▼ Belopp i tusental kronor	not	2014	2013
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		1 307 774	1 275 605
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	17 141	10 906
Intäkter av bidrag	2	3 541	6 498
Finansiella intäkter	3	512	1 112
Summa verksamhetens intäkter		1 328 968	1 294 121
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	-1 064 941	-1 037 303
Kostnader för lokaler	5	-101 961	-101 433
Övriga driftkostnader	6	-122 117	-121 364
Finansiella kostnader	7	-593	-1 024
Avskrivningar och nedskrivningar	8	-39 356	-32 997
Summa verksamhetens kostnader		-1 328 968	-1 294 121
Verksamhetsutfall		0	0
Transfereringar			
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		99	103
Lämnade bidrag		-99	-103
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring		0	0

Balansräkning

▼ Belopp i tusental kronor	not	2014-12-31	2013-12-31
Tillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	9	20 298	27 834
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	10	15 234	10 861
Summa immateriella anläggningstillgångar		35 532	38 695
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	11	19 520	19 066
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	12	61 260	63 888
Pågående nyanläggningar	13	106	52
Summa materiella anläggningstillgångar		80 886	83 006
Fordringar			
Kundfordringar		34	3
Fordringar hos andra myndigheter	14	14 580	13 010
Övriga fordringar		24	74
Summa fordringar		14 638	13 087
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader		33 707	31 616
Upplupna bidragsintäkter		155	151
Summa periodavgränsningsposter	15	33 862	31 767
Avräkning med statsverket	16	13 413	12 941
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	17	84 340	119 962
Summa kassa och bank		84 340	119 962
Summa tillgångar		262 671	299 458
Kapital och skulder			
Myndighetskapital			
Statskapital	18	176	176
Balanserad kapitalförändring		0	0
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		0	0
Summa myndighetskapital		176	176
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	19	4 488	6 249
Övriga avsättningar	20	7 594	6 931
Summa avsättningar		12 082	13 180

Balansräkning

▼ Belopp i tusental kronor	not	2014-12-31	2013-12-31
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	21	94 948	116 799
Skulder till andra myndigheter		29 380	30 935
Leverantörsskulder		27 415	29 168
Övriga skulder	22	18 456	18 084
Summa skulder m.m.		170 199	194 986
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	23	76 101	80 929
Oförbrukade bidrag	24	4 113	10 071
Övriga förutbetalda intäkter		0	116
Summa periodavgränsningsposter		80 214	91 116
Summa kapital och skulder		262 671	299 458
Ansvarsförbindelser:		Inga	Inga

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag 2014

▼ Belopp i tusental kronor

Anslag not 25	Ingående överförings- belopp	Årets tilldelning enligt regle- ringsbrev	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överförings- belopp
Utgiftsområde 4. Rättsväsendet						
1:3 Åklagarmyndigheten						
ap. 1 Ramanslag	10 416	1 305 963	0	1 316 379	1 309 913	6 466
Finansiella villkor						
Anslagskredit	39 179					
Utnyttjad	0					
Låneram	140 000					
Utnyttjad lån Riksgäldskontoret	94 948					
Räntekontokredit	124 000					
Maximalt utnyttjad under året	0					
Utgiftsområde 7. Internationellt bistånd						
1:1 Biståndsverksamhet (Ramanslag)						
ap. 44 Internationell civil krishantering	66	4 000	-2 000	2 066	1 861	205
Summa anslag	10 482	1 309 963	-2 000	1 318 445	1 311 774	6 671

Tilläggsupplysningar

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar är värderade till det belopp som beräknas bli betalt. Skulder är upptagna till nominella belopp.

Periodavgränsningsposter

Som periodavgränsningspost bokförs belopp överstigande 50 tkr.

Värdering av anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde på minst ett halvt prisbasbasbelopp och en beräknad ekonomisk livslängd på tre år eller längre definieras som anläggningstillgångar.

Anskaffning av bärbara datorer redovisas sedan 2013 som anläggningstillgångar. Ett skifte från stationära till bärbara datorer har genomförts inom myndigheten. De bärbara datorer som anskaffas för att ersätta stationära datorer bedöms ha en ekonomisk livslängd på tre år och tidigare beslut om direktavskrivning av bärbara datorer har därför ändrats.

Anläggningstillgångar skrivs av linjärt över den ekonomiska livslängden.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Balanserade utgifter för utveckling	5 år
Datorer och kringutrustning	3 år
Licensavgift och motsvarande för anskaffning av dataprogram	3–5 år (beroende på typ av licens och avtalstid)
Bilar, kontorsmaskiner, systemprogramvaror	5 år
Möbler, telefonväxlar, larmanläggningar, datanät	10 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	Anpassas till hyreskontraktets längd eller till förväntad nyttjandeperiod

Noter

▼ Belopp i tusental kronor (om inte annat anges)	2014	2013
Not 1. Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
<i>Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen</i>		
<i>Ekobrottsmyndigheten</i>		
– utlåning personal	542	78
– utbildning	454	
– lokaler	422	431
– övriga driftkostnader	14 007	8 266
Övriga intäkter av avgifter enligt 4 § avgiftsförordningen	1 328	1 904
<i>Övriga intäkter</i>	388	227
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	17 141	10 906
Not 2. Intäkter av bidrag		
Bidrag från myndigheter, EU:s institutioner m.m.	3 541	6 498
Summa intäkter av bidrag	3 541	6 498
Not 3. Finansiella intäkter		
Ränta på räntekontot hos Riksgäldskontoret	511	1 111
Övriga finansiella intäkter	1	1
Summa finansiella intäkter	512	1 112
Not 4. Kostnader för personal		
Lönekostnader, exklusive avgifter	674 800	657 503
Övriga personalkostnader	390 141	379 800
Summa kostnader för personal	1 064 941	1 037 303
Personalkostnaderna har ökat med 28 miljoner kronor i förhållande till 2013, vilket motsvarar en ökning med 2,7 procent. Kostnadsökningen förklaras främst av avtalsenliga löneökningar. Antalet årsarbetskrafter har också ökat något.		
Not 5. Kostnader för lokaler		
Kostnader för lokaler har endast ökat marginellt jämfört med 2013. Hyreskostnaderna är närmast oförändrade till följd av en mycket låg indexuppräkning. Övriga lokalkostnader har ökat något samtidigt som kostnaderna för el och städning minskat.		
Not 6. Övriga driftkostnader		
Övriga driftkostnader har ökat med knappt 0,6 miljoner kronor jämfört med 2013, vilket motsvarar en ökning med 0,5%. Kostnader för service- och underhållsavtal har ökat medan anskaffning av utrustning, trycksaker m.m. minskat.		
Not 7. Finansiella kostnader		
Ränta på lån i Riksgäldskontoret	560	1 022
Övriga finansiella kostnader	33	2
Summa finansiella kostnader	593	1 024
Not 8. Avskrivningar och nedskrivningar		
Avskrivningskostnaderna har ökat med 6 miljoner kronor jämfört med 2013 främst som en följd av de satsningar som görs inom IT-verksamheten.		

Noter

▼ Belopp i tusental kronor (om inte annat anges)	2014	2013
Not 9. Balanserade utgifter för utveckling		
Tillgångarnas anskaffningsvärde	103 936	103 936
Årets balanserade utgifter för utvecklingsverksamhet	0	0
Avgående tillgångar (utrangerade tillgångar)	0	0
Årets avskrivningar	-7 536	-8 506
Ackumulerade avskrivningar (IB)	-76 102	-67 596
Korrigerig av avskrivningar (utrangeringar)	0	0
Bokfört restvärde	20 298	27 834
Not 10. Licenser, rättigheter, m.m.		
Tillgångarnas anskaffningsvärde	32 073	22 163
Tillkommande tillgångar (årets anskaffning)	9 280	9 911
Avgående tillgångar (utrangerade tillgångar)	0	0
Årets avskrivningar	-4 906	-2 803
Ackumulerade avskrivningar (IB)	-21 213	-18 410
Korrigerig av tidigare års avskrivningar (utrangeringar)	0	0
Bokfört restvärde	15 234	10 861
Not 11. Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Tillgångarnas anskaffningsvärde	34 909	26 053
Tillkommande tillgångar (årets anskaffning)	4 256	9 220
Avgående tillgångar (utrangerade tillgångar)	-310	-364
Årets avskrivningar	-3 802	-3 092
Ackumulerade avskrivningar (IB)	-15 843	-13 064
Korrigerig av tidigare års avskrivningar (utrangeringar)	310	313
Bokfört restvärde	19 520	19 066
Not 12. Maskiner, inventarier, installationer, m.m.		
Tillgångarnas anskaffningsvärde	148 706	123 057
Tillkommande tillgångar (årets anskaffning)	20 676	41 159
Avgående tillgångar (sålda, utrangerade tillgångar)	-13 981	-15 510
Årets avskrivningar	-23 105	-17 006
Ackumulerade avskrivningar (IB)	-84 818	-80 716
Korrigerig av tidigare års avskrivningar (utrangeringar)	13 782	12 904
Bokfört restvärde	61 260	63 888
Not 13. Pågående nyanläggningar		
Tillgångarnas anskaffningsvärde	52	2 122
Tillkommande tillgångar (årets anskaffning)	106	52
Avgående tillgångar (färdigställda tillgångar)	-52	-2 122
Bokfört värde pågående nyanläggningar	106	52
Not 14. Fordringar hos andra myndigheter		
Mervärdesskattefordran	13 904	12 138
Övriga fordringar hos andra myndigheter	676	872
Summa fordringar hos andra myndigheter	14 580	13 010

Noter

▼ Belopp i tusental kronor (om inte annat anges)	2014	2013
Not 15. Periodavgränsningsposter		
Förutbetalda hyror	24 035	23 720
Upplupna bidragsintäkter	155	151
Övriga förutbetalda kostnader	9 672	7 896
Summa periodavgränsningsposter	33 862	31 767
Not 16. Avräkning med statsverket		
<i>Anslag i icke räntebärande flöde</i>		
Ingående balans	0	0
Redovisat mot anslag	1 861	1 941
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-1 339	-1 941
Fordringar/skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	522	0
<i>Anslag i räntebärande flöde</i>		
Ingående balans	-10 416	-23 754
Redovisat mot anslag	1 309 913	1 278 020
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-1 305 963	-1 264 682
Återbetalning av anslagsmedel	0	0
Fordringar/skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-6 466	-10 416
<i>Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag</i>		
Ingående balans	23 357	27 713
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-4 000	-4 356
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	19 357	23 357
<i>Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken</i>		
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	0	0
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-1 339	-1 941
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	1 339	1 941
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken	0	0
Utgående balans	13 413	12 941
Not 17. Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		
Ingående saldo	119 962	134 193
Förändring under året	-35 622	-14 231
Summa behållning räntekonto	84 340	119 962
Saldot på räntekontot har minskat till följd av högre anslagsbelastning, men påverkas också av att en amortering av lån till anläggningstillgångar med 14 793 tkr felaktigt belastat kontot dubbelt (jfr not 21). Beloppet har återförts till räntekontot i januari 2015.		
Not 18. Statskapital		
Statskapital utan avkastningskrav IB	176	176
Årets förändring	0	0
Summa statskapital	176	176

Noter

▼ Belopp i tusental kronor (om inte annat anges)	2014	2013
Not 19. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		
Avsättning för pensioner		
Ingående avsättning	6 249	7 543
Årets pensionskostnad	1 624	2 965
Årets pensionsutbetalningar	-3 385	-4 259
Summa utgående avsättning för pensioner	4 488	6 249
Not 20. Övriga avsättningar		
Avsättning för lokalt aktivt omställningsarbete		
Ingående avsättning	5 874	5 545
Årets avsättning	1 999	1 937
Avräknade kostnader	-279	-1 401
Summa avsättning för lokalt aktivt omställningsarbete	7 594	6 081
Avsättning personal	0	1 058
Summa utgående avsättning	7 594	7 139
Föregående års jämförelsetal har justerats med 208 tusen kronor avseende en kostnad från 2013 där en rättelse gjorts under 2014.		
Not 21. Lån i Riksgäldskontoret		
Ingående skuld	116 799	92 049
Lån upptagna under året	32 443	59 238
Årets amorteringar	-54 294	-34 488
Summa lån i Riksgäldskontoret	94 948	116 799
I beloppet Årets amorteringar ingår en felaktig dubbelbetalning som korrigerats genom upptagande av nytt lån i januari 2015. Det korrekta lånebeloppet att jämföra med det bokförda värdet av befintliga anläggningstillgångar uppgår till 109 741 tusen kronor.		
Ekonomiska villkor		
Låneram	140 000	130 000
Utnyttjad i Riksgäldskontoret	94 948	116 799
Balanserade utgifter för egenutvecklade IT-system som ännu inte finansierats med lån	0	0
Not 22. Övriga skulder		
Personalens källskatt	18 428	18 055
Övriga skulder	28	29
Summa övriga skulder	18 456	18 084
Not 23. Upplupna kostnader		
Upplupna löner	5 487	6 745
Semesterlöneskuld	68 668	65 264
Övriga upplupna kostnader	1 946	8 920
Summa upplupna kostnader	76 101	80 929

Noter

▼ Belopp i tusental kronor (om inte annat anges)	2014	2013
Not 24. Oförbrukade bidrag		
Oförbrukade bidrag från andra myndigheter		
<i>Bidrag för utvecklingsarbete avseende rättsväsendets informationsförsörjning (RIF) för finansiering av avskrivningskostnader</i>		
2015, kvartal 1	352	352
2015, kvartal 2-3	1 058	1 058
2016-17	2 703	4 112
Summa oförbrukat bidrag RIF	4 113	5 522
<i>Övriga oförbrukade bidrag</i>	<i>0</i>	<i>4 549</i>
Summa oförbrukade bidrag	4 113	10 071
Not 25. Anslagsredovisning		
Årets tilldelning enligt regleringsbrev:		
<i>Utgiftsområde 4 Rättsväsendet, Anslag 1:3 ap. 1</i>		
Tilldelning enligt regleringsbrev för budgetåret 2014 regeringsbeslut 2013-12-19	1 305 963	1 264 682
<i>Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, Anslag 1:1 ap. 44</i>		
Tilldelning enligt regleringsbrev för budgetåret 2014 regeringsbeslut 2013-12-19	4 000	3 700
Indragning, ändring av regleringsbrev enligt regeringsbeslut 2014-12-18	-2 000	-1 500
<i>Summa</i>	<i>2 000</i>	<i>2 200</i>
Summa årets tilldelning enligt regleringsbrev	1 307 963	1 266 882

Ersättningar enligt 7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

Redovisning av skattepliktiga ersättningar och andra förmåner som betalats ut under räkenskapsåret samt för dessa personer uppdrag som styrelseledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Uppdrag år 2014 utöver Åklagarmyndigheten anges med kursiv stil.

▼ Belopp i tusental kronor	2014	2013
Ledande befattningshavare hos Åklagarmyndigheten		
Anders Perklev	1 332	1 287
Kerstin Skarp	1 181	1 160
<i>Ledamot, Domstolsverkets insynsråd</i>		
<i>Ledamot, Domarnämnden</i>		
Insynsrådet		
Iain Cameron	5	3
Felipe Estrada	10	17
Christina Forsberg	8	4
Carl-Oskar Bohlin	6	5
Johan Linander	8	3
<i>Ledamot, Rikspolisstyrelsen</i>		
<i>Styrelseledamot, Linander politik och påverkan AB</i>		
Karin Nacke	5	5
Kerstin Haglö	5	5
<i>Ledamot, Rättshjälpsnämnden</i>		
<i>Ersättare, Överklagarnämnden för nämndemän</i>		
<i>Ledamot, Rättsmedicinalverkets insynsråd</i>		
Bengt Ivarsson	6	6
<i>Ledamot, Rådet vid Domstolsakademien</i>		
<i>Styrelseledamot, Sveriges Advokaters Service AB</i>		
<i>Styrelseledamot, Advokaten Bengt Ivarsson AB</i>		

Sammanställning av väsentliga uppgifter

▼ Belopp i tusental kronor	2014	2013	2012	2011	2010
Låneram					
Beviljad i regleringsbrevet	140 000	130 000	110 000	110 000	115 000
Utnyttjad	94 948	116 799	92 359	89 297	79 266
Kontokredit hos Riksgäldskontoret					
Beviljad i regleringsbrevet	124 000	124 000	123 807	118 429	113 948
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto					
Ränteintäkter	511	1 111	1 222	1 196	361
Räntekostnader	0	0	0	0	0
Intäkter av avgifter och andra ersättningar					
Budget i regleringsbrevet	0	0	0	0	0
Utfall	17 141	10 906	9 771	9 633	11 815
Anslagskredit					
Beviljad i regleringsbrevet	39 179	37 940	37 142	35 529	34 185
Utnyttjad kredit	0	0	0	0	0
Anslag					
Anslagssparande	6 931	10 675	23 754	18 857	2 249
Medeltal under året					
Årsarbetskrafter *	1 166	1 151	1 153	1 138	1 167
Anställda	1 335	1 338	1 324	1 315	1 327
Driftkostnad					
Per årsarbetskraft *	1 105	1 095	1 054	1 004	990
Kapitalförändring					
Årets kapitalförändring	0	0	0	0	0
Balanserad kapitalförändring	0	0	0	0	0

* Jämförelsetalen har korrigerats sedan en ny beräkning av årsarbetskrafter och medelantal anställda har gjorts.

Årsredovisningens undertecknande

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Jag bedömer vidare att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande.

Stockholm den 19 februari 2015

Anders Perklev
Riksåklagare

ÅKLAGARMYNDIGHETEN

Box 5553, 114 85 Stockholm
registrator@aklagare.se
www.aklagare.se
Twitter: @aklagareSE